GENÇLİK ÖRGÜTLERİNE SORDUK

•Kamplara ayrılan gençlik nasıl birleşecek?

•Öğrenciler, ölüm korkusu olmadan okullarına gidebilir mi?

AKINCILAR — ANKARA DEV-GÖR — DEV-GENÇ — DGB — DEMOKRATİK SOL DERNEKLERİ FEDERASYONU — MTTB — ÜLKÜ OCAKLARI

YAKINDA *Aydınlık*'TA

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

ÇARŞAMBA 24 MAYIS 1978

250 KURUŞ

Ecevit Avrupa Ekonomik Topluluğu ile görüşmek üzere Brüksel'e giderken

Hükümette AET konusunda görüş ayrılığı çıktı

- *Maliye veDışişleri bakanları AET'den çıkılması gerektiğini iddia ediyor*
- *Diğer görüş ise, AET ile ilişkilerin siyasi bir nitelik taşıdığını hatırlatarak AET'den kopmamak gerektiğini belirtiyor*

- **Maliye ve Dışişleri bakanları AET'den çıkılmasını öngören DPT Raporu doğrultusunda tutum alıyorlar**
- **Kaynağı belli olmayan DPT Raporunun hazırlandığı toplantıya katılanlar: DPT uzmanları; Sadun Aren, Ali Sait Yüksel ile Vural Savaş ve Mümtaz Zeytinoğlu**
- **Başbakan Ecevit, yaptığı basın toplantısında "NATO ve AET ile ilişkileri çözme olanakları üzerinde duracağım" dedi**

ANKARA(ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit bugün AET ve NATO yetkilileriyle görüşmek ve 30-31 Mayısta Washington'da yapılacak NATO Zirve Toplantısının onursal başkanlığını yapmak üzere "ikinci batı seferine" çıkarken Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ile Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun AET'den çıkılmasını istedikleri bildiriliyor.

Türkiye ile AET arasındaki ilişkiler 1976 Aralık'ından bu yana askıda bulunuyor. Bu tarihte AET tarafından Türkiye'ye sunulmuş olan öneri paketi MC döneminde hükümet içinde başgösteren anlaşmazlık yüzünden cevaplandırılamamış, bu yüzden Topluluk -Türkiye ilişkileri dondurulmuştu.

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'te)

Demirel: "Ecevit sözlerimi tahrif etti"

ANKARA(ANKA)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Başbakan Bülent Ecevit'in dün bakanlarla görüştükten sonra yaptığı basın toplantısı sırasında söylediği sözleri eleştirdi. Demirel, Ecevit'i kendine ait sözleri tahrif etmekle suçladı.

Demirel, 21 Mayıs günkü basın toplantısında verdiği bütün rakamları Millet Meclisi Bütçe-Plan Alt Komisyonu Raporundan aldığını söyledi. Ecevit'in bu rapordan dahi habersiz olduğunun anlaşıldığını belirten Demirel, toplantıda bir önceki basın toplantısındaki konuşmasının bandını dinletti ve şöyle dedi:

"Hükümetin başı böyle böyle söylediler diye bir basın toplantısı tertipleyip bana hücum ediyor. Bana hücum etmenin anlamını size bırakıyorum. Biz Alt Komisyon Raporundan aldığımız bilgileri verdik.

(Devamı Sa. 7, Sü. 7 de)

Kontenjan Grubu Başkanı:

Baykara: "Dış tehlikenin nereden geldiğini teşhiste yanılmayalım"

"Batıdan tamamen kopma yolu tercih edilmemeli"

"Tehlikeye karşı bütün partiler, milli beraberlik ruhu içinde birleşmelidir"

YAZISI 7. SAYFADA

BAŞYAZI

Akarsuya kilit

Doğu Perinçek

Bugün Türkiye'nin en tutucu kafalarından bazıları, solcu geçinenler arasındadır. Bunlar, felsefe kitaplarından aktarmalar yaparken, hiç bir şeyin yerinde durmadığından, her şeyin değiştiğinden, zıddına dönüştüğünden vb. söz ederler. Fakat hayata gelince, bunlara göre her şey ne idiyse odur, hiç bir şey değişmez, her şey olduğu yerde durmaktadır. Yani bunlar, lafta diyalektik materyalizm nutukları atarlar, fakat hayata bakarken kafaları taşlaşmıştır.

Her şeyi değişmez gördükleri için, böylelerinin ufukları kararmıştır. Ne günümüz dünyasındaki gelişmeleri anlamalarına imkan vardır, ne siyasi güçlerdeki değişiklikleri görebilirler, ne de insanların değişebileceğine inanırlar.

Haa falanca mı, o kemikleşmiş bir faşisttir, öteki mi, o da kaşarlanmış bir revizyonisttir. CHP her zaman CHP'dir, CHP'den başka bir şey olamaz. AP ise her zaman AP'dir. AP'den başka bir şey olamaz. Uşak her zaman uşaktır, uşaktan başka bir şey olamaz. Zorba ise ebediyen zorbadır, kesinlikle değişemez. Sovyetler Birliği dersen, o da Lenin zamanındaki Sovyetler Birliği'dir, kapitalizme geri dönüş diye bir şey olamaz.

İşte beyni sıkışmış olanların dünyaya bakışı budur. Zaten bunların kafaları ile hayatları arasında sımsıkı bir bağ vardır. Dairesine gider, evine döner, akşamları rakıyı açıp, balığı da ızgaraya koydu mu, günlük hayat tamamlanır. Tabii buna bol miktarda gevezeliği ve kafaları tütsülendikten sonra söylenen "devrimci marşları" da eklemek gerekir.

İnsan hayatı değiştirme çabasına girmezse bunun için mücadele etmezse, hayatın değiştiğini nasıl anlayabilir, hayatın değişebileceğine nasıl inanabilir?

Tabii arkasından "bu halk adam olmaz" fikri gelir. Kendisi adam olmadığı ve mücadele etmediği için, halka inanmaz. O zaman Türkiye'ye bir kurtarıcı lazımdır. Halk, kendi kendisinin kurtarıcısı olamayacağına göre, en iyisi Moskova'daki büyük ağa bizi kurtarmalıdır. Kafası donmuş aydınların en son vardıkları durak hep burası olmuştur.

Tanzimattan bu yana bu gerici aydınlara bir resmi geçit yaptırtırsanız, her türüsüne rastlarsınız: Fransızcı, İngilizci, Almancı, Rusçu, Mandacı, Hitlerci, Amerikancı ve nihayet en hızlıları geliyor. "Yaşasın SSCB" bağırtılarıyla.

(Devamı Sa. 7 Sü. 8 de)

Ecevit: Kamu İktisadi Kuruluşları ekonomiyi eziyor

- Kamu iktisadi Kuruluşları kaynak üreten değil, tüketen kuruluşlar oldu
- Önemli madenlerin devletleştirilmesi için yasa tasarısı hazırlandı

ANKARA(ÖZEL)

Başbakan Bülent Ecevit dün sabah Başbakanlıkta yatırımcı kamu kuruluşlarının yöneticileri ile bir toplantı yaptı. Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun da katıldığı toplantıda Ecevit Kamu İktisadi Kuruluşlarının ekonomiyi ezdiğini belirterek şunları söyledi:

"Kamu İktisadi Kuruluşları Türkiye'nin en yoksul olduğu uzun savaş yıllarından yeni çıkıldığı dönemde halkımızın alın teri ile biriktirilen paralarla kurulmuştur. Türk ekonomisini omuzlarında taşıyıp yükselt-

(Devamı Sa. 7, Sü. 5'te)

GURBETÇİYİZ, YAŞAMAK BİR DERT BİZE

"Yedi yıldır uğramadım yurduma. Dert ortağı aramadım derdime"

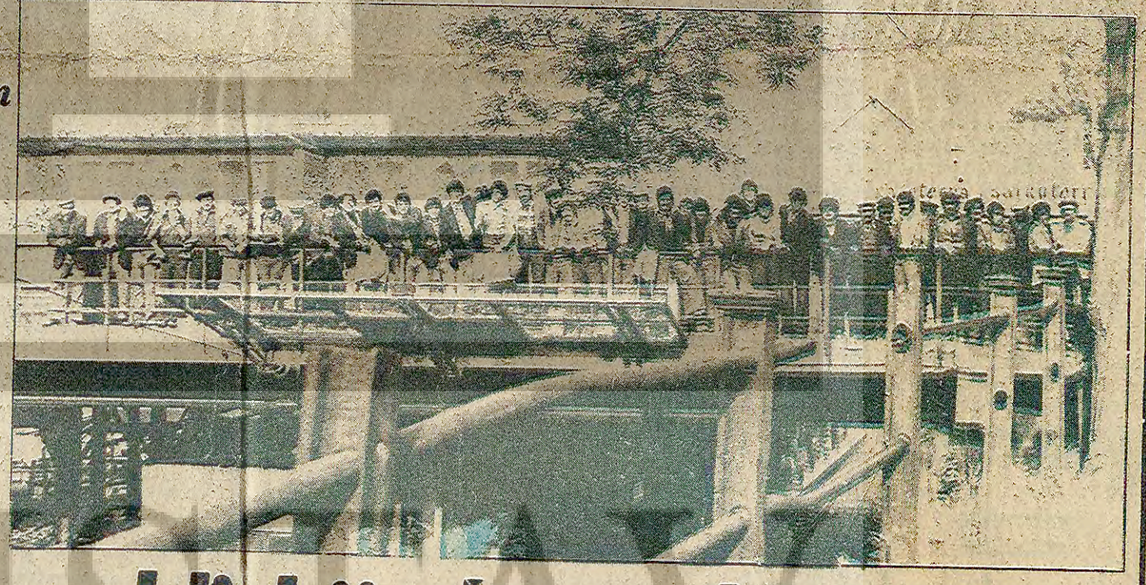

Bakırköy köprüsü üzerine toplanmışlar, kendilerine "iş" verecek birini bekliyorlar. *(Fotoğraf-AYDINLIK)*

Yaz geldi, köyden şehire akın başladı

İnşaat işçileri yine umut peşinde

KEMAL DERE

Mayıs ayı geldi mi, umutla yollara düşer gurbetçiler. Kimi güneye Çukurova'ya iner, pamuğa çapaya gider. Kimi büyük şehirlere akın eder. İstanbul'a, Ankara'ya gelir. Meydanları, işçi pazarlarını doldurur. Kara kışı binbir güçlükle geçiren bu topraksızlar. Çorumlular.

(Devamı Sa.5, Sü. 2'de)

"Paramı vermeyince, şantiyesine gittim, yakaladım onu kazma-kürekle saldırdılar üstüme..."

"Bu gördüklerin barya abi, ayaklanacaklar bir gün, dayanacaklar beylerin kapısına, göreceğiz o günü!"

İstanbul'da otomobilden açılan ateşle 2 öğrenci yaralandı

- İzmir ve Malatya' da yapılan aramalarda 5 komando silahlarıyla birlikte yakalandı
- Komandolar Afyon' da CHP senatörü Mustafa Çelik' e ait eczaneye saldırdılar
- Ankara' da Aydın Ertürk'ü öldüren komando yakalandı

HABER MERKEZİ

İstanbul Kocamustafapaşa'da bir otomobilden açılan ateş sonucu iki öğrenci yaralandı.

Çevre Tiyatrosunu önünde olan olayda, otomobilden ateş eden kimliği meçhul kişiler, İzzettin Taş ve Şerafettin Kaya adlı öğrencileri ayaklarından yaraladılar. Üniversite Hazırlık Kurslarına devam etmekte olan yaralı öğrencilerin Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesine kaldırıldığı

(Devamı Sa. 7, Sü. 1'de)

12 DEN

ERKEKSEN MECLİSE GEL

Odalar Birliği Kongresinde Feyzioğlu Demirel'e "burası yeri değil, Mecliste görüşelim" demiş.

Biz de buna birşey derdik ama burası yeri değil Mecliste söyleriz

NİŞANCI

TPAO grevi genişliyor

Pirinçlik Boru Hattında da dün greve başlandı

- Bölgede 47 bin varil ham petrolün İskenderun'a akıtılma işlemi durdu
- Grevin yabancı petrol şirketlerine ait boru hattındaki nakliyatı da etkilediği bildirildi

DİYARBAKIR(THA)

Toplu iş sözleşmesinde ortaya çıkan uyuşmazlık nedeniyle Petrol-İş Sendikasının Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığına ait Batman Rafinerisi ile petrol üretim bölgelerinde 6 gün önce başlattığı grev devam

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Rus Emperyalist Tehdidine Karşı Lizbon Konferansı sürüyor

EKKE'nin önderi Stankos, Rusya'nın Ege'de savaş kışkırttığını söyledi

- **UNİTA temsilcisi Shitunha: "Sovyetler Birliği Angola' nın zenginliklerine el koydu"**

HADİ ULUENGİN, LİZBON'DAN BİLDİRİYOR

Cumartesi günü açılış töreni yapılan Rus Emperyalist Tehdidine Karşı Lizbon Konferansı'nda çalışmalar sürüyor. Pazar günü öğleden sonra konuşanlar arasında, Sovyet muhaliflerinden General Grigorenko'nun Özel Sekreteri Devrim Üniversitesi profesörlerinden Rudolf Wagner, Yunanistan Devrimci Komünist Hareketi (EKKE) Siyasi Büro Üyesi ve Laikos Agones Dergisi Yazı İşleri Müdürü Petros Stankos da vardı.

Stankos konuşmasında özellikle Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs ilişkileri üzerinde durarak Sovyetler Birliği'nin bölgede savaş kışkırtıcılığı yaptığını belirtti. Türkiye- Yunanistan dostluğunun önemine değinen Stankos, "Rusya'nın dostluğu parçalamak için her iki ülkedeki şoven güçleri kışkırttığına işaret etti.

Konferansta ikinci olarak ele alınan, Avrupa'nın birliği konusunda Fransız Bağımsızlık ve Özgürlük Hare-

(Devamı Sa. 7, Sü. 7 de)

Konferanstan notlar

Portekiz televizyonu ve basın konferansa büyük önem veriyor

Lizbon'da bir bahar havası hakim. Atlas okyanusu kıyısında olması nedeniyle, genellikle şiddetli bir rüzgarın estiği şehirde, iki gündür en küçük bir esinti dahi yok.

Konferansa katılanlar, Brejnev'in korkup, rüzgarı durdurmak için uydular aracılığıyla hava şartlarını değiştirdiği şeklinde alay edip şakalaşıyorlar. Çünkü Barış

(Devamı Sa. 7 Sü. 8'de)

Aliağa, İpraş ve ATAŞ'a ham petrol geldi

İZMİR (AA)

Türkiye Petrolleri İzmir Rafinerisine İran'dan 100 bin ton ham petrol geldi.

Rafineri Bölge Müdürü Güngör Karaoğuz, yaptığı açıklamada, Ege Bölgesi için bir sıkıntının söz konusu olmadığını, elde toplam 155 bin ton ham petrol stoku bulunduğunu söyledi.

Karaoğuz, gelen yeni ham petrolün, boşaltma işlemlerine hemen başlandığını da sözlerine ekledi.

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Ankara fırın işçileri 8 saatlik işgünü için direnişlerini sürdürüyor

ANKARA(ÖZEL)

Tek Gıda-İş ile Ankara Ekmek Sanayii İşverenleri Sendikası arasındaki toplu iş sözleşmesi görüşmelerinin

(Devamı Sa. 7 Sü. 6'da)

İşçilerin, Belediye Başkanının ve fırın sahiplerinin görüşleri

YAZISI 5. SAYFADA

FİKİR MEYDANI

MARKSİZM VE AYDINLAR (1)

12 Mart döneminin süregelen etkileri

Halil Berktay
ASİSTAN
Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Ruhu "aydın hastalığı"nedir bilmeyen, halkından hiç bir şey esirgememiş sevgili kardeşim Gani'nin anısına..

Rusya'da 1905 Devriminin yenilgisi, devrimin "yol arkadaşları" arasında bir çözülme doğurmuş, yoz ve soysuz eğilimler özellikle aydınlar arasında güçlenmişti. Devrim dalgasının kabardığı sıralarda harekete katılmış olanlardan bir kısmı, Stolipin gericiliği döneminde, devrimin açık düşmanları, Çarlığın ve Kara Yüzler'in kiralık kalemleri haline geldiler. Bir kısmı, tatlı su reformcularına dönüşerek, liberal burjuvazinin kuyruğuna takıldılar. Bir kısmı ise, işçi sınıfından ve onun örgütlü pratik mücadelesinden koparken, lafta Marksizmi terk etmediler. Lenin'in işaret ettiği gibi, Marksizmin teorik zaferi, onları, Marksizme düşmanlıklarını "Marksist" bir kılık altında sürdürmeye zorladı. Bu gibi yazarlar, karşı-devrimin ideolojik cephedeki saldırısının başlıca aracı oldular. Devrime hizmet etmeyen, kesilip biçilerek zararsızlaştırılmış bir "legal Marksizm" i yaydıkları için Çarlıkla barış içinde yaşayan ve dilediklerini yazıp çizen bu unsurlar, gerçek Marksizmi "kaba ve mekanik" bularak alaya aldılar; Marksizmin "buhranından" dem vurdular; Marksizmi "eleştirmeyi" bir moda haline getirdiler; Marksizmin temellerini "ıslah" etmek gerekçesiyle, felsefe, ekonomi politik ve bilimsel sosyalizm alanlarında, aslında bilimsellikle hiç bir ilgisi olmayan bir yığın yanlış teori ortaya attılar. Onların olanca "yaratıcı" çabaları, Marksizme ve dünya halklarının mücadelesine en küçük bir olumlu katkıda bulunmadı. Tam tersine, gerçek Marksizm, ancak Lenin'in onlara karşı yürüttüğü canlı, uzlaşmaz teorik mücadele sayesinde gelişmeye devam etti ve felsefe alanında Materyalizm ve Empirio-kritisizm kitabıyla yeni bir düzeye ulaştı.

Türkiye aydınlarının 1971'den bu yana yaşadıkları süreç de, bazı bakımlardan yetmiş yıl öncesinin Rusya'sında olanlara çok benziyor. 12 Mart terörü, aydınlarımız arasında derin bir tahribat yaptı. 1970'e kadar halkın safında yer almış olan birçok aydın, yenilgi karşısında inancını yitirerek devrimden soğudu. Siyasete ilgisizlik yaygınlaştı. İnsanların bir kısmı, tamamen kendi köşelerine çekildiler.

Bunlardan bazılarının yüreği o kadar taşlaşmış durumda ki, "Biliyorsunuz biz burjuvalaştık biraz" veya "Azizim, malum, biz aydınlar rahatımıza düşkünüzdür" gibi sözleri gülerek, hiç bir vicdan azabı duymaksızın söyleyebiliyorlar. Bir kısmı, artık "ilericilik" adı altında, bürokrat burjuvazinin veya büyük sanayi burjuvazisinin sözcülüğünü üstleniyor. Böyleleri, eskiden toprak reformunu savunurken, şimdi, köylüye toprak dağıtmanın güya "gericilik" olduğunu, onun yerine devlet mülkiyetinde büyük işletmeler kurulması gerektiğini iddia ediyorlar. Veya, eskiden emperyalizme karşı çıkarken, şimdi Türkiye'yi sosyal-emperyalistlerin kurtaracağını ileri sürüyorlar.

Gerçek hayat gibi; soyut ve nezih bir başka dünyada değil de şurada, 1978 Türkiye'sinde cereyan eden somut mücadeleler gibi, pis, kaba ve bayağı şeylere kıymetli kafalarını ve ellerini bulaştırmak istemeyen bir kısım aydınlar ise, kapalı kapılar ardında "bilgi üretiyorlar". Birbirlerini "kavram setlerini" ve "varsayımlarını" tanımlamaya davet ederek, üç-beş alıntıyı buradan alıp oraya koyarak, "modeller" inşa ederek, medrese zihniyetini yayıyorlar.

Teorilerinin temeli, -bazan hiç okumadan!- "eskimiş" ilan ettikleri Marksist klasikler değil artık; Bernstein'ı, Troçki'yi, Lukacs'ı, Mandel'i, Sweezy'yi, Magdoff'u, Althusser'i, Amerikan "yeni sol"unu, eleştirmeksizin geçiriyorlar Marksizmin yerine. İçlerinde, bağımsızlık özlemiyle, halkın mücadelesiyle ve devrimci düşünceyle alay etmeyi marifet sananlara bile rastlanıyor, geçenlerde bana, en yeni "teori" lerinin tepesinden aşağıya bakarak, "Sen hâlâ o eski, saçma fikirlerinde ısrar ediyor musun?" diye soran arkadaşım gibi...

Marks, "Canavar tohumları ektim, pireler biçtim" sözünü, böyle kötü "takipçi"leri için söylemişti herhalde.

Ne var ki, bu karamsarlık, ilgisizlik ve yozlaşma emperyalist Rusya'nın işine yarıyor ve asıl tehlike de orada işte. 1978 Türkiye'sinde 1908 Rusya'sından farklı olan nokta budur: Şimdi bir de, nisbeten genç ve daha saldırgan bir süper devletin ideolojisi olarak, Marksizmin en büyük düşmanı olarak, revizyonizm var sahnede. Aslında, devrimin yenilgisinin yanısıra, bizzat revizyonizm ve onun aleti olan maceracılık da, halkın saflarını bölerek, solda binbir "fraksiyon yaratarak" kafaları bulandırmaya, aydınları şaşırtmaya ve onları devrimden soğutmaya büyük katkıda bulundu. Bu ortamın meyvasını ise, gene revizyonizm topluyor. Aydınların sınıf mücadelesini kenardan seyrediyor olmaları, revizyonizmin çok işine geliyor. Devrimci değerlerin yok olması, bağımsızlık özleminin körelmesi, revizyonizmin çok işine geliyor. Emekçilerin hor görülmesi, insanların artık halkla bir olmayı istememeleri, revizyonizmin çok işine geliyor. Yaşayan bütünselliği olan Marksizm yerine, her çeşit dağınık entellektüel modanın yayılması, revizyonizmin çok işine geliyor.

Her şeye izin ve hatta teşvik var: Sovyetler Birliği'nin ve TKP'nin eleştirilmesi hariç! Buna karşılık, o ana kadar taşıdığımız hiç bir fikri değiştirmeksizin, hele bir-iki "yumuşama" lafı ediverin, "sosyalist sistem" hakkında üç-dört övücü cümle söyleyiverin, eğer bir devlet görevlisi iseniz Rusya ya da Bulgaristan ile Türkiye arasında yeni bir kültür veya ticaret anlaşmasına imzanızı atıverin, bakın ne nurlu ufuklar açılıyor önünüzde o zaman!

Revizyonizm, hiç zahmetsiz, tepsi içinde bir "parti" sunuyor size (TKP); bir "işçi sınıfı" sunuyor size (revizyonist sendika ağaları); bir "devrimci mücadele" sunuyor size (1 Mayıs'larda "Yaşasın Rusya" diye bağırmak). Dahası, gelecek için, ister Türkiye adım adım "yumuşatılsın", ister Afganistan örneği bir "demokratik halk devrimi"(!) gerçekleştirilsin, yüksek bir bürokrat olma, tepede oturma, SSCB damgalı bir "devrimcilik" beratıyla dilediğinizi yapabilme vaatleri sunuyor size... İşte Sovyet etkisi devrimden soğumuş aydınlar arasında bu yöntemlerle yayılıyor ve bu yayılma bir "sola kayma" değil, en kötü sağcılığın, en koyu karşı-devrimin gelişmesi anlamına geliyor.

Evet, bugün aydınlarımız, 12 Mart'ın ve revizyonizmin elbirliğiyle yarattığı zehirli bir sisin içinde yaşıyorlar ve birçoğu bunun farkında bile değiller. Bu sisi, ancak yeniden esecek bir Marksizm rüzgarı dağıtabilir.

Yarın: Sınıf mücadelesi dışında bir Marksizm olabilir mi?

devrimci sözlük

İdeoloji

Belirli bir sınıfın siyaset, hukuk, felsefe, sanat ve ahlâk konularındaki görüş ve düşüncelerinin bütününe ideoloji denir. Toplumda menfaatleri birbirine zıt olan birçok sınıf vardır. Dolayısıyla, bu sınıfların menfaatlerini yansıtan birden fazla ideoloji de vardır. İdeolojisi olmayan bir sınıf düşünülemez. Öte yandan, belirli bir sınıfın damgasını taşımayan bir ideoloji de olamaz.

Toplumda her sınıf kendi ideolojisini yaygınlaştırmaya ve egemen kılmaya çalışır. Düşünce alanındaki bu mücadeleye ideolojik mücadele denir. İdeolojik mücadele sınıf mücadelesinin bir parçasıdır. Hakim sınıfların ideolojisi, dayandıkları sömürü ilişkilerinin savunmasından başka bir şey değildir. Başka bir deyişle, hakim sınıfların ideolojisi onları egemen yapan ilişkilerin bir ifadesinden ibarettir. Hakim sınıf ideolojisi, hakim sınıfın çıkarlarının tüm toplumun çıkarlarıyla bir olduğunu iddia eder. Hatta daha da ileri giderek, hakim sınıf olmasa tüm toplumun mahvolacağını öne sürer. Hakim sınıflar bir yandan da ezilen sınıfların düşünce alanındaki mücadelesini ideolojik mücadele adı altında karalamaktan geri kalmazlar.

Yıkılışa giden hakim sınıfların ideolojisi gerçeğe uygun değildir. Uygun değildir, çünkü, onlar eskiyen toplumsal ilişkileri temsil ederler. Bu toplumsal ilişkileri olduğundan başka türlü göstermeye çalışırlar. Buna karşılık geleceği temsil eden sınıflar dünyanın ve toplumun değiştirilmesinden yana olurlar. Toplumu değiştirebilmek için ise, herşeyden önce onu nasıl değiştirebileceğini kavramak gerekir. İlerici sınıflar bu yüzden gerçekten korkmazlar. Tam tersine onun ne olduğunu anlamaya çalışırlar. Mesela, sosyalizmi temsil eden işçi sınıfının ideolojisi gerçeğe tamamiyle uygundur.

Bugün Türkiye'de başlıca üç farklı ideoloji vardır, Emperyalist ideoloji, feodal ideoloji ve proletarya ideolojisi.

Emperyalist ideoloji neyi telkin ediyor? Bağımsızlık bilincinin yerine uydulaşma zihniyetini yerleştirmeye çalışıyor. Köleliği telkin ediyor. Emperyalizmin herşeye kadir olduğunu zayıf ülkelerin ise hiç bir şey yapamayacağını telkin ediyor. Bugün revizyonizm de emperyalist ideolojisinin bir parçasıdır. "Filanca devlet olmasa biz nasıl kalkınabiliriz?" Bu sorunun içinde yatan kölelik zihniyetidir. Kâh Amerika, kâh Rusya kastedilerek ortaya atılan bu soru emperyalist ideolojinin açık bir göstergesidir.

Feodal ideoloji, yüzyıllardır halkımızın üzerine bir kara bulut gibi çökmüştür. Feodal ideoloji tevekkül ve kadercilik telkin eder. "Mukadderat ne ise o olur" deyişi feodal ideolojiyi yansıtır. Feodal ideoloji mevcut düzeni koruma görevini yerine getirmede bugün emperyalist ideoloji ile ittifak halindedir. Diğer yandan "her koyun kendi bacağından asılır" ve "Gemisini kurtaran kaptan" deyişleri burjuva ve küçük burjuva ideolojisini yansıtır. Bu anlayışlar da bugün en başta emperyalizme hizmet ediyor.

İşçi sınıfının dünya görüşü ifadesini en iyi "birimiz hepimiz için, hepimiz birimiz için" deyişinde bulur. İşçisınıfının devrimci ideolojisi olan Marksizm sadece dünyayı ve toplumu doğru tahlil etmekle kalmaz. Marksizm, aynı zamanda bu değişikliğin nasıl gerçekleştirileceğinin yolunu da gösterir. Marksizm bilimsel yegane ideolojidir. O, durmadan gelişiyor ve gerçeği daha derinlemesine yansıtıyor. İşçi sınıfının ideolojisi gelişerek zamanımızda Marksizm-Leninizm Mao Zedung Düşüncesi halini almıştır.

HALKIN SESİ
GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

Çorum

Anarşi böyle mi önlenir?

Saldırıya uğrayan biz, nezarete atılan da biz

Bir Grup İnşaat İşçisi Adına Ömer Duran

Bizler inşaat kalıpçısı olarak Çorum'da çalışan bir grup işçiyiz. 11 Mayıs 1978 Perşembe günü akşam üzeri inşaattan ayrılırken çevremizi 30-40 civarında komando çevirdi. Bize saldırdılar. Hafif de olsa çeşitli yerlerimizden yaralandık.

Bunun üzerine yaralı bir halde Çorum Merkez Karakoluna gittik. Durumu anlattık. Devrimci olduğumuzu anlayan polisler, bizi suçsuz olduğumuz halde nezarete atarak, bir gün soğuk yerde aç ve perişan bir biçimde bekletiler. Sabahleyin siyasi polisler tarafından Birinci Şubeye götürüldük ve parmak izlerimiz alındı. Biraz sonra da fişlenerek resimlerimiz çekildi.

Öğleye doğru savcılığa götürüldük. Savcılığa durumu anlattığımızda "Saldırganları nereden bulalım" cevabını verdi. Saldırganlar bilindiği halde, hatta saldırganların başını Ticaret Lisesinde okuyan Komando Bekir'in çektiğini bildiğimiz halde bir gün soğukta perişan kalarak, parmak izlerimiz alınarak, fişlenerek bizler cezalandırılmışızdır.

Anarşiyi önleyeceğim diye, anarşinin kökünü kazıyacağım diye hükümete geçtiniz. Ecevit hükümeti, devlet tarafından saldırganlara bize olduğu gibi destek olarak anarşinin daha da yoğunlaşmasını sağlamaktadır. Çünkü anarşi devlet kuvvetleri tarafından yapılmaktadır. Bizler karakola saldırganların bulunması için gittik, oysa saldırgan biz mişiz gibi nezarete atıldık.

Ya halkla birleşerek, anarşinin üzerine cesaretle yürüyeceksiniz, ya da halkın karşısında olup anarşiyi koruyacaksınız. Bu iki seçenekten başka çıkar yol yoktur. Dileğimiz bu sınavdan Ecevit hükümeti başarıyla geçsin.

K.Maraş

Öğretmenler toplumu ilerletecek bilgi verin

İsmail Demirci

Size Kahramanmaraş ve Sergentepe'deki 2. sınıf öğrencilerine uygulanan eğitimi anlatmaya çalışacağım.

Bu okulda eğitim değil, yavruları birbirine kırdırmak heveslisi öğretmenlerce çocuklarımıza zehir saçılıyor. Biz yavrularımızı okula, çocuklarımızı eğitesiniz diye gönderiyoruz. Yavrularımızın geleceğini düşünen biz anneler, toplumun daha ileri bir seviyeye ulaşması için yavrularımızı okula gönderiyoruz.

Topluma yarar bilgileri, ileri götürecek bilgileri verin. Padişah bilimleri değil, halka güven verecek bilgiler eğitim verin.

Bu okulda ise şöyle yapılıyor, çocuklarımıza devrimcilik aleyhine marşlar öğretiliyor. Bu yavrular daha ikinci sınıftadırlar. Şimdi bunlara bu öğretilirse onların geleceği ne olacak, bizleri düşündüren sorun budur.

PINARBAŞI **Kayseri**

Kooperatife girelim dedik, başımıza gelmeyen kalmadı

Bir Okuyucu

Bizler Kayseri'nin Pınarbaşı kazasından emeğini safarak geçinen kişileriz. 1970 yılında kurulmuş olan Küçük Kömarmut Kalkındırma Kooperatifinden yararlanmak için 1972'de bu kooperatife 10 biner lira yatırarak üye olduk. Kooperatifin amacı büyük baş hayvan yetiştirmek ve üyelerine, mal olan fiyatına vermekti. Başkan bu amacı saptırarak, havanları bize maloluşunun üç misli üstünde gösteriyor ve bu parayı partizanca kullanıyordu.

Biz bu durumu üst makamlara bildirdiğimiz halde hiç bir cevap alamadık. Bunun üzerine başkan bir avukat dabularak, kooperatifin sermayesini kuruluş amacından saptırarak partizanca harcadı. En büyük desteği de avukat ve çevresindeki MHP'lilerden alıyordu.

Şimdi ise kooperatifin iflas ettiğini, binasının da çok az para karşılığında İmam Hatip Okuluna devredildiğini bize bildirdi. Kooperatifin bankaya borcu olduğundan banka tarafından el konduğunu yayarak, biz üyelerden buranın kurtulması için 15'er bin lira daha istediler. Biz buna karşı çıkmıştık. Başkan, avukatın, kaymakamın ve icra memurunun işbirliği sonucu, bize bir de 15'er bin lira ceza geldi. İcra memuru kapımıza dayandı.

Bizler verdiğimiz paraları alamadık ki, olmayan bir kooperatife 15'er bin lira daha verelim. Bu başkan aynı zamanda "Sizi kooperatif kanalıyla Almanya'ya göndereceğim" diye 30-40 tane sıradan vatandaşın beşer bin lirasını yemiştir. Bu başkanın yaptıkları MC döneminde dosya altı edilmiştir.

★

Değerli okuyucumuzu,

Mektubunuzda ne yapmanız gerektiğini soruyorsunuz. Sorunuza cevap verebilmek için kooperatifinizle ilgili bazı bilgileri gönderirseniz iyi olur. Kooperatifin son mali yıl bilançosunu, sermayesini ödemiş kaç ortağının olduğunu, ana sözleşmesini, kooperatifin borcunun tam tutarını bize bildirin. Bunları öğrenebilirsek hukuki yollardan neler yapabileceğinizi araştırırız. Ayrıca mücadelenizin başarı kazanması, her şeyden önce zarar gören bütün kooperatif ortaklarının birliğini sağlamanıza bağlı.

Bütün ortaklar tek bir ses verdiğinde, uygun adım hareket ettiğinde bir avuç yiyicinin üstesinden gelecek olan güç de ortaya çıkmış olur.

Cevabınızı bekliyoruz. Candan selamlarımızı yollarız.

Aydınlık meclisi

Kocaların karılarını dövmeleri üzerine

Zaten ezilen kadınları bir de kocaları ezerse...

Ceyhan'dan SEZA

Karısını döven insan gerici, feodal düşünceye sahiptir. Böyle insanlar karısının da insan olduğunu unuturlar. Bir mal olarak görürler.

Oysa mücadelede kadın önemli bir yer tutar. Erkeklerle omuz omuza çalışan kadın aynı haklara sahip değil mi? Neden küçümseniyor, hor görülüyor, dövülüyor. Kadınlarımız da insan değil mi?

Onlar da hata yapar. Erkekler hiç yapmıyor mu? Onlar hiç suç işlemiyor mu? Kendi işledikleri suçu bir kenara atıp onu düşünmezler de karısı suç işleyince neden, niçin diye sormadan basarlar dayağı? Anlayışlı davransalar ona yaptığı hatayı bir daha tekrar etmemesini söyleseler, sorunları çözümlenmez mi? Ezilen kadınlarımızı bir de kocaları ezerse sonuç ne olur?

Evli erkekler, karınızı cahildir, anlamıyor, bilmiyor deyip dövmeyin. Onlara anlatın, öğretin, eğitin. Anlayışlı davranın ki mücadelemize katkıda bulunsunlar. Ben bilgiliyim, o cahil demeyin, öğretirseniz, öğrenir. Hatasını, kusurunu söyleyin, tekrar etme deyin, fakat dövmeyin.

İnsan dayakla eğitilmez, insan düşünür, aklı vardır, anlar. Dayak kadına değil, hayvana atılır. Konuşarak anlaşmak varken, kaba kuvvete ve ilkelce davranışlara başvurmayın.

ANADOLU BASINI Devrim Ekspres Konya Tozanlı Gayret Anadolu SESLENİYOR

Devrim
HAKİKATİ KONUŞMAKTAN KORKMAYINIZ
17.5.1978—ÇORLU

Trakya çiftçisi Rapista taban fiyatının bir an önce açıklanmasını istedi

Trakya çiftçisinin son yıllarda ekime hız verdiği rapista (kolza) ürününün hasat zamanına 20 gün kaldığını ve bereketli mahsulden büyük sevinç duyduğunu belirten çiftçiler, hem sevinçli hemde müteredditt.

Çiçeklerini döken ve hasat devresine giren rapistanın, çok nazik bir ürün olduğunu, özellikle korunmasının büyük sorun olduğunu belirten çiftçiler, bu nedenle mahsulün taban fiyatının bir an önce açıklanmasını istiyorlar.

YEŞİL BANAZ
6.5.1978—Banaz/UŞAK

Uşak'ın Elmalıdere Mahallesi Muhtarı "Mahallemizde her an bir salgın hastalık çıkabilir"

Uşak'ın gecekondu bölgesi Elmalıdere Mahallesinde çözümlenmiş sorun yok. Mahalle muhtarı Mustafa Eker, kentin tüm sorunlarının bu mahallede toplanmış olduğu görüşünü savunarak, "Elmalıdere'de olduğu kadar hiç bir mahallede bu kadar çok sorun yoktur" diyor.

Kentin bu sorunlarla dolu mahallesinde yol, su, kanalizasyon ve okul bulunmuyor. Mahalle her an bir salgın hastalık tehlikesi ile iç içe,

Karacabey meltem
10.5.1978—Karacabey-BURSA

Boğaz yolu ilgi bekliyor

...Boğaz yolu turizm mevsiminin açıldığı şu günlerde yeniden güncel duruma gelmiştir.

Özellikle Yeniköy'e giden tek yolun hâlâ bozuk olması, yerli ve yabancı turistlerin Yeniköy'e yeterince ilgi göstermemesine neden oluyor.

Yolun son derece taşlı, dar oluşu, hem gidiş gelişi zorlaştırmakta, hem de dolayısıyla bu en güzel turizm köşesini yeterli ilgiden yoksun bırakmaktadır.

Dileğimiz ilgili ve yetkililerin zaman geçirmeden Boğaz yolu sorununa eğilmeleri ve hiç olmazsa bu sezon bu sorunu kesinlikle çözümlemeleridir.

İLAN
EDİRNE C. SAVCILIĞINDAN

CİNSİ	MİKTARI	MUHAMMEN BEDELİ	Geçici TEMİNATI	İhale Tarihi	İhale Saati
EKMEK (600 Grm.)	425000 Adet	1.389.750.—TL.	55.443.—TL.	6.6.1978 Salı	15.00
Yiyecek Maddesi	21 Kalem	1.082.480.—TL.	46.224.—TL.	6.6.1978 Salı	15.30
Meşe Odunu	800 Ton	680.000.—TL.	30.950.—TL.	6.6.1978 Salı	16.00
Linyit Kömürü	200 Ton	145.000.—TL.	8.500.—TL.	6.6.1978 Salı	16.30

1— Edirne Kapalı ve Açık Cezaevlerine 1978 mali yılı Yiyecek ve Yakacak ihtiyaçları Kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2— İhaleye çıkarılan Ekmek, Yiyecek maddeleri, Meşe Odunu ve Linyit Kömürü ihaleleri hizalarında yazılı gün ve saatlerde Edirne C.Savcılığı Makam Odasında yapılacaktır.

3— İsteklilerin 2490 sayılı Kanun hükümlerine göre Şartnamede belirtilen belgelerini ve teklif mektuplarını ihale saatlerinden bir saat evvel Komisyon Başkanlığına vermeleri lazımdır. Postadaki vaki geçikmeler nazara alınmaz.

4— Bu hususdaki Şartnameler her gün mesai saatlerinde Edirne C.Savcılığından Kapalı Cezaevi Müdürlüğünden, Açık Cezaevi Müdürlüğünden görülebilir.

(Basın-16052-313)

AYDINLIK YAYINLARI

★ Doğu Perinçek KEMALİST DEVRİM *5 Lira*
★ PROLETER DEVRİMCİLERİN BİRLİĞİ (Toplatıldı) *20 Lira*
★ Doğu Perinçek, DOĞRU EYLEM NEDİR? *6 Lira*
★ Doğu Perinçek BOZKURT EFSANELERİ VE GERÇEK —Orta Asya Kavimlerinin Tarihi Gelişmeleri Üzerine Bir İnceleme— *7,5 Lira* (Tükendi)
★ Doğu Perinçek FAŞİZM HALKIN MÜCADELESİNİ DURDURAMAZ —Sıkıyönetim Mahkemelerindeki Konuşma ve Dilekçeler— *5 Lira*
★ Doğu Perinçek SOSYAL-EMPERYALİZME VE REVİZYONİZME KARŞI 1970 YILINDA AÇILAN MÜCADELE (Toplatıldı), *5 Lira*
★ Doğu Perinçek KIBRIS MESELESİ (Toplatıldı), *7,5 Lira*
★ Doğu Perinçek KIVILCIMLI'NIN BURJUVA DEVLET VE ORDU TEORİSİNİN ELEŞTİRİSİ (Toplatıldı), *5 Lira*
★ Doğu Perinçek SAHTE TKP'NİN REVİZYONİST PROGRAMININ ELEŞTİRİSİ, EK: GERÇEK TKP'NİN 1926 PROGRAMI (Toplatıldı), *6 Lira*

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	K	A	R	L	M	A	R	K	S	■
2	A	Z	A	■	A	Z	I	C	I	K
3	P	A	K	■	■	I	C	■	N	A
4	I	N	■	A	T	M	A	C	A	■
5	T	Y	■	I	C	■	L	■	I	M	F
6	A	A	■	■	■	■	E	■	R	A	R
7	L	■	K	I	L	■	■	■	I	K	E
8	I	Z	A	F	I	Y	A	T	■	2
9	2	A	P	A	T	U	■	■	■	E
10	M	N	■	A	A	■	E	E	■	C
11	■	E	R	E	K	■	E	S	K	I

SOLDAN SAĞA: 1) 19. y.y. da doğup ölen, işçi sınıfı ideolojisinin en büyük kuramcısı 2) Üye-Çok az, biraz 3) Temiz-Tersi işaret, veren uyaran araç-Sodyumun simgesi 4) Hayvan barınağı-Avlanmakta kendisinden faydalanılan doğan cinsinden bir yırtıcı kuş 5) Tersi kayıtsız, ilgisiz-Dışardan kredi alabilmek için Türkiye hükümetinin ekonomiyi denetimi altına soktuğu emperyalist kuruluş 6) Bir ajans simgesi-Başkalarınca bilinmeyen ve kimseye de söylenmeyen şeyler, gizler 7) Çanak çömlek yapımında kullanılan bir toprak türü-Tersi ilavesi 8) Bağıntılık, Ünlü Bilgin Einstein'in ortaya attığı teori 9) 20. y. y. ın başlarında yaşamış Meksikalı ünlü köylü devrimcisi-Cümlede bağlaç 10) Manganezin simgesi-Vuruş 11) Hedef, maksat-Yeni değil

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Tarihin en son sömürücü toplumsal biçimi 2) Güney Afrika'da ırkçılığa karşı mücadele veren ülkelerden biri-Tersi en çoğun karşıtı 3) Tersi kışın yağar-İçine yemek konur 4) Beyaz-Anlatım, deyiş. 5) Başbakanı Don Mintof olan ve Akdenizden savaş filolarının çekilmesini isteyen ada ülke-Tersi cinayet işleyen 6) Kararlılıkla-Sevgili 7) Onay-Bir harfin okunuşu 8) Tersi ortasına E yeya A harfi gelirse, kelimelerin sonuna eklenen ve geleceği belirleyen ek olur-At koşturup birbirine değnek atarak oynanan oyun-Rüzgara emir 9) Denemek 10) Tersi bir renk-Bir eksen etrafında düzenli dönen kesici ağızları olan dönel kesici takımı kullanan işçi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	N	A	E	K	A	■	A	T	A	S	
2	A	B	O	N	E	■	E	W	E	K	
3	R	A	O	I	K	A	L	■	L	A	F
4	K	L	■	E	M	A	Y	E	■	T	
5	O	K	A	Y	■	E	M	E	K	■	K
6	D	A	■	E	K	R	A	M	■	R	T
7	■	L	A	K	A	■	N	■	T	E	R
8	A	R	S	T	R	E	■	K	A	S	■
9	K	U	H	A	N	■	L	A	T	I	N
10	A	R	A	■	I	T	A	■	A	M	A
11	R	■	K	R	■	E	M	I	R	■	Y

İsrail'de barış için 100 bin imza toplandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

"Artık Barış" hareketine bağlı yüzlerce kişi İsrail hükümetinin haftalık toplantısı sırasında gösteri yaptı. Hareketin bir sözcüsü, hükümetin Orta Doğu sorununa karşı izlediği siyaseti yumuşatmasını isteyen 100 bin kişiden imza topladıklarını açıkladı.

300 kişilik bir topluluğa hitaben konuşan sözcü, Begin'in ya Batı Yakasından çekilmeye hazır olduklarını ve Filistinlilere kendi kaderlerini tayin hakkının tanınanacağını açıklamasını, ya da "Ulusun çoğunluğunun hükümeti böyle davranmaya mecbur bırakacağını" söyledi.

Göstericiler, başbakanlık konutunun çevresine hükümetin izlediği Orta Doğu politikasını kınayan pankartlar bıraktılar. "Bir parça topraktansa, bir barış toprağı" yazılı dev bir balon uçurdular. Ayrıca başbakanlık konutuna bakan bir tepenin üzerine "Begin, Dayan-Barış değişiklik gerektirir" yazılı bir afiş astılar.

"Artık barış" hareketinin sözcüsü bazı Amerikalı Yahudi liderlerin, kendileriyle ilişki kurduklarını ve Amerika'da konuşma turları düzenlemelerini önerdiklerini belirtti. "Artık barış" hareketinin Amerikan Yahudi çevrelerinden para desteği teklifleri aldığı ve bu teklifleri incelemekte olduğu da bildirilmektedir.

YAHUDİLER KONGRESİ ESKİ BAŞKANI GOLDMAN'IN OĞLU:

"İsrail'in bugünkü siyaseti kendi ülkesinin çıkarlarına terstir"

İsrail'de 6 Yahudi yerleşme merkezinin geliştirilerek kent haline getirilmesi önerildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsrail Başbakanı Begin'in Washington ziyaretinden sonra, "New York Review of Books" adlı ünlü Amerikan dergisi, "İsrail, artık neden barış yapmak zorundadır" başlığı altında bir makale yayınladı. Makalenin yazarı, Harvard Üniversitesi Avrupalı öğrenciler Merkezi Müdürü Guido Goldman. Goldman, Dünya Yahudiler Kongresi ve Siyonist Dünya Örgütü Başkanı Nahum Goldman'ın oğludur.

Makalede şöyle deniyor:

"İsrail hükümetinin bugünkü siyaseti, kendi ülkesinin çıkarlarına zıt düşmektedir."

Guido Goldman makalesinde, Begin'in "dikkafalı, inatçı ve katı tutumu ile ortaya çıkan barış ihtimalini "yok edeceğini" söylüyor.

Goldman şöyle devam ediyor: "İsrail, bilmelidir ki, zaman onun çıkarlarının zıddına işlemektedir. İsrail yönetiminin anlamadığı, Amerika'nın İsrail'e karşı tutumunu değiştirdiğidir."

Makalede, "İsrail'in, Amerika'da hâlâ sahip olduğu nüfuzu suistimal ettiği" belirtiliyor. Ve yazı şöyle sonaeriyor: "Başbakanı ne isterse, İsrail'in dostları da onu yapamaz."

YAHUDİ YERLEŞME MERKEZLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ ÖNERİLDİ

Öte yandan İsrail Savunma Bakanı Ezer Weizman tarafından görevlendirilen bir stratejistler ekibi, işgal altındaki topraklarda kurulmuş olan altı yerleşme merkezinin geliştirilerek Kudüs'ü kuşatan kentler haline getirilmesini önerdi. Bu kent merkezlerinin, Kudüs çevresinde bir güvenlik çemberi oluşturacağı ileri sürüldü.

Stratejistler ekibinin bu konudaki önerileri şu sırada 2500 İsraillinin yerleştiği bölgeye 38 bin ailenin daha sevkedilmesini öngörüyor.

Siyasal gözlemciler, bu önerinin, Weizman'ın tutumunda bir değişikliği ifade ettiğini belirtiyorlar. Weizman, daha önce, işgal altındaki topraklarda yahudi yerleşme merkezlerinin geliştirilmesine karşı çıkıyordu.

Gözlemciler, bu önerinin, Amerikan Senatosunun Mısır'a ve İsrail'e uçak satışı ile ilgili kararından hemen sonra açıklanmasının anlamlı olduğunu bildiriyorlar.

İsrail, 1967 savaşında işgal ettiği yerlerde bugüne kadar 41 yerleşme merkezi kurdu. Bunların bir çoğu, Şeria ırmağı boyunca eskeri bakımdan Ürdün'e karşı bir ön hat oluşturacak biçimde mevzilendirilmiştir.

GAMMASİ ABD'DE UÇAKLARIN TESLİMİNİ GÖRÜŞECEK

Mısır Bakanı General Abdülgani El Gammasi'nin, Haziran ayının ilk haftası içinde ABD'ye resmi bir ziyarette bulunacağı bildirildi.

Hükümet çevreleri, Gammasi'nin ABD'yi ziyareti sırasında, ABD'nin Mısır'a satmayı kabul ettiği F-5 jet savaş uçaklarının teslim tarihleri ile bu uçakları kullanacak pilotların eğitimi konularını görüşeceğini belirttiler.

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, referandumda halkın büyük desteğini aldı.

Refarandumda Mısır Halkı Enver Sedat'ı destekledi

Oylamaya katılanların yüzde 97'si Mısır'ın düşmanlarına karşı alınacak tedbirlere "evet" diyor

DIŞ HABERLER

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat yönetimine karşı, Mısır'ın düşmanlarının ve özellikle Sovyetler Birliği'nin desteklediği muhalefetin sınırlandırılması için yapılan halk oylamasına seçmenlerin büyük bir çoğunluğu "kabul" oyu kullandı.

Yaklaşık il milyon seçmenin katıldığı halk oylamasının resmi olmayan sonuçlarına göre;

Kahire'de yayınlanan yarı resmi "El Ahram" gazetesi, halk oylamasına yaklaşık ll milyon seçmenin katıldığını ve sayımı yapılan oyların yüzde doksanyedisinin "evet", geri kalanının ise "hayır" biçiminde olduğunu bildirdi.

FKÖ Lizbon'da büro açıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

FKÖ'nün Lizbon'da bir Haberleşme Bürosu açacağı bildirildi. FKÖ sözcüsü, bir Filistin Kurtuluş Örgütü temsilcisinin, Portekiz Başkanıyla varılan anlaşmaya göre Lizbon'a gideceği belirtildi.

FKO MERKEZ KONSEYİNİN AÇIKLAMASI

Öte yandan Filistin Kurtuluş Örgütü Merkez Konseyi, Güney Lübnan'daki Barış Gücü askerlerinin, İsrail'in bölgeden çekilme hareketini denetlemek ve bölgenin tamamen boşaltılmasını sağlamakla görevli olduğunu açıkladı.

FKÖ Merkez Konseyi Başkanı El Fahum Şam'da yaymladığı bildiride, "FKÖ'nün Lübnan-Filistin anlaşmalarına önem vermesinin nedeni, Lübnan'ın egemenliğinin doğrulanmasına yardımcı olmaktır" dedi.

Paralı askerlerin yeni bir vahşeti:

Zaire'de toplu mezarlar ortaya çıkarıldı

- Zaire, Kolvezi kentini tamamen denetimi altına aldı
- Fransa birlikleri kaçan Katanga Jandarmalarını izliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kolvezi kentinin Zaireli birliklerce tamamen denetim altına alındığı bildiriliyor. Ancak kentin çevresinde çarpışmalar hâlâ sürüyor. Fransız birlikleri Batılı rehineleri kurtarmak için Katangalı jandarmaları izliyor.

Fransa Savunma Bakanlığının bir sözcüsü kaçan isgalcilerin bir demiryoluna paralel bir yolu kullanarak Angola'ya dönmek

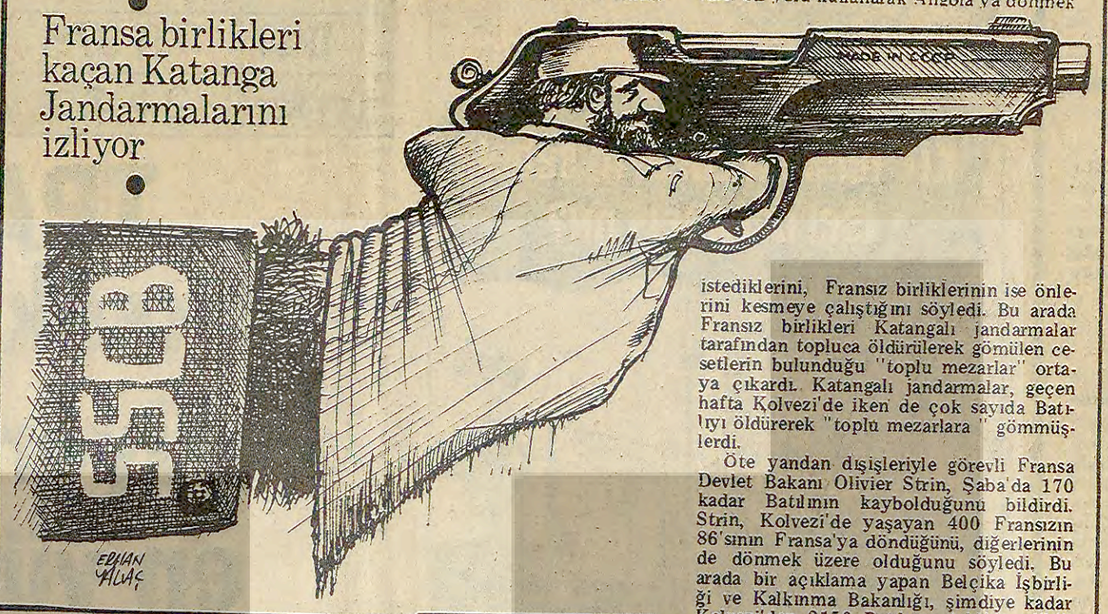

istediklerini, Fransız birliklerinin ise önlerini kesmeye çalıştığını söyledi. Bu arada Fransız birlikleri Katangalı jandarmalar tarafından toplıuca öldürülerek gömülen cesetlerin bulunduğu "toplu mezarlar" ortaya çıkardı. Katangalı jandarmalar, geçen hafta Kolvezi'de iken de çok sayıda Batılıyı öldürerek "toplu mezarlara" gömmüşlerdi.

Öte yandan dışişleriyle görevli Fransa Devlet Bakanı Olivier Strin, Şaba'da 170 kadar Batılının kaybolduğunu bildirdi. Strin, Kolvezi'de yaşayan 400 Fransızın 86'sının Fransa'ya döndüğünü, diğerlerinin de dönmek üzere olduğunu söyledi. Bu arada bir açıklama yapan Belçika İşbirliği ve Kalkınma Bakanlığı, şimdiye kadar Kolvezi'den 2150 Batılının tahliye edildiğini, bunlardan 1355'nin Brüksel'e, 300'ünün Paris'e, 150'sinin de Zaire'deki Lumumbashi kentine götürüldüğünü bildirdi.

BELÇİKA BİRLİKLERİ ZAİRE'Yİ TERKEDİYOR

Belçika Başbakanı Leo Tindemans, Şaba bölgesinde bulunan Belçikalı paraşütçülerin dün sabahtan itibaren Belçika'ya dönmek üzere Kolvezi'den Kamina'ya gelmeye başladığını açıkladı.

Ancak Tindemans 600 kişilik bir paraşütçü birliğinin ,güvenliğin tamamen sağlanmasına kadar Kamina üssünde kalacağını ve bunların gerektiğinde duruma müdahale edebilmeleri için her türlü silahla donatıldığını sözlerine ekledi.

MOBUTU BELÇİKA'YI ELEŞTİRDİ

Zaire Devlet Başkanı Mobutu Sese Seko, Belçika Dışişleri Bakanı Henri Simonet'nin Kolvezi Havaalanının Katangalı jandarmalardan geri alınmasının başarısını Belçika kuvvetlerine maleden sözlerini eleştirdi.

Öte yandan Henri Simonet'nin ölgedeki Batılıları korumak amacıyla "Kongo Ulusal Kurtuluş Cephesi" ile diyalog kurduğunu belirten Mobutu, Brüksel'deki büyükelçisinden Belçika Dışişleri Bakanlığı ile her türlü ilişkinin kesilmesini istedi. Mobutu'nun bu konuda gönderdiği talimatta, Zaire ile Belçika arasındaki diplomatik ilişkilerin kesilmesi pahasına da olsa, bu bakanlıkla ikinci bir emre kadar bir ilişki kurulmaması isteniyor.

●●●●

Brzezinski, Çin ile görüş ayrılıklarının hafiflediğini söyledi

Carter'ın Ulusal Güvenlik Başdanışmanı Brzezinski, Çin'den Japonya'ya gitti

* Brzezinski, iki ülke arasındaki ilişkileri geliştirmekte kararlı olduklarını belirtti.

TOKYO(THA—UPI)

ABD Başkanı Carter'in Ulusal Güvenlik Başdanışmanı Zbigniew Brzezinski, Çin'e yaptığı üç günlük ziyareti tamamladıktan sonra Japonya'ya gitti. Brzezinski, Pekin'den ayrılmadan önce, Çinli yöneticilere, Amerika'nın, Sovyetler Birliği'nin güçlenmesini ve yayılmasını önlemek konusunda Çin'in kaygılarını paylaştığını bildirdi. Brezinski, iki ülke arasındaki görüş ayrılıklarının hafiflediğini söyledi.

Japon gazeteleri, onuruna verilen yemekte Brzezinski'nin, "Çin'in herhangi bir ülkenin dünya üzerinde ya da bölgesel bir hegemonya kurma çabalarını önlemek yolunda gösterdiği çabaları ve onun bu konudaki kararlığını tanıyor ve paylaşıyoruz" şeklindeki konuşmasına ,yer verdiler.

Öte yandan Tokyo'da yayınlanan Yomuri gazetesi, Brzezinski'nin, Çin ile Amerika arasında görüş ayrılıklarının hafiflediğini, ikili ilişkilerin, eski Başkan Nixon'un imzaladığı Şanghay Bildirisi çerçevesinde geliştirileceği Carter yönetiminin bu konuda kararlı olduğu şeklindeki sözlerine yer verdi.

Çin Komünist Partisi Başkanı ve Başbakan Hua Guo-feng ile de görüşen Brzezinski, Başkan Yardımcısı Deng Siao-ping ve Dışişleri Bakanı Huang Hua ile uzun görüşmeler yaptı.

Bu arada Japon gazetelerinden Mainichi, Çin Savunma Bakan Yardımcısı Su Yu'nun, Pekin'i ziyaret etmekte olan bir grup emekli Japon subayı önünde yaptığı konuşmada, Çin, Japonya ve Amerika'nın Sovyetler Birliği'ne karşı işbirliği yapması gerektiği şeklindeki sözlerine yer verdi

Peru askeri hükümetinin, IMF'nin öngördüğü şekilde zamlar yapması, halkın tepkisine yol açtı. Gösterilerde 20 kişi öldü. Sendikalar, olağanüstü hal ilan edilmesine rağmen 48 saatlik genel grev yapacaklarını açıkladılar.

IMF'NİN ÖNGÖRDÜĞÜ ÖNLEMLER GÖSTERİLERE YOL AÇTI

PERU'DA SENDİKALAR GENEL GREV ÇAĞRISI YAPTILAR

LİMA(THA)

Peru Askeri hükümetine karşı sendikalar 48 saatlik genel grev çağrısı yaptılar. Hükümetin Cuma günü 100 kişinin tutuklanması emrini vermesine rağmen sendika yöneticileri genel grevin uygulanacağını belirttiler. Sendikalar, fiyat artışlarına karşı çıkmakta ve ücretlerin artırılmasını istemektedirler.

Hükümet bir hafta önce IMF'nin öngördüğü ekonomik önlemler programını açıklamış ve bu ülkede gösterilere yol açmıştı. Hükümetin gıda maddelerine ve benzin fiyatlarına yaptığı yüzde 50 zamma karşı patlak veren gösterilerde 20 kişi ölmüştü. Hükümet bütün ülkede olağanüstü hal ilan etmişti.

Bu arada Peru Devlet Başkanı Francisco Morales Bermudez, televizyonda bir konuşma yaparak fiyat artışlarının güçlüklere yol açmakla birlikte gerçekci olduğunu iddia etti. Peru'nun, bütçe ve ödemeler dengesi açığını azaltmak ve 5 milyar dolarlık dış borçlarının durumunu yeniden görüşmek zorunda olduğunu söyledi. Bermudez, bütün bunları yerine getirmek için yeni banka kredilerine ihtiyaç olduğunu ileri sürdü.

Zaire Dışişleri Bakanı:

"ÜLKE DIŞINDA HAZIRLANMIŞ BİR İSTİLA İLE KARŞI KARŞIYAYIZ"

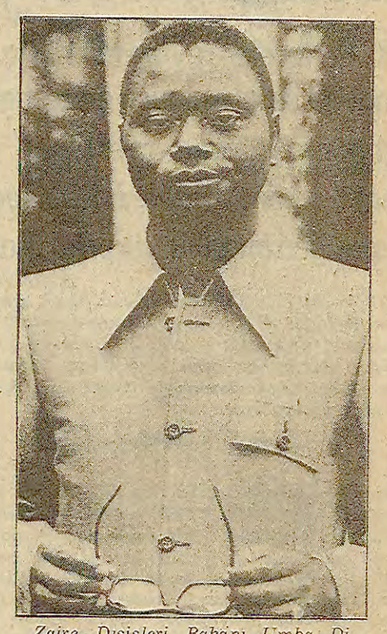

Zaire Dışişleri Bakanı Umba Di Lutete, Zaire'ye saldıranların, Kübalılar tarafından Angola'da eğitildiklerini söyledi.

"ZAİRE DÜŞTÜĞÜ TAKDİRDE BÜTÜN AFRİKA'NIN GELECEĞİ TEHLİKEYE GİRER"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zaire Dışişleri Bakanı Umba Di Lutete, Şaba'da bir halk ayaklanmasının söz konusu olmadığını, tam tersine ülke dışında hazırlanmış bir istila hareketi ile karşı karşıya kaldıklarını belirtti. Almanya'da yayınlanan ünlü "Spiegel" dergisinin sorularını cevaplandıran Umba bu hareketin Angola'da planlanıp hazırlandığını söyledi.

Umba, saldırganların amacını söyle açıkladı:

"Onlar rejimimizi zayıflatmak istiyorlar. Bir saldırının rejimi yıkmak için yeterli olduğunu zannediyorlar. Bu saldırı, başkanımızın kararı ile başlatılan yeniden iktisadi inşa harekini de engellemeyi amaçlıyordu"

"Bu olayın arkasında Sovyetler'in ve Kübalıların bulunduğuna dair belirtiler var mı?" şeklindeki bir soruya, Umba şöyle cevap verdi:

BİZE SALDIRANLARI KÜBALILAR EĞİTİYOR

"Kübalılar uzun zamandır askerleri Angola'da eğitiyorlar. Daha geçen yıl, saldırıya uğradığımız zaman, Kübalıları suçlamıştık. Bunun için, onların mahalinde istilayı yönetmeleri gerekmiyor. Bize bugün saldıranları donatmaları ve eğitmeleri, bizim için yeterlidir. Küba'yı sizde biliyorsunuz. Küba'nın ne zenginliği var? Nüfusu ne kadar ki? 35 bin askeri Afrika'da barındırabilmek için, bu işin arkasında parayı veren başka bir ülkenin olması gerekiyor. Çünkü Küba, hiç bir harcama yapmıyor.

Umba, "bizzat Kübalıların ve Ruslarında bu istila hareketine katıldıklarına dair delillerin bulunup bulunmadığı" şeklindeki bir soruya da şu karşılığı verdi:

"Daha bir yıl önceki saldırıda Doğu Almanya'dan gelen silahlar elimize geçti. Bu nedenle Doğu Almanya ile diplomatik ilişkilerimiz bulunmuyor. Ayrıca Rusların yolladığı silahlardan ele geçirdik Ne var ki, saldırıya uğrayan topraklarda Kübalılara ve Ruslara rastlamadık."

Zaire Dışişleri Bakını daha sonra şöyle dedi:

"Bu saldırıda Zaire'ye ve Afrika'ya yönelik genel bir strateji söz konusudur. Eğer bugün Zaire düşerse, o zaman bütün Afrika'nın geleceği tehlikeye düşecektir. Manevi bir dayanışma ile ülkemize karşı yönelen bu genel strateji boşa çıkarılmalıdır.

"MANEVİ DESTEĞE VE DAYANIŞMAYA İHTİYACIMIZ VAR"

"Geçen seferki gibi, yine aynı yardımı bekliyoruz. Ayrıca vurgulamalıyım ki, rica ettiğimiz yardımın para şeklinde olması gerekmiyor. Her şeyden önce manevi desteğe ve dayanışmaya ihtiyacımız var."

Umba, Almanya Dışişleri Bakanı Genscher ile yaptığı görüşme konusunda şunları söyledi:

"Dışişleri Bakanı Genscher, sorunlarımızı iyi kavradı. Bakan, bize insancıl yardımlarda bulunmaya söz verdi. Askeri yardım ricasında bulunmadık.

"Lojistik yardım rica ettik. Kendimiz silah üretiminde bulunmadığımız için, bize yardım etmek isteyen ve silah satın aldığımız ülkelerden ısmarladığımız silahları mümkün olduğu kadar çabuk göndermelerini rica ettik."

Üçüncü Dünya ülkeleri sıkıntı çekerken

İKİ SÜPER DEVLET TAHIL TEFECİLİĞİ YAPIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bizim gibi yoksul halkların sofrasından eksik olmayan bir temel gıda maddesi, ekmek. Ne var ki, çeşitli ülkelerde, özellikle gelişmekte olan ülkelerde tahıl tüketimi ile üretimi arasında çarpıcı bir dengesizlik var. Dünya nüfusunun ve tahıl tüketiminin sürekli artması da soruna daha büyük boyutlar kazandırıyor.Bir yanda kötü beslenme nedeniyle açlık çeken milyonlarca insan, öte yanda tonlarca tahıl üretimi fazlası.

1970-77 yılları arasında dünyada tahıl üretimi yılda ortalama 35 milyon ton artı. 1976 yılında 1 milyar 477 milyon tonla rekor düzeye ulaştı. Bununla birlikte tahıl fiyatları düşeceğine geçtiğimiz Kasım ayında yüzde 60 oranında arttı. 1972 yılında tahılın tonu 70 dolardı. Geçen yıl 117 dolara yükseldi.

DÜNYANINI 1 NOLU İHRACATÇISI ABD

Dünyanın 1 Nolu tahıl ihracatçısı, Birleşik Amerika,son yıllarda uygun hava şartları ve ileri teknolojisi sayesinde yılda 200-250 milyon ton civarında tahıl üretti. Bununla birlikte tekelci Amerikan kapitalistlerinin daha fazla kâr etme hırsı, Amerikan tahıl üretimi potansiyelinin tam olarak harekete geçirilmesini engelledi. AyrıcaABD'nin tahıl ihracatını çoğu kez başka ülkelere baskı yapmak için kullandığı bilinen bir gerçek.

RUSYA TAHIL PAZARINI ALTÜST EDİYOR

Tahıl fiyatlarının yükselmesinin önemli bir nedeni, Rusya'nın çok miktarda tahıl satın alması. Birleşik Amerika'nın tersine Rusya'da tahıl üretimi yıldan yıla düşüyor. 1973 yılıda 225,5 milyon ton olan üretim, 1975 yılında 140 milyon tona düştü. 1972-76 yılları arasında Rusya, toplam 83 milyon ton tahıl ithal etti. Rusya bu tahılın bir bölümünü stratejik amaçlarla depolarken, bir bölümünü de yeniden daha yüksek fiyatlarla ihraç etti.

ÜÇÜNCÜ DÜNYA ÜLKELERİ TAHIL İHTİYACINI KARŞILAYAMIYOR

Dünya nüfusunun yüzde 73'ünü meydana getiren Üçüncü Dünya ülkeleri, dünya tahıl üretiminin ancak dörte birini üretebiliyor. Oysa yukarıda da belirttiğimiz gibi dünyada en fazla tahıl tüketen ülkeler, Üçüncü Dünya ülkeleri. Bu ülkeler arasında tahıl ihraç eden tek ülke olarak Arjantin'i sayabiliriz. Geri kalan 120 ülkeden ancak 40'ı kendine yeterli tahılı ya da tahıl ihtiyacının yüzde 90'ını karşılıyor. Üçüncü Dünya ülkelerinde tarım üretiminin geri ve verimin düşük olmasının nedeni, emperyalistlerin ve sömürgecilerin , bu ülkeleri yıllar yılı yağmalaması ve ekonomilerini tek ürüne bağımlı kılması. Tahıl fiyatlarının artması en fazla bu ülkelerin belini büküyor. Çünkü tahıl ithal etmek zorunda olan bazı Batılı ülkeler, ihraç ettikleri, sanayi mallarının fiyatlarını artırarak zararlarını karşılıyorlar. İşte bu durum, bugün dünyadaki eşitsiz uluslararası düzenin bir yansımasıdır.

ÜÇÜNCÜ DÜNYA SÜPER DEVLETLERİN TAHIL ŞANTAJINA KARŞI MÜCADELEYİ YÜKSELTİYOR

Yaşadıkları acı deneylerden dersler çıkaran yoksul ülkeler, mevcut durumu değiştirmek, siyasi ve ekonomik bağımsızlıklarını korumak için tarım üretimini geliştirmeye büyük önem veriyorlar. Süper devletlerin tarım şantajına karşı etkili bir mücadele yürütüyorlar. 1975 yılında dünya tahıl üretimi yüzde 2 oranında artarken,Üçüncü Dünya ülkeleri tahıl üretimlerini ortalama yüzde 4 oranında artırdılar.

Son yıllarda tarım sorunu konusunda yürütülen mücadele uluslararası yeni bir siyasi ve ekonomik düzen mücadelesinin önemli bir parçası haline geldi. Üçüncü Dünya ülkeleri uluslararası konferanslarda tarım sorununun tartışılması ve çözülmesi için çağrılarda bulundular. 1974 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 6. Özel Toplantısı , Uluslararası Yeni Bir Ekonomik Düzen kurulması üzerine Bildiriyi ve Eylem Programını kabul etti. Tarım üretiminin artırılması ve yoksul ülkelere yardım yapılması konusunda önemler almdı.

Üçüncü Dünya ülkeleri tahıl üretimini artırmak için her türlü olanağa sahiptir. Geniş topraklara, zengin kaynaklara, insangücüne ve büyük üretim potansiyeline sahiptir. Gerekli olan tek şey, emperyalizmin ve sosyal emperyalizmin sömürü ve dentimine son vermek ve kendi gücüne dayanarak bu kaynakları sonuna kadar harekete geçirmektir.

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti Mozambik ile dostluk ve işbirliği anlaşması imzaladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti ile Mozambik Cumhuriyeti arasında Dostluk ve İşbirliği anlaşması imzalandığı açıklandı.

Anlaşma Mozambik Devlet Başkanı Samora Machel'in Kuzey Kore'ye yaptığı bir haftalık ziyaret sırasında imzalandı.

Mozambik Devlet Başkanına havaalanında, büyük bir karşılama töreni düzenlenmişti. Pyongyang halkı yollarda sıcak sevgi gösterilerinde bulunmuştu.

BM Silahsızlanma Özel Dönem Toplantısı başladı

NEW YORK(AA)

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, evrensel silahsızlanma sorununu tartışmak üzere dün özel olarak toplandı. Beş hafta sürecek bu özel oturum sırasında, en az 20 ülkenin Cumhurbaşkanı ile başbakanı genel kurulda konuşarak silahsızlanma üzerindeki görüşlerini açıklayacaklar. Başbakan Bülent Ecevit de Genel Kurulun 3 Haziran günü yapacağı toplantıda konuşacaktır.

Gözlemciler özel oturumda somut bir ilerleme kaydedilebileceğine ihtimal vermiyorlar. Amerika Başkanı Jimmy Carter ile Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev'in özel oturumu katılmama kararları da konferansın bir "zirve" şekline dönüşebileceği ihtimalini ortadan kaldırdı.

Amerika'yı konferansta Başkan Yardımcısı Walter Mondale ile Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, Sovyetler Birliği'ni ise Dışişleri Bakanı Andrei Gromiko temsil edecekler.

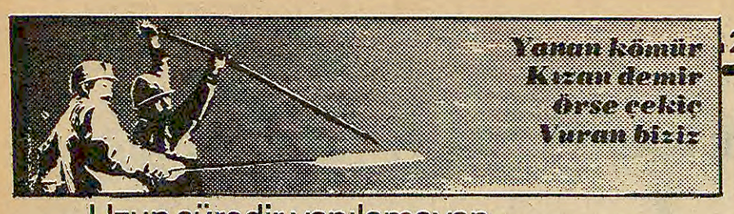

Uzun süredir yapılamayan

Tekstil Sendikası Şube Kongreleri yapılıyor

■ Kongreler revizyonistlerin engellemeleri sonucu ertelenmişti

■ Revizyonistler tekstil Sendikasının yönetimini ele geçirmek için yoğun bir kulis yürütüyorlar

İSTANBUL(ÖZEL)

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasının uzun süredir yapılamayan Beyoğlu ve Edirne Şube kongrelerinin 27-28 Mayıs tarihlerinde yapılacağı öğrenildi. Bakırköy Şube kongresininde Haziran ayı başında yapılacağı ve böylece şube kongrelerinin tamamlanmasıyla Genel Kurul hazırlıklarına başlanacağı bildiriliyor.

Beyoğlu Şubesinde durum

Beyoğlu Şube Kongresi, bundan 1,5 ay kadar önce toplanmış fakat TSİP, "TKP" ve Emeğin Birliği taraftarı grupların başkanlık seçimi sırasında çıkardıkları olaylar ve engelleme girişimleri sonucu hükümet komiseri tarafından ertelenmişti. Daha sonraki günlerde Tekstil içinde bazı şubelere sızmış bulunan revizyonistler, DİSK Genel Merkezine başvurarak Tekstil Genel Merkezinin kongrenin yapılmasını engellediğini söylediler. Geçtiğimiz günlerde, DİSK Yürütme Kurulu üyesi Fehmi Işıklar'ın Beyoğlu Şubesinde bir toplantı düzenlediği ve bu toplantıda kongre öncesinde çeşitli grupları birleştirmeye çalıştığı öğrenildi. Fakat Fehmi Işıklar'ın bu girişiminin bir sonuç vermediği öğrenildiği ve cumartesi günü yapılacak olan kongrede çeşitli revizyonist gruplar arasında sert çekişmelerin olması bekleniyor.

Edirne Şube kongresi de Beyoğlu kongresinde olduğu gibi bazı revizyonist grupların engellemeleri yüzünden yapılamamıştı.

Tekstil içinde revizyonist faaliyet

Bilindiği gibi, Tekstil içindeki revizyonist faaliyetin geçmişi 1974 yılına kadar uzanır. Bu tarihlerde, tabanın yönetime duyduğu hoşnutsuzluktan yararlanan TSİP revizyonistleri, sendikanın bazı şubelerinde etkinlik kurmuşlar ve yayın organını ellerine geçirmişlerdi. 1974 sonuna doğru, Genel Merkezdeki revizyonistlerin sendikadan atılmasından sonra, Tüm-Dokuma İş adında ayrı bir sendika kurdular. Fakat bir yandan da Tekstil içindeki faaliyetlerini sürdürdüler. Özellikle Beyoğlu, Topkapı ve Mahmutpaşa şubelerinde çalışmalar yürüttüler. TSİP içinden bir grubun kopup sahte TKP ile birleşmesiyle birlikte, Tekstil içinde de sahte TKP taraftarı bir grup oluştu.

6. Genel Kurul sonrası

DİSK içindeki revizyonistlerin 6. Genel Kurulda yönetim kademelerinde kaybettikleri mevzilerden sonra, Maden-İş'teki durumlarını korumaya çalışırken, bir yandan da Tekstil içinde güç toplamaya çalıştıkları gözlenmektedir. Bu hafta sonu yapılacak şube kongreleri ve Temmuzda toplanması beklenen Genel Kurul bu açıdan büyük önem taşımaktadır.

Revizyonistler Tekstil Sendikasının yönetimini de ele geçirerek DİSK içinde daha etkin bir duruma gelmeyi amaçlıyorlar ve yoğun bir kulis faaliyeti yürütüyorlar.

GIDA-İŞ SENDİKASI, KONYA ŞUBESİ OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULA GİTTİ

KONYA (ÖZEL)

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası Konya Şubesi 20 Mayıs tarihinde olağanüstü genel kurula gidildi. Genel Kurulu bir konuşmayla açan, şube başkanı Hüseyin Kocabaş "Besin-İş Sendikasının işçileri sattığını, Hak-iş Sendikasının para teklifinde bulunduğunu iddia etti."

Kocabaş'tan sonra, işçiler yaptıkları konuşmalarda işgüvenliklerinin olmadığını, eğitimlerin yapılmadığını, bölücülüğe ve şovenizme karşı mücadele edilmesi gerektiğini söylediler.

Et-Balıkta 300, Yem sanayinde 82 üyeleri bulunduğunu söyleyen yetkilileri toplu sözleşme yetkisinin kendilerine verilmeyip, işçiyi temsil etmeyen Tek-Gıda-İş'e verilmesi üzerine Yargıtay'a başvurduklarını söylediler.

Şerafettin Akova

"DOĞAL KAYNAKLARIMIZA DAYALI BİR TAŞIMA MODELİ YARATILMALIDIR"

ANKARA (AA)

Türkiye Demiryolları İşçi Sendikaları Federasyonu (DYF-İş) Genel Başkanı Şerafettin Akova, "Ulaştırma hizmetlerini toplum yararına kolaylaştıracak biçimde gerçekleştirecek temel çözüm, doğal enerji kaynaklarımızdan faydalanarak toplu taşımacılığı gerçekleştirecek bir taşıma modeli yaratmaktır. Bu modelin temelini, demiryolu sistemi oluşturmalıdır" dedi.

DYF-İş yönetim kurulunda konuşan Akova, siyasi partilerin birbirlerine tahammül göstermeleri, partizanca tasarruflara itibar etmemeleri gereğine işaret etti. Hayat pahalılığının önlenmesi için etkin önlemler alınmasını önerdi.

Hükümetin TPAO grevindeki tutumu ücretleri sınırlandırma teşebbüsünün ilk uygulamalarından biridir. Bu yüzden TPAO grevi sadece 6 bin petrol işçisini değil, bütün işçi sınıfını ilgilendiren bir mesele haline gelmiştir.

	Ortalama yıllık ücret TL	Kâr, zarar, milyon TL
TPAO	79 975	625
Çay-Kur	24 432	-375

(1975 Sonu)

TPAO yüksek ücret ödüyor, ama en yüksek kârı sağlıyor

■ Buna karşılık KİT'ler arasında en düşük ücret ödeyen Çay-Kur 375 milyon lira zararda!

■ TPAO'da işçi ücretlerinin toplam satış hasılatına oranı sadece yüzde 3,3!

TPAO grevi yeni boyutlar kazanıyor. Petrol işçileri grevi, Batman-Dörtyol petrol boru hattına da yayıldı.

Hükümetin grev karşısındaki uzlaşmaz tutumu devam ediyor.

TPAO da işçilerin talep ettiği ücretlerin karşılanamaz olduğu öne sürülürken günde 30 milyon, ayda 1 milyar lira zarar pahasına sendika ile görüşmeleri kesildi.

Yaratılmak istenen yanlış kanı

Hükümet ve çeşitli çevreler KİT (Kamu İktisadi Teşekkülü)lerde işçi ücretlerinin yüksek oluşunun KİT'lerin zararına yol açtığını iddia etmekte ve TPAO da ücretlere zam yapılırsa zarar edileceği kanısını uyandırmaya çalışmaktadır.

TÜSİAD (Türkiye Sanayici ve İŞ Adamları Derneği) tarafından açıklanan rakamlara göre TPAO 28 KİT arasında en yüksek kar sağlıyan ve işçilerine de yüksek ücret ödeyen kuruluş olarak görülmektedir. Buna karşılık en düşük ücreti ödeyen Çay-Kur KİT'ler arasında zarar edenler listesinde görülmektedir. En basit örnekten de anlaşılacağı gibi işçi ücretleri KİT'lerin zarar sebebi olarak gösterilemez.

İşçi ücretlerinin toplam gelirdeki payı

İşçi ücretlerinin yüksek olduğu TPAO'da ödenen toplam işçi ücretleri toplam satış hasılatının ancak yüzde 3,3'ü gibi çok düşük bir rakam teşkil etmektedir. Bu rakam KİT'ler arasında en düşük ikinci rakamdır.

Sadece 1970-75 arasında hayat pahalılığının yüzde 135 arttığı ülkemizde işçilerin ücret artış taleplerini ekonomik darboğazın sebebi olarak göstermek KİT'ler ve diğer kuruluşlardaki emperyalist talanı gizlemekten başka birşey olmamaktadır.

KİLİS BELEDİYESİ İLE GENEL-İŞ ARASINDA TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

KİLİS (AA)

Kilis Belediyesi ile Genel-İş Sendikası arasında 210 işçiyi kapsayan toplu iş sözleşmesi imzalandı.

Toplu iş sözleşmesi ile işçilerin günlük ücretlerine 30 lira zam yapıldı. Bu arada yemek bedeli 375 liradan 500 liraya, kıdem tazminatı da 50 krş.tan 100 kuruşa çıkarıldı.

Türk-İş yönetim kurulu İzmir'de toplanıyor

● Halil Tunç bu toplantıya büyük önem verdiklerini açıkladı

● Toplantıda TPAO grevi ele alınacak

İZMİR (AA)

Türk-İş Yönetim Kurulu, 30 Mayıs salı günü İzmir'de toplanacak.

Genel Başkan Halil Tunç'un başkanlığında yapılacak Türk-İş Yönetim Kurulu toplantısı hakkında bir açıklama yapan Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri Kaya Özdemir, "Bu toplantıya Türk-İş büyük önem vermektedir. Henüz gündem belli olmamışsa da toplantının ağırlığını Petrol-İş grevi teşkil edecektir" dedi.

Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı:

"TOPLU SÖZLEŞME İMZALANMAZSA GREV UZUN SÜRER"

MERZİFON (THA)

Merzifon'da yeraltı Maden-İş Sendikasına bağlı 980 işçinin greve başlaması üzerine bir açıklama yapan Yeraltı Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur, "İşveren temsilcisi toplusözleşme maddelerinin tümünü kabul etmezse grev uzun sürer" dedi.

980 işçi için istenen haklardan özellikle iş güvenliği işçi sağlığı ve ücretleri hususunda anlaşılmaya varılamadığını belirtmiş ve "85 maddeden oluşan toplu sözleşme görüşmeleri olumlu sonuç vermedikçe grev sona eremez" dedi.

Öte yandan THA muhabirine bir açıklama yapan işveren temsilcisi İbrahim Mucuk, toplusözleşme maddelerinde anlaşmanın söz konusu olamayacağını söyledi.

PETKİM ABOT VE FAKO'DA TOPLU SÖZLEŞME İMZALADI

İSTANBUL (AA)

DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası, İstanbul'da Fako ve Abot İlaç Fabrikalarında çalışan işçiler adına toplu iş sözleşmesi imzaladı.

Petkim-İş Genel Merkezince yapılan açıklamaya göre, ücretlere birinci yıl saat başına 10, ikinci yıl 10,5 lira zam alındı. Yıllık ikramiye sayısı 4 maaşa çıkarıldı. Kıdem teşvik ikramiyesi 20 gün olarak hesaplanırken, kıdem tazminatı olarak 35, 40, 45 günlük oranlar tespit edildi.

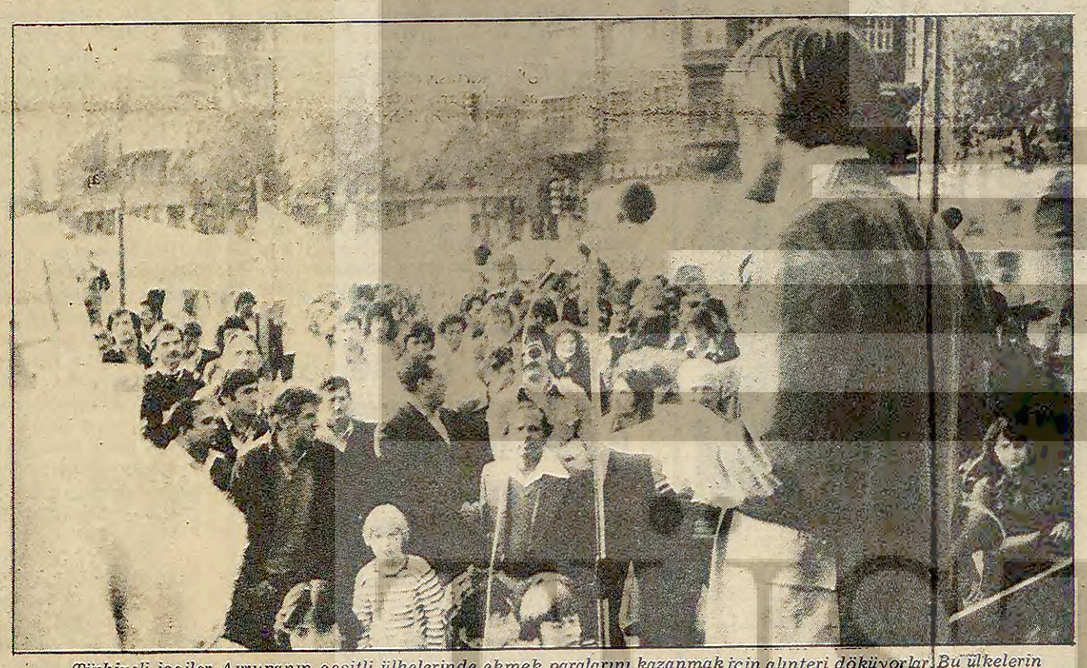

Türkiyeli işçiler Avrupanın çeşitli ülkelerinde ekmek paralarını kazanmak için alınteri döküyorlar. Bu ülkelerin birçoğunda hükümetler ve mahalli idareler yabancı işçilere karşı olumsuz bir tutum takınıyor. Onlara ikinci sınıf insan muamelesi yapıyor. Ancak yabancı işçiler buna boyun eğmiyorlar. Çalıştıkları ve zenginleşmesine katkıda bulundukları ülkelerin sosyal haklarından da eşit biçimde yararlanmak için seslerini yükseltiyorlar. Türkiyeli işçiler Avrupa'daki yabancı işçiler arasında mücadeleci karakterleri ile öne çıkıyorlar. Almanya'da, Hollanda'da olduğu gibi Danimarka'da da işçilerimizhaksızlıklara karşı bayrak açıp yürüyorlar...

Yıkılacak evlerin yerine belediyenin yeni ev vermemesi üzerine

İşçilerimiz Danimarka'da yürüyüş yaptı

KEMAL KOÇ KOPENHAG'DAN BİLDİRİYOR

Danimarka'nın Kopenhag şehrinde yabancı işçilerin oturduğu evleri yıkma kararı alan Belediye'nin, karşılığında yeni ev vermemesini protesto eden yabancı işçiler, bir protesto yürüyüşü düzenlediler. Çoğunluğunun Türkiyeli işçilerin oluşturduğu yürüyüşe Danimarkalılar da katıldı.

Kopenhag Belediyesi bir süre önce, Vognmandsmarken semtinde yabancı işçilerin oturdukları evleri eski olduğu için yıkma kararı aldı. Belediye bu semtte oturan Danimarkalılara yeni ev temin ederken, yabancı işçilere ev vermedi.

Belediyenin bu haksız tutumunu protesto etmek için, bu semtte oturan tüm yabancı işçiler yürüyüş yapmaya karar verdiler. Danimarkalılar ve birçok kiracı dernekleri yürüyüşü desteklediler. Yabancı işçilerin ilk kez böyle bir yürüyüş düzenlemeleri Danimarka gazetelerinde geniş yer aldı.

Yürüyüşten sonra bir açıklama yapan işçiler, evleri Belediyeden alana kadar direneceklerini belirttiler. Yürüyüşe katılanlar, yaz tatilinden önce Belediyenin evleri vermesini istiyorlar.

Divriği'de Kutlutaş işçileri üç günlük direniş yaptı

DİVRİĞİ (ÖZEL)

Divriği'de Kutlutaş İnşaat Şirketinde çalışan işçiler, ücretlerini zamanında alamadıkları, haftalık izinlerini kullanamadıkları ve yemeklerin çok kötü olduğu gerekçesiyle 3 günlük direniş yaptılar.

Direnişe geçen işçiler işyerinde sendika olduğunu ancak sendikanın adını bilmedikleri gibi sendikacıları da tanımadıklarını söylediler.

Sorunlarının bu güne kadar çözülmemesi üzerine 3 günlük direniş yapan işçiler, talepleri yerine getirilmezse bundan sonra da direnişe geçebileceklerini bildirdiler.

Devrimci Maden-İş Sendikası:

"İGD VE İKD, TKP'NİN KURULUŞLARIDIR"

KDZ. EREĞLİ (ÖZEL)

Devrimci Maden-İş Sendikası bir bildiri yayınlayarak, Maden-İş Ereğli bölge yönetiminin sahte karlıklarını teşhir etti. Bildiride:

"Maden-İş'in hiç bir zaman DİSK'e sahip çıkamayacağı herkesçe anlaşıldı. DİSK'i basan, DİSK yöneticilerine saldırıp hırpalayan çete reislerinin DİSK'e sahip çıkmaya yüzlerinin olmadığı belirtildikten sonra şöyle deniliyor:

"DİSK'in 11'inci kuruluş gecesinde 'Yaşasın Sovyetler Birliği', 'Yaşasın TKP' diye bağıranlar, 'Vatanım' şarkısı söylenirken her 'Vatanım' kelimesinden sonra 'Sovyetler Birliği' diye haykıranlar, DİSK'e hiç bir zaman sahip çıkamayacaklardır. Sermaye sözcülerinden daha cüretkar olan Rus uşakları 1 Mayıs İşçi Bayramında... İsmail Bilen'in talimatıyla hazırlanan sloganları haykırmışlardır. Bu mudur DİSK'e sahip çıkma? Bu mudur sınıf ve kitle sendikacılığı?

"Türkiye'de İGD, İKD, TKP'nin bölge kuruluşlarıdır ve üyeleri Maden-İş Sendikasında görevlidir. Bu da Maden-İş'in "TKP karargahı olduğunu açıkça ortaya koyuyor. 14 Mayıs tarihinde İGD Kongresinde 'Kıbrıs sorunu Rusya'nın istediği şekilde çözümlenmilidir' diyebilecek kadar ileri gidenlerin amaçları sınıf ve kitle sendikacılığı doğrultusunda sınıf mücadelesi değil, Rusya uşaklığıdır. Biz bu tezi savunanları zaten aramızda görmek istemiyoruz."

Bildiri, "yurdunu ve halkını seven, gerçekten sınıf ve kitle sendikacılığını savunan tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesine saygılı yurtsever işçilere yapılan birlik çağrısı ile son bulmaktadır.

Sancak Tül işçileri AP'nin miting davetini reddetti

Sancak Tül işçileri AP'nin miting çağrısını tepkiyle karşıladı.

İşçiler "O mitinge Murat Bayrak gider" dediler

İSTANBUL (ÖZEL)

AP Bakırköy ilçesinden bir grup yönetici 22 Mayıs günü halen grevde olan Sancaktül fabrikasına gittiler. İşçileri 26 Mayısta Taksim'de bazı AP'li ve faşist güçlerin ortaklaşa tertiplediği "Bayrağa Saygı" mitingine çağırdılar. İşçiler bu çağrıyı tepkiyle karşıladı.

Grev yerinde önce kendini tanıtmadan bir konuşma yapan Bakırköy AP İlçe yöneticilerinden Hamdi Öz, Murat Bayrak'a çatarak işçilerin sempatisini toplamaya çalıştı. Ancak Sancaktül işçilerinden bazıları Hamdi Öz'ü tanıyorlardı. İşçiler Hamdi Öz'e "Murat Bayrak AP'liydi. Bizi ezdi. MHP'li oldu, gene ezdi. Biz AP'yi de MHP'yi de iyi tanırız" dediler.

AP'liler grev yerine mitingi duyuran bir pankart asmak ve bildiri dağıtmak istediler, ancak Sancaktül işçileri buna engel oldular. Pankartı indirdiler, bildirileri de dağıttırmadılar.

Genç bir işçi AP'lilere hitaben şöyle dedi: "O mitinge tek bir Sancaktül işçisi katılmayacak. Oraya ancak Murat Bayrak katılır" AP'liler Sancaktül fabrikasından umduklarını bulamayarak ayrılmak zorunda kaldılar.

Daha sonra Teksif Marmara Bölge Başkanı Emre Kocaoğlu bir konuşma yaptı. Kocaoğlu konuşmasında işçilerden yılgınlığa kapılmamalarını, patronun yalan ve iftiralarına inanmayıp disiplin ve birlik içinde mücadele etmelerini istedi. 20 yıl da geçse grevi aynı kararlılıkla sürdüreceklerini söyledi.

Erzincan Akçay Tel Çivi'de bir işçinin iki parmağı koptu

ERZİNCAN (ÖZEL)

Erzincan'da kurulu Akçay Tel Çivi Fabrikasında iş ve can güvenliğinden yoksun çalışan işçilerden Ali Gerçek, iki parmağını yitirdi. İş yerlerinde artan kazalara karşın önlem alınmadığından yakınan işçi Ali Gerçek, kaza ile ilgili olarak şunları anlattı:

"Akçay Tel Çivi Fabrikasında 10 Nisan günü işe başladım. Bu süre içinde bana makinayı çalıştırma hakkında hiç bir bilgi verilmedi. Patron vekili bize bağırıp, daha hızlı çalışmamızı istedi. 20 Nisan sabahı makinayı kapatmak isterken elimi bobinaj makinasına kaptırdım. Diğer makinada çalışan arkadaşım makinayı kapattı. O an da olan oldu ve iki parmağımın koptuğunu farkettim. Şayet arkadaşlarım yardım etmese idi bütün parmaklarımı kaybedecektim. Kazadan sonra arkadaşlarım beni SSK Hastanesine kaldırdılar. Orada doktor yoktu. Devlet hastanesine kaldırıldım. Ameliyat oldum. 13. gün hastane de yattım. Bütün olanlardan sonra patron bir hak talep edemeyeceğimi söyledi.

İLAN
KARABÜK BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1- Belediyemize ait 920 Loder için 4 adet kartipi lastik mübayaası, 2490 sayılı kanunun, 31. Maddesine göre 6.6.1978 salı günü saat 15.00 de Karabük Belediye Encümeninde ihale suretiyle yapılacaktır.

2- Bu işe ait muhammen bedel 128.000.- Lira olup muvakkat teminat 7.650,- liradır.

3- Bu işe ait şartnameler her gün mesai saatlerinde Hesap İşleri Müdürlüğünde görülebileceği gibi posta ile de istenebilir. İsteklilerin, teklif mektublarını en geç ihale günü saat 14.00 e kadar Encümene vermeleri, postada vaki gecikmelerin, nazari itibare alınmayacağı ilân olunur. Basın-16231-314

Planlama Konseyi Raporu onaylandı ve Ortak Bildiri imzalandı

RCD Bakanlar Konseyinde "Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen" savunuldu

ANKARA (ÖZEL)

RCD 21. Dönem Bakanlar Konseyi dün Ankara'da Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün başkanlığında toplandı. Türkiye, İran ve Pakistan Dışişleri Bakanlarının katıldığı toplantıda açış konuşmasını Gündüz Ökçün yaptı. Cumhurbaşkanı Korütürk de toplantıya bir mesaj gönderdi.

Korutürk mesajında "Kardeş devletlerimizin ortak hedefi bölgemizde barış ve güvenliği pekiştirmektir. Biliyoruz ki, barış ve güvenlik sağlam ekonomik ve sosyal gelişmeye dayanmadıkça bir hayal olarak kalmaya mahkumdur. Kalkınma İçin Bölgesel İşbirliği Örgütü'nün başarısı sadece uluslarımızın refahına katkıda bulunmakla kalmayacak, dünyamızın bu önemli bölgesinde barışın güçlendirilmesinde de ayrıca yararlar sağlayacaktır." dedi.

ÖKÇÜN

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün konuşmasında gelişmiş ülkeler ile az gelişmiş ülkeler arasındaki uçuruma değinerek yeni bir uluslararası ekonomik düzenin gerekliliğine işaret etti. Az gelişmiş ülkelerin eski düzeni değiştirmek için yapılması gerekenler konusunda yeni bir bilince, yeni bir birlik ve kendi gücüne güven anlayışına ulaştıklarını belirten Ökçün Türkiye'nin de İran ve Pakistan ile olan işbirliğine bu anlayışla yaklaştığını söyledi. Ökçün RCD'nin yeni uluslararası ekonomik düzenin gerçekleşmesine katkıda bulunabileceğini, ama örgütün bugüne kadar istenilen başarıya ulaşamadığını da sözlerine ekledi.

Daha sonra bir konuşma yapan RCD 21. Dönem Bakanlar Konseyi Genel Sekreteri Ahmet Minai, 1976 nisanında toplanan İzmir Zirve Konferansının ve 1977'de imzalanan İzmir Antlaşmasının üç kardeş ulus arasındaki işbirliğine yeni boyutlar kazandırdığını söyledi.

AGAŞAHİ

Pakistan Dışişleri Bakanı Ağaşahi "RCD bölgeyi güçlendirmek ve karşılıklı işbirliği ve bölgesel çabalar sonucunda kendi gücüne güvenmek yolunda üç ülke halkının özlemini yansıtmaktadır" dedi. Ağaşahi sarsılmakta olan eski ekonomik düzenin karşısına RCD ülkelerinin işbirliğini canlandırarak ve daha da güçlendirerek çıkmasını istedi.

HALADBARİ

İran Dışişleri Bakanı Ali Abbas Haladbari ise bugünkü dünya durumu koşullarında bölgesel işbirliğinin önemine değindi ve İran hükümetinin kardeş Türkiye ve Pakistan ile ekonomik işbirliğinin genişletilmesine ve güçlendirilmesine daima özel bir önem verdiğini bildirdi.

ORTAK BİLDİRİ İMZALANDI

Toplantının dünkü oturumunun sonunda imza edilen ortak bildirinin yanında Bölgesel Planlama Konseyinin raporu onaylandı, üç ülkenin ulusal kalkınma planlarının aralarında uyum sağlanabilmesi için her ülke planlama örgütleri uzmanlarının 1978 ekiminde bir araya gelmeleri kararlaştırıldı.

Öte yandan Bakanlar Konseyi RCD'nin yeni dönem genel Sekereti Herak Pakistan heyetinden Muhtar Masud'un atanmasını ve gelecek 22. Dönem Bakanlar Konseyinin 1979 Nisanında Pakistan'da toplanmasını uygun buldular.

Mursallı Köyünden Nevzat Ünal: "Krediyi ihtiyacı olan da alıyor, olmayan da alıyor. Bunun önlenmesi lazım. İhtiyacı olan almalı".

UŞAK HALKEVİNİ GEREKÇESİZ BASAN POLİS 15 KİŞİYE İŞKENCE YAPTI

UŞAK (ÖZEL)

Halkevleri Uşak şubesi bir süre önce süresiz kapatıldı. 13 Mayısta bomba ihbarı yapıldığı gerekçesiyle Halkevine gelen polisler burada bulunan 15 kişiyi gözaltına aldılar. İki gün sonra mahkemeye dahi çıkarılmadan serbest bırakılan 15 kişiden 6'sının poliste işkence gördüğü Hükümet Tabipliğinin raporu ile de belgelendi.

Halkevinin kapatılması üzerine bir bildiri yayınlayan Halkevleri Uşak Şubesi Yönetim Kurulu, polislerin umumi tuvalette buldukları bombayı bahane ederek işkence yaptıklarını açıklayarak Halkevinin süresiz kapatılmasını kınadılar.

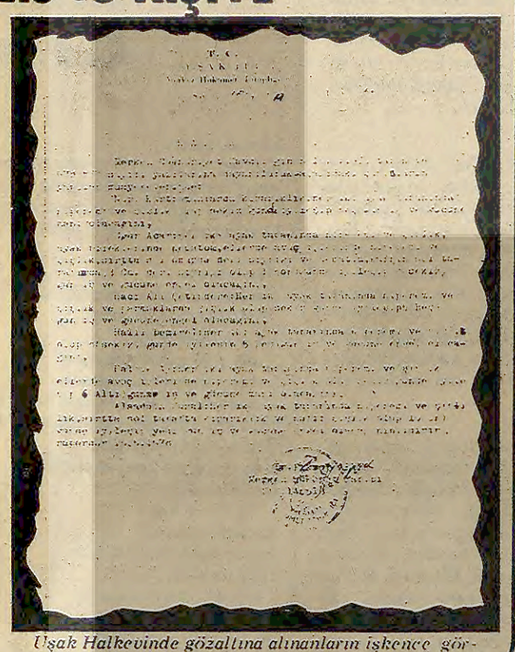

Uşak Halkevinde gözaltına alınanların işkence gördüklerini ispatlayan belge.

Pamuk üreticileri taban fiyatının açıklanmasını istiyor

HÜSNÜ OVACIK

Söke'de pamuk ekimi tamamlanıyor. Şiddetli yağmur yüzünden sular altında kalan ovada bu yıl ekim geç yapılabildi. Alçak yerler hâlâ su altında. Ama ovanın yüksek yerlerinde pamuklar filizlenmiş, birinci çapa zamanı gelmiş bile. Geçen yıl enerji kısıntısı yüzünden zamanında sulanamayan ovada verim çok düşük oldu. Dönümde 300 kilo veren yerlerden ancak 50 kilo pamuk alınabildi. Bu yüzden pamuk üreticisi bu yıla borçlu giriyor. Zirai Donatım Kurumu müdürü, "Geçen yıl köylüye mal yetiştiremezdik, bu sene hiç gelen giden yok" diyor. Traktörünü, romörkünü, çeşitli aletlerini satmak zorunda kalanlar çok. Umut bu yılki ürüne, daha doğrusu, ürüne verilecek fiyata bağlanmış. Üretici, bütün yıl boyu emek vereceği pamuğun kaç para edeceğini bilmek istiyor. Gelirini giderini hesaplamak, ayağını yorganına göre uzatmak istiyor. Bundan daha haklı bir istek olabilir mi?

Bir kooperatif yetkilisi, "Pamukçuluk bir maceradır" demişti. Ne demek istediğini, pamuk üreticisi ile konuşurken daha iyi anladım. Ne kazanacağını bilmeden emek harcamak, masraf yapmak macera değilse nedir? Ekersin, çapalarsın, sularsın, çoluğun çocuğun bütün isteklerini "pamuğu satınca" diye oyalarsın. Pamuklar açmaya başlayınca için gider; ya bir yağmur indirirde mahsül tarlada kalırsa diye. Aylarca sürer bu çaba, bu bekleyiş ve hiç bilemezsin "macera" bitince elinde ne kalacağını... Ancak tahmin yürütürsün, taban fiyat şu kadar olursa; şu kadar kazanırım; yok şöyle olursa bu kadar zarar ederim diye.

İşte bu yüzden sohbet bıçakla kesilmiş gibi bitiverdi ben birden "taban fiyat 14 lira olacakmış" deyince. Moralı köyünden Bayram Ali Satılmış'la oturmuştuk, tanıyan tanımayan etrafımıza toplanmıştı, sohbet ediyorduk. Hepsi de dikkatle yüzüme bakıyordu, söylediğim gerçek mi diye? "İstihbarat sağlam yerden miydi acaba?" "Söke Tariş müdür söyedi" dedim. "Uzmanlar seviyesinde bir toplantı yapılıp, pamuk maliyeti hesaplanacakmış, buna göre taban fiyatın 14 lira olması yakın ihtimalmiş..." Bu taban fiyata göre çapa yövmiyesi 110 lira olabilirmiş..."

"İşçi yövmiyesi o kadar olacak zaten" dedi birisi "daha aşağı çalışılır mı bu zamanda?"

"14 lira olursa zarar etmeyiz" dedi Bayram Ali "sıfıra sıfır kurtarırız. Ama nerede...?"

Sohbetimiz "uzmanlar toplantısı" üzerine, Tariş ve Kredi Kooperatifleri üzerine devam ediyor. Tariş bu yıl pamuk üreticisine kâr farkı dağıtmadı. Sebebini soruyorum. Bayram Ali anlatıyor: "Orhan Daut ve Aydın Tanyel'in eski yönetim kurulu 750 milyonu yedi de ondan. Para bunlarda, ortağa dağıtılacak para kalmadı tabii." Tariş'in depolarında pamuk yığılı, yetkililer geçen yılın ürünü satılamadığı için kâr farkı dağıtılamadığını söylüyorlar. Bayram Ali bastırıyor: "Stoklar duruyorsa, o benim suçum değil. Hükümet pazar bulsun satsın. Gidip Rusya'ya liman açmayı düşüneceğine, pamuğa pazar açmayı düşünsün. İşçi bizden ücretini istemekte haklıdır. Üreticiye sen nereden bulursan bulder. Üreticinin hakkı verilmezse nereden bulacak?"

Yalnız Moralı'da değil, yolda, Söke'de konuştuğumuz üreticiler, Tariş'in en çok kırtasiyeciliğinden şikayetçi. Tariş ortağına vereceği gübre için ihtiyaç belgesi istiyor. "İşin en sıkışık zamanında ziraat teknisyeninden, ziraat odasına; oradan oraya ihtiyaç belgesi için dolaş dur. İki günde bir ton gübreyi alamazsın, masrafı da cabası. Kooperatif ortağının ne kadar neye ihtiyacı olduğunu bilmez mi? Niye bizi oradan oraya gönderir durur?"

KREDİLER NEREYE GİDİYOR?

Tariş bu yıl kilo başına 4 lira güçlendirme kredisi veriyor. Tarım kredi koopretifleri ise dönümde 200 lira. Ortak olanlar tohum, gübre, ilaç, mazot gibi ihtiyaçlarını bu koopretiflerden alabiliyor. Bunların hepsinin faizi yüzde 11'dir. Tariş'in verdiği kredi taahhüde göre. Yani 10 ton pamuk teslim etmeyi tahhüt eden ortak 40 bin lira kredi alabilir.

Bütün bu krediler geçen yıldan borçlu çıkmış, sermayesi, zirai aletleri olmayan küçük üretici için yeterli mi? Bu soruyu sorduğumuz yetkili, yetkisiz herkes "yeterli değil tabii" diyor, "ama daha ne yapılabilir?" Oysa pamuk üreticileri içinde büyük çoğunluğu teşkil eden az topraklı, yoksul üretici, aldığı güçlendirme kredisini borçlarına kapatıp bitirmiş bile. Elinde kalan çapa masrafına bile yetmeyecek ve yeni yeni borçların altına girecek. Neye güvenerek?

Tariş'in güçlendirme kredisi tahdidi bu yıl 15 ton, yani 60 bin lira. 15 ton pamuk taahhüt etmek için dönümü 300 kilo pamuk veren 50 dönüm tarla sahibi olmak lazım. 15 tondan fazla tahhütte bulunanlara en fazla 60 bin lira kredi veriliyor. Yani büyük toprak sahiplerinin fazla kredi alması önlenmiş oluyor. Gerçekten böyle mi? Herkes bilir ki, hem daha fazla kredi almak, hem de daha az vergi vermenin yolu, toprağı bölünmüş göstermektir. Mesela 1000 dönüm toprağı olan, bunu yüzer dönümlük parcalar halinde karısına, çocuğuna akrabasına, hatta güvendiği adamına ait gösterir. İster tapu vererek, isterse 10 yıllık icar senediyle. O zaman bunların herbiri hem 60'ar bin lira kredi alabilir, hem de verilecek vergi azalır. Hatta bu yolla hiç vergi vermemek de mümkündür.

İşte bu yüzden, az topraklı üretici çapa veya sulama zamanı geldiğinde sıkışıp borç arar, tefecinin, tüccarın eline düşer. Öte yandan 'bankaya girdi mi müdürün selama durduğu' toprak beyi Tariş'ten yüzbinlerce lira kredi alabilir; ve bu parayı dilediği gibi kullanabilir, mesela dayıbaşılara avans olarak verebilir!

Pamuk üreticisi Bayram Ali Satılmış: "Pamuk stokları duruyorsa, o benim suçum değil. Hükümet pazar bulsun satsın. Rusya'ya liman açmayı düşüneceğine, pamuğa pazar açmayı düşünsün...

YAZ GELDİ, KÖYDEN ŞEHİRE AKIN BAŞLADI

(Baştarafı 1. Sayfada)

Yozgatlılar, Ordulular... Gün olur iş bulur, çalışır, günler geçer, bir bardak çaydan gayrı bir lokma ekmekten gayrı bir şey geçmez boğazından Memleketine bile dönecek parası bulunmaz.

BAKIRKÖY KÖPRÜ'SÜNDE

Meydanda toplanmış gün boyu iş bekleyen inşaat işçileri sormadan anlatırlar, biri bırakıp biri başlar. Bu yıl inşaat durumu nasıl? İş bulabiliyorlar mı? Memlekete üç-beş kuruş gönderebiliyorlar mı? İstanbul Bakırköy Köprüsü üzerinde toplanmışlar. Söz onların:

"Tokat'ın Zile kazasından Boldacı köyündenim. Geleli 9 gün oldu. Daha bir kere gidemedim işe. Yok!.."

"Sen ne diyorsun kardeşim. Ben 9 aydır buradayım. Yol param yok ki memlekete döneyim. Bir gün çalışsak, 10 gün boşta geziyoruz. Çalışıyoruz, bu sefer de paramızı alamıyoruz"

"Yaz", diyorlar, "kardeşim yaz":

"Bu Ecevit hükümeti bize refah verecekti, zulüm verdi, yokluk verdi. Hiç bir derdimize de eğilmedi."

AHIRLARDA KALIYORUZ

Dıgar'ın Sorguç Kavaklı köyünden Muzaffer Bozyel sözü alıyor:

"Burada iş bulamayınca dış memleketlere gidiyoruz. Suriye . Arabistan Libya.. Umuaumuz buydu. Şimdi o o da kuruyor. Şirketin adamı eskiden 10 bin lira alırdı işçi başına! O da fiyatını 20 bine çıkardı. Bu parayı nereden bulup yatıralım?" Çoğumuz memleketine gidemiyor. Köye gidecek para yok. Yatacak ev yok. Ahırlarda kalıyoruz".

Siz kaç yıldır buradasınız? Uzun zamandır gidemeyen var mı memleketine?

40'mda ya var ya yok, bir gurbetçi cevaplıyor:

"Ben anamdan doğalı gurbetteyim. Toprak yok, olsa da neye yarar. Taşlık, çoraklık.. 9 aydır buradayım. Sor bana, bir kuruş göndermiş miyim çoluk çocuğa ? Gün oluyor aç bile kalıyoruz".

Sözünü daha bitirmeden diğer işçiler konuşuyor hep bir ağızdan:

"Yaz! Tokat'tanız, yaz Yozgat'dan, Ordu'dan... Devletin hiç bir hayrını görmedik bugüne kadar. Araba kazasına uğruyoruz. Ölüyoruz, arayan soran yok. At ahırlarında sürünüp gidiyoruz. Biraz sonra polis gelir dağıtır bizi. Şapkalarımızı alıp tren yoluna atar. Durmayın burda der. Bizim ne sendikamız, ne sigortamız var. Bir gün bütün inşaatçılar da grev yapacak. Hakkını alacak".

200 LİRA YEVMİYE 60 BİN BAŞLIK PARASI

Bir başka inşaat işçisi alıyor sözü. Yüzü yanık, gönlü yanık bir delikanlı bu:

"Düştük gurbet ele. Anadan, babadan, köyden uzağız. 200 lira yevmiyeyle 60 bin lira başlık parası nasıl denkleşir? Bu gençlerin hepsinin de derdi bu: Başlık. Evlenmek istiyorum, kızın ağırlığınca para istiyorlar. İnşaat odalarında, sokak aralarında gün geçiriyoruz. Bu kadar işsiziz. Ya bize yurt bulsunlar, ya da Türkiye'den sürsünler. Artık isteğimiz budur".

Bir sor bin dinle. Anlatmakla bitmiyor inşaatçının derdi. "Bu yıl inşaat da az" diyorlar. İşsiz ise yıldan yıla artıyor. Sokaklar caddeler işsizler ordusuyla doluyor. Pahalılık, zam emekçinin belini bu yıl daha da büktü.

Köprünün karşı köşesinde de Ordulular toplanmış. Gelin bize de kulak verin diyorlar. Anlatıyorlar:

"Orman köylüsiyiz. Toprak ya yok, ya da kıraç. Çoğumuz başlık parası için yollara düştük. Şimdi başlık da zam gördü. 10 bin'di. 50 bin oldu. Fabrikalardaki toplu sözleşme bize de uygulansın istiyoruz. Yevmiye en az 300 lira olsun istiyoruz, ustaya 400 lira verilmeli. Biz hepimiz köylü çocuğuyuz. Bizim köyde 200 çocuk var okuyacak. Ama okul yok. Su yok, yol yok. Yoklar içindeyiz anlayacağın. Savaş olsa, cepheye gönderirler yiğit Anadolu çocuğu derler. Anadolu çocuğunun derdini çözmeye gelince kimse ilgilenmez. Artık hiç bir hükümete inanmıyoruz."

Yozgat'ın Çekerek köyünden bir işçiyi dinleyelim şimdi: Birçok işsizin derdini dile getiriyor:

"Bu Türkiye'de 1 metre olsun yerim yok. Yokluk, perişanlık içindeyiz. Köyde 5 çocuk bir aile. Yıllar var memleket yüzü aile yüzü görmedik. Köydeki evimiz bile kira. Var sen gerisini düşün. Diyorum ya 1 metre yerim yok. Hani diyorum ki git köye, çoluk çocuk at kendinizi denize de kurtul. Ama çare o değil..."

ANKARA İNCESU'DA

Ankara'nın İncesu'yundayız şimdi de. Ortalık yeni aydınlanıyor. Öbek öbek toplanmış işsizler, kendilerini götürecek kalfanın adamlarını bekliyorlar. Çorumlusu, Sivaslısı, Yozgatlısı.. Yaşlı bir Çorumluyla konuşuyoruz:

"Bu gördüğün bütün arkadaşlar aynı benim gibi topraksızlıktan düştüler gurbet ellere. Kaynımla kalktık İstanbul'a gittik. Hastalandı, doktor parasını denkleştiremedik, gözümüzün önünde göçtü gitti koca İbrahim. Mezarını bile bilemeadık. Sonra tuttuk Ankara'ya geldik.

"İş bekliyoruz. Artık iş de bulamaz olduk. Pahalılık, zam, yokluk.. Bir gün çalışır, üç gün kahvede çay içeriz. İnşaatçılarda kalırız. Ordan kovuluruz, vururuz sırtımıza yorganı hadi başka inşaatlara".

Lafını bitirmişti ki bir kamyon yanaştı. Kısa boylu, tıknaz temiz elbiseli biri indi arabadan "Çetillgiller nerede?" "Yok" dediler. Arkasına bile bakmadı, küfürün bini beş para savuldu gitti. Meğer adamın inşaatında bir hafta kalmış Çetillgiller. Karşılığında bir hafta bedava çalıştıracakmış inşaatta. "Aynı işi bana da yaptı" diyerek sokuldu yanımıza Haydar.

"İnşaatına götürdü, kal dedi, Camsız çerçevesiz bir odagösterdi. 10 gün çalıştım yanında. Beş kuruş para vermedi. İstedim, vermedi. Sonra adamı geldi, kazma kürekle saldırdılar. Sahipsiziz. Arayanımız, soranımız yok. Gurbetciyiz, gurbetçi. Yaşamak haram bize"

Saat 7'ye geliyor. İş bulan gidiyor, bulamayan kahvelere yöneliyor. Genç biri kaldı geride. Dönüp bakıyor.

"Bu işler sürmeyecek böyle. Ben evvelden CHP'ye oy verirdim. İki senedir hiç birini tutmuyorum gayri. İşçilere hiç birinden hayır yok. Ya sürüneceğiz, ya da hakkımızı kendi ellerimizle arayacağız. Kendimiz başa geleceğiz". Yanık sesiyle bir türkü tutturuyor uzaklaşırken.

"Bir yiğit gurbete gitse,
Gör başına neler gelir..."

Ankara'da fırın işçilerinin direnişi sürerken

İşçilerin, Belediye Başkanının ve fırın sahiplerinin görüşleri

İŞÇİLER NE DİYOR

Ankara'nın çeşitli semtlerinde çalışan fırın işçileri de sorularımıza şöyle cevap veriyor:

—Biz fırın işçileri olarak, grevimizi yeteri kadar duyuramadık. Bu durumda grevimizden faydalanan fırın sahipleri oldu. Onlar aradaymış gibi gözüküp her iki tarafa da birden göz kırpıyorlar. İstedikleri ekmeğe zam getirmek. Kazançlarından ödün vermiyorlar.

—Günlüğümüz 80-90 lira. Ayda 2700 lira, nasıl geçinirsin? Bir de ailen var ve kira da veriyorsan imkansız. Sıkıştık kaldık,

—Çoğumuz kira veriyoruz. 700-1000 lira arasında kirası. Siz yerimizde olsanız geçinebilir miydiniz?,

—Bugün asgari ücret 110 liradır. Biz alırız 80-90 lira,

—Bu hayat pahalılığı almış yürümüş. Her şeye her gün zam geliyor. Biz Ay'da mı yaşıyoruz? Aldığımız para karnımızı doyurmuyor. Zamları yaparken bize mi soruyorlar ki? Şimdi de gelip, ülkeyi bu duruma getiren işçi ücretleri diyorlar,

—Ne diyelim kardeşim. Bıçak kemiğe dayandı. Biz de yeter dedik. Hepsi bu.

BELEDİYE BAŞKANI ALİ DİNÇER NE DİYOR?

—Anlaşmazlık çözümlenmediği takdirde işçiler fazla mesai yapmayacaklarından günde 400 bin ekmek açığı önümüzdeki iki hafta daha sürecektir. Aldığımız önlemlerle bu açığı kapatmış bulunuyoruz. Kayseri, Adana, Eskişehir, Mersin ve Konya belediyeleriyle çevre ilçelerden ekmek getirtilmektedir. Bu arada Başbakan bazı hükümet yetkilileri ve Genelkurmay Başkanlığıyle yapılan görüşmelerin sonucunda, fırınların ve nakliye uçaklarının yardımıyla günü gününe Ankara'nın ekmek gereksiniminin giderilmesi konusunda kesin kararlar alınmıştır.

"Bildiğiniz gibi 40 zabıta karakolu bu işe ayrıldı. Ayrıca bazı semtlere ababalarla sevkediyoruz. Şimdiye kadar ekmek yetiştirmediğimiz semt olmadı. Biraz geç olmakla birlikte ekmeği Ankara'nın her ucuna götürdük "

FIRIN SAHİPLERİ NE DİYOR?

"İşçiler sekiz saatin üzerinde çalışmıyorlar. Bugün yalvardık, hepsi olmaz dediler. Mesai yapmayız. Sonra arkadaşların yüzüne nasıl çıkarız? Her gün 18 mal (1 mal 600 ekmek) yaparken bugün mecbur 14 mal yaptık"

"Bu grev fırın işçisinin grevidir. Bizimle hiç bir ilgisi yoktur. Bundan belediye sorumludur. Ekmek fiyatı yeniden ayarlanmalı, ondan sonra biz işçiye bu parayı verebiliriz."

"Uzlaşırma kurulu yüzde 109 vermiş, işçi temsilcileri yüzde 177 istiyor."

"İzmit'te 25 çuval işlenir. Bizimkiler 19 çuval işliyor. Her yerde ekmek 3 liranın üstünde. Bizse 250 kuruşa satıyoruz."

TOPRAKSIZ KÖYLÜ NE YAPSIN?

Tariş'in veya diğer kooperatiflerin hizmetlerinden yararlanmak için ortak olmak gerekir. Ortak olmak için ise tapu veya on yıllık icar senedi göstermek gerekir. Tarlası olmayan, ya da on yıllık icar senedi verecek babası ya da akrabası olmayanlar ne yapsın? Bunu Söke Tariş Müdürü Murtaza Uçansoy'a sorduğumda gülerek "Pamukçuluk zaten maceradır, tarlasız, sermayesiz pamukçuluğa kalkışmak hepten hayalperestliktir" demişti. Gerçekten, topraksız köylü, pamukçuluğa para kazanmak için girmez. Onun için mesele, işsiz kalma tehlikesinden kurtulmak, kendi işinde çalışıp başkasının ağız kokusunu çekmemektir. Pamuğu satıp borçlarını ödedikten sonra elinde hiç bir şey kalmaz, çalıştığı günlerin yevmiyesini çıkarabilirse kârlı sayılır. Bu durumda olanlar tarla icarlamak için Tariş'ten kredi alamaz, tohum, gübre vs'yi piyasada yüksek fiyatla temin edebilirler, çünkü onlar ortak değildir. Oysa aynı Tariş, büyük toprak sahiplerine istedikleri kadar kredi, tohum, gübre vs. vermek zorundadır, onlar ortaktır çünkü...

Dernek kuran YIBA esnafı Validen yardım istedi

ANKARA(AA)

Ankara Valisi Tekin Alp, YIBA Çarşısı yangınında zarar gören esnaf, sanatkar, sanayici ve serbest meslek sahiplerine "sorunlarınız çözümlenecektir" demiştir.

Alp, YIBA Çarşısı yangınında zarar gören felaketzedelerin kurduğu "YIBA Çarşısı Esnaf, Sanatkar, Sanayici, Serbest Meslek Erbabı Yangın Felaketzedeleri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneğinin Yönetim Kurulu üyelerini makamında kabul ederek sorunlarını dinledi.

YIBA Çarşısı yangınında zarar gören felaketzedelerin oluşturduğu derneğin yönetim kurul üyeleri Ankara Valisi Tekin Alp'e sorunlarını anlattılar "çok zor durumda, borç, harç içinde yaşam savaşı veriyoruz. Bu ne kadar sürecek, acılarımıza ortak olun" dediler.

Dernek üyeleri, yangın olayının üzerinden on gün geçtiği halde henüz etkili tedbirlerin alınmadığını, bu gecikmenin ileride daha çok sorunlar doğuracağını belirterek öncelikle yangında vakıflarını kaybeden ailelerin çok zor durumda olduklarını, bunlara yapılacak yardımın ele alınması gerektiğini söylediler. "İşyeri sorunu, biz yaşayanların sorunudur. Kredi, artırılması

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Kadında güzellik Rusya'da revizyonizm

Doğan Yurdakul

* *"Makyaj malzemesi endüstrisi , güzellik salonları yıldan yıla gelişmekte, çoğalmaktadır. Makyaj malzemelerinin en iyi kalite olması için çalışmalar yapılmaktadır."*

"Güzellik enstitülerinde ise, estetik değişikliğe gereksinme duyan her kadının yararlanabileceği ameliyatlar yapılabilmektedir.

Bu satırları bir Amerikan güzellik veya moda mecmuasından aldığımızı sandınız değil mi? Öyleyse devam edelim:

* *"Nataşa sevgilisiyle buluşacağı zaman, Fransız, Amerikalı, İngiliz yaşıtlarıyla aynı süre ayna karşısında kalmaktadır. Diyebiliriz ki, yaşlı kadınlar bile daha güzel görünmek için çaba göstermekte ve daha güzel görünmeyi yeğlemektedir"*

"Aslında gelenekler, alışkanlıklar zor aşılmaktadır. Sovyetler Birliğinde kadınlar, bugün bile özgür olmalarına karşın yine de özel yaşamlarında önceki kuşaklar gibi, ilk adımı erkekten beklemektedirler."

Bu alıntılar, Marlis Allendorf adlı yazarın "Sosyalist Toplumda Kadınlar" kitabının "Kadın, Sosyalizm, Güzellik ve Aşk" başlıklı bölümünden Alıp nakleden de Türkiye'deki acenta. (Politika gazetesi, 16 Mayıs 1978).

Evet, estetik cerrahi ve makyaj malzemeleri endüstrisinde diğer emperyalistlerle yarışmakla övünen, ilkokul çocuklarından yaşlı kadınlara kadar buralara gitmesi öğütlenen, cinsel ilişkilerde ilk adımın hâlâ erkekten gelmesinden yakınılan bu ülke Rusya'dır.

Lenin ve Stalin'in sosyalist Sovyetler Birliği, bugün emperyalist ahlaki yozlaşma ve çöküşün işte böyle boy gösterdiği bir ülke haline getirilmiştir. 1917 Devrimiyle özgürlüğe kavuşan, feodal ve kapitalist baskılardan, alınıp satılan bir mal olmaktan kurtulan Sovyet kadını, Brejnevlerin emperyalist Rusya'sında tekrar bir meta, bir süs ve seks aracı haline gelmiştir.

Yukarıdaki yazıda anlatılan marifetleri geçen yaz İzmir fuarında da seyrettik. Rus pavyonunda İsveçli Abba topluluğunun "money money money"(Yani para para para) şarkısının eşliğinde kadınlar içlerini gösteren şeffaf elbiseleri teşhir ediyorlardı. Böylece emekçilerimiz revizyonistlerin "sosyalist" diye takdim ettikleri ülkenin nasıl bir yer olduğunu biraz daha anlamışlardı. Elbette bütün bu modalar, makyajlar, elbiseler Sovyet emekçileri için değil. Bir avuç sömürücü , parti yönetimini gaspederek yeni bir tekelci büyük burjuvazi haline gelen hakim sınıf için.

* *"Bir yabancı Moskova'ya geldiğinde, Prag'a, ya da Polonya'ya gittiğinde, Macar ve Balkan' kadınıyla karşılaştığında, genellikle şaşkınlığa düşmektedir, çünkü bu sosyalist ülkenin kadınları gerçekten de bakımlı, etkileyici ve batılı kadınlardan ayrılmayacak ölçüde çekicidirler"*

Bu propaganda ve reklamın olsa olsa bir anlamı olabilir. Bunlar Türkiye büyük burjuvazisine teminat veriyorlar. "Biz tehlike falan değiliz. Bakın Rusya'da makyaj, güzellik, çekicilik falan hepsi var. Batı'da ne ararsanız bizde de bulunur."

Bütün bu soytarılığın ve ahlaksızlığın üzerine de "makyaj" olarak "sosyalizm","kadın üzerindeki sömürünün kalkması" gibi cilalar sürülüyor. Bu da, Türkiye emekçileri için göz boyamaca.

Ama onların güzellik enstitülerinde, makyaj salonlarında yaptırdıkları "sosyalizm" maskesi hergün biraz daha düşüyor, dökülüyor. Emekçilerin gözünü uzun süre boyamak mümkün değildir.

GAZETE BAYİLERİ ANLATIYOR

27 Röportaj: ŞENOL KONUKÇU

Gericilerin boy hedefi Kulu bayii Ramazan Uludağ

Kulübesini yıktılar, kenar semtlere attılar, ama yıldıramadılar

KONYA

20 bin nüfuzlu Kulu İlçesinin ve ilçeye bağlı 34 köyün tek gazete bayii Ramazan Uludağ, 1968 yılında başlamış bu işe. Onunda bir sürü sorunu var. Başına gelmedik kalmamış on yıldır. "Aydınlık biz taşra bayilerinin de sorunlarını yazmalı" diyor. Ve anlatıyor:

"Senelerdir CHP Gençlik kollarında görev alırım. 1968'de gazete bayiliğine başladım. Kolay bir zanaat değil bu. 1972'de AP'li Belediye Başkanının kışkırttığı bir kısım AP'li ve MHP'liler kulubeme saldırdılar. Yerle bir ettiler. Gazete ve dergiler yakıldı. AP'li Belediye Başkanı bununla da yetinmedi. Çarşı içinden ilçenin kenar bir mahallesine attırdı kulubemi.

Postanelerde paketlerimiz kayboluyor. Veya eksik geliyor. Düzenlediğimiz tutanaklar çoğu zaman kabul edilmiyor, zarara uğruyoruz. Diğer bayi arkadaşların dediği gibi sonumuz yok, sigortamız, örgütümüz yok. Arabamız olmadığı için köylere gazete ulaştırma olanağımız yok."

Aydınlık'ın çıkışını sevinçle karşılayan Kulu bayii Ramazan Uludağ şöyle bitiriyor sözlerini:

"Aydınlık ilk yayınlanışından bu yana biri hariç tüm gerici gazetelerin toplamından çok satılıyor. Mesleğimin en güzel yanı işte bu. Halkın kendi gazetesini yaratması ve gazeteyi almak için sabah ilk işi gazetesini almak için koşmasıdır.

"Benden Selam Söyle Anadolu'ya" romanında

Türkiye ve Yunanistan halklarının kardeşliği

"Ben, Türk kanı akıtmamaya and içmiştim. Türkler bir kurtuluş savaşı veriyorlardı. Bu durumda Türk'e kurşun sıkmak, devrimci şerefle bağdaşmayan bir davranıştı..."
Sendikacı Vasili

Osman Şahin

"O güzelim gençliğimizi tuzağa düşürdüler burada, Anadolu'nun göbeğinde. Küçük Asya seferi şart mıydı?... Güneşi geceyarısı aramaya kalkışmak boşunadır Manoli. Yabancı sermaye kendi çıkarlarını hesaplar yalnız. Merhamet ve adalet beklemeyeceksin ondan. Temsilcileri Londra ve Paris'teki bürolarına kurulup haritayı yayarlar önlerine. Şöyle bir göz atarlar ve eger menfaatleri tehlikeye girmişse, kendi kaderlerini kendi tayin etme hakkını hatırlarlar halkların, hürriyet ve bağımsızlık aşığı kesilirler. Ama menfaatleri öyle gerektirdiği vakit de kırmızı kalemi alıp yeni bir çizgi çekerler haritanın üzerine. Güzelim memleketleri ve koskoca halkları siler geçerler. Kırmızı kalem şimdi bizim üzerimizde Manoli..."

Yunanlı kadın yazar Dido Sotiriyu'nun "Benden Selam Söyle Anadolu'ya" romanında, er Nikita Drossakis böyle sesleniyor arkadaşı Manoli'ye.

Nikita Drossakis, romanda Yunan ordusu içindeki Yunan devrimcilerini simgeliyor. Kurtuluş Savaşımızda Yunan devrimcileri, Yunanistan Komünist Fırkası'nın önderliğinde savaşa karşı gösteriler düzenliyor, yoksul Türkiye halkının bağımsızlığına ve özgürlüğüne karşı girişilen bu gerici savaşa karşı çıkıyorlardı. Bu nedenle 1919-22 yılları içinde Yunan şehir ve kasabaları sık sık, "Kato Polemo!...", yani "Kahrolsun Savaş!..." sloganlarıyla çınlıyordu. Savaşa karşı çıkan grevci işçiler tutuklanıyor, zorla cephelere gönderiliyorlardı. Savaş sırasında Türk-Yunan işçileri, İngiliz emperyalizminin Türkiye halkına yöneltiği haksız saldırıya karşı birlikte mücadele veriyorlardı. Tüm bu olanları Türkiye hakim sınıfları halkımızdan yıllarca saklamışlardır.

Yazar Dido Sotiriyu, bir Anadolu Rum köylü çocuğu olan Manoli'nin ağzından veriyor romanı, yer yer öz Türkçe deyim ve sözcüklerin de geçtiği sıcacık bir anlatımla. Manoli, Efes yöresindeki Türk ve Rum köylülerini anlatıyor. Yoksul iki halkın yıllarca nasıl bir arada kardeşçe yaşadığını, nasıl bayramlaşıp konuklaştıklarını, aynı sofraya oturup aynı tabaktan yediklerini, bir yastığa baş koyup, bir döşekte uyuduklarını alabildiğine duyarlı bir dille veriyor.

Ne var ki, emperyalistler, Birinci Dünya Savaşı sırasında -hakim sınıflar aracılığıyla- bu iki dost ve kardeş halkın arasına kin ve düşmanlık tohumu ekerler. Ardından da İngilizlerin kışkırttığı Yunan gericileri, ordularını 1919 Mayısında Batı Anadolu'ya gönderirler. Bu ordu artık İngiliz emperyalizminin güdümündedir ve onun çıkarlarını simgelemektedir. Ne var ki bu ordu, Anadolu dağlarında tepeden tırnağa cesarete kesmiş Türkiye halkının haklı direnciyle karşılaşacaktır. Çünkü Türkiye halkı ezilen, mazlum bir halktır. Emperyalizme karşı özünde devrimci bir savaş vermektedir. "... Tarlası için, camisi için, ailesi için savaşıyordu Türkler. Sakarya demek, Termopil demekti onlar için. 'Sakarya' diyor ve ölüme meydan okuyorlardı."

Savaş, Türkiye halkının temelde İngiliz emperyalizmine karşı büyük zaferiyle son bulur. Son bulur ya, savaşın bedelini de yoksul Türkiye ve Yunanistan halkları öder, hem de çok pahalı olarak. "... Geçtiğimiz yerlerde harabe ve kahırdan, yangından, cinayetten, ırz düşmanlığı ve soygundan başka bir şey görmedim. Sivil Türk halkı ödüyordu bizim bozgunumuzun bedelini..."

İzmir rıhtımında yığılmış, birer yelkenli tutarak Ege adalarına canını atmak isteyenler... Binlerce insanın canını kurtarmak için kendini denize attığı, boğulduğu, sayısız insan leşinin Ege sularında yüzdüğü İzmir bozgunu... Denizin yüzü simsiyah olmuş... "Birbirlerinin saçlarına, boyunlarına yapışan, birarada boğulan insanlar..." Su ile şişmiş, binlerce Yunanlının deniz üstünde yüzdüğü, ufacık ceset başlarının gelip gelip körfezde demirli İngiliz donanmasının bordasına vurduğu ve bu sahneyi zırhlılarından, ağızlarında püro, seyreden, turistler gibi filme çeken İngilizler... Gemiye tırmanıp çıkmak isteyen Yunan askerlerinin üstüne gemiden kaynar su döken ya da kafalarına demir çubukla vuran emperyalistlerin merhametsizliği... Zırhlı bordalarına vuran o suçsuz cesetler ki, vaktiyle birlikte yaşadıkları Türkiye halkının dostları ve kardeşleriydiler.

Ve roman, Egeli Rum köylü çocuğu Manoli'nin Türkiye halkına çağrı niteliği taşıyan şu sözleriyle son buluyor:

"Kardeşler, dostlar, hemşeriler!... Koskoca bir kuşak, durup dururken katletti kendi kendini... Vahşi birer hayvan kesildik, karşılıklı hançerledik, paramparça ettik yüreğimizi. Benden selam söyle Anadolu'ya. Toprağını kanla suladık diye bize garezlenmesin... Ve kardeşi kardeşe kırdıran cellatların allah bin belasını versin..."

Emperyalist "cellatların" kanlı parmakları bugün de üzerimizdedir. Ege'de, Kıbrıs'ta, Türkiye ve Yunanistan halklarının üzerindedir. Parmağın sahipleri değişmiştir sadece. Dün İngiltere'ydi, Fransa'ydı, Almanya'ydı. Bugünse Washington'da Sam Amcalardır, Moskova'da Yeni Çarlardır. Dünya haritasını önlerine yaymışlar, gene o güzelim ülkeleri, yoksul halkları birbirine düşürüp kırdırmanın, kanlı darbeler, saldırılar planlamanın gayreti içindedirler. Fakat unutulmasın ki, Türkiye ve Yunanistan halkları, yurtseverleri ve devrimcileri emperyalizmin hile ve tuzağına bu kez asla düşmeyeceklerdir. Ve Kurtuluş Savaşımızın büyük önderi Mustafa Kemal'in belirttiği gibi, "Zalimleri mahvu perişan edeceklerdir."

Kemal Nasır, Filistin halkının kurtuluşu ve bağımsızlığı uğrunda mücadele eden bir gerilla önderi ve ünlü bir ozandı. 1973 Nisanında Lübnan'ın başkenti Beyrut'ta İsrail Siyonistleri tarafından acımasızca öldürüldü. Kemal Nasır, "Anayurdumun Onuru" adlı şiirinde şöyle diyordu:

Yazarken tarihini anayurdumun,
Tutuşan gençliğim, savaşçı kanımla,
Şanlı bir sayfa olacak halk için
Ölümsüz bir yaprak, yürüyüşünde savaşçıların
Pırıl pırıl görkemiyle korkusuzluğun.

Kemal Nasır'ın öldürülmesinden sonra, annesi Vadya Kemal yiğit oğlunun anısına bir şiir yazdı. Burada, Vadya Kemal'in bu şiirini sunuyoruz:

Kemal, oğlum

VADYA KEMAL

Kemal, oğlum,
Komadı düşman göreyim seni son uykunda.
Artık hiç göremeyeceğim sandılar,
Oysa her yerde seni bulurum ben
Çünkü her gençte seni görürüm.

* * *

Güçlü sesin
Yankılanır kulaklarımda hâlâ:
"Bir devrimciyim ben
Ve ölmeyeceğim.
Yoldaşlarla ilerleyeceğim
Savaşçıların yürüyüşünde.
Meşalelerde yanan benim hayatım
Alevlerle tutuşan benim bedenim,
Ben hiç ölmeyeceğim,
Hep yaşayacağım, sonsuza dek
Halkla birlikte."

* * *

Kemal, oğlum,
Hayat verip büyüttüğüm,
Diyorsun ki:
"Karalar bağlama ana,
Yeni bir hayat
Özverisiz yaratılamaz.
Beni çağırıyor vatan
Büyük savaşa atılmak için,
Hayatımı devrime adamak için."

* * *

Bana tarifsiz acılar verdin oğul,
Tek anan olduğumdan değil,
Seni sevdim çünkü.
Benim etim, kanım benim,
Dünyanın en saf sevgisiyle sen
Anayurdunu sevdin.

* * *

Onur duyuyorum
Ve çoşku içindeyim
Ben ki, böyle bir savaşçının anasıyım:
"Ana, güvenimiz de akıp gider gözyaşlarıyla,
Güçlü olmalıyız oysa.
Haydi yürüyelim ileri,
Savaşmak görevim benim
Onur kazandırmak ülkeme."

* * *

Kemal, oğlum,
Yolumuz birdir seninle,
Amansız savaşlara atılacağım.
Ölümün şan oldu,
Örnek oldu genç kuşaklara.
Düşman ne yıldırabilir
Ne de altedebilir beni,
Ruhum ve vücudum
Savaş çoşkusu tepeden tırnağa.

* * *

Sen hep yaşayacaksın gençliğimizle,
Dinle bak,
Her yerden gür sesin geliyor:
"Haydi, yükseltelim kavga bayraklarını
Saldıralım düşmana, düşmana
Yaşayacağız, yaşayacağız hepimiz
Sonsuza, sonsuza!"

TÜRKÇESİ: CENAP NUHRAT

İstanbul Devlet Opera ve Balesi temsillere başladı

İstanbul Devlet Opera ve Balesi Atatürk Kültür Merkezinde temsillerine başladı.

Geçtiğimiz günlerde, 11-23 Mayıs tarihleri arasında Bizet'nin "Carmen" operası oynandı. 25-30 Mayıs tarihleri arasında da, dört bölümlük bir bale sahnelenecek. Bölümler Çaykovski, Ravel, Bartok ve Coupland'dan oluşuyor.

Bilindiği gibi, Atatürk Kültür Merkezi çeşitli idari ve teknik yetersizlikler nedeniyle bu yıl opera ve bale gösterilerine açılamamıştı. Ancak eksikliklerin az çok giderildiği ve Mayıs ayı içindeki temsillerin gelecek mevsim için bir deneme niteliği taşıdığı bildiriliyor.

"Şinasi Tiyatro Ödülü" Ali Cengiz Çelenk'e verildi

Tiyatro Yazarları Derneği'nin "Şinasi Tiyatro Ödülü", bu yıl, bir süre önce yitirdiğimiz Devlet Tiyatroları Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu yönetmeni Ali Cengiz Çelenk'e verildi.

"Şinasi Tiyatro Ödülü", Tiyatro Yazarları Derneği tarafından Türk piyeslerini ve yazarlarını en iyi değerlendiren tiyatro adamına verilmek amacıyla konulmuştur.

Amatör sporcular örgütleniyor

Balıkesir Amatör Atletizm Derneği kuruldu

BALIKESİR (ÖZEL)

Balıkesirli atletler örgütlenme yolunda bir adım atarak Amatör Atletizm Derneği'ni kurdular. Balıkesirli atletler derneğin kuruluşu dolayısıyla halka yaptıkları çağrıda Balıkesir'in tesis ve yetiştirici bakımından yeterli imkanlara sahip olduğunu belirterek, "her yaştaki çocuklarınızı atletizme teşvikedip çalışmaya göndermenizi bekliyoruz" dediler.

Balıkesirli atletler yeni kurulan derneğin amacının "atletizmi, amatörlüğü ve spor kavramını halka tanıtmak" olduğunu belirttiler. Balıkesirli atletler halkı kitle sporuna teşvik etmeyi, küçüklere atletizmi sevdirmeyi de amaçladıklarını bildiriyorlar.

Balıkesir Amatör Sporcular Derneği kuruluş bildirisinde seminerler düzenleyeceğini ve basın yoluyla da faaliyetlerini duyuracağını açıklıyor.

7'den 70'e SPOR

Federasyonda atletleri Tayfun Aygün temsil edecek

ANKARA (AA)

Türkiye sırıkla yüksek atlama rekortmeni Tayfun Aygün Atletizm federasyonu kuruluna atlet temsilcisi olarak seçildi. Aygün'ü Ankara'daki atletler oybirliği ile temsilciliğe aday göstermişti.

Türkiye'de ilk defa böyle bir uygulamaya gidiliyor.

Atletizmde geçen hafta

Yeni Türkiye Rekorları kırıldı

Gül Yenici

Geçen hafta atletizmde hareketli bir hafta sonu yaşadık. Atletlerimiz çeşitli branşlarda yeni Türkiye rekorları kırdılar.

Bu müsabakalarda genç sporcular olanaksızlıklar içinde ellerinden gelen çabalarla iyi dereceler yapmak için yarıştılar.

50. yıl atletizm bayramında İstanbul'da rekorlar kırıldı. Ama yarışmaların daha ilk gününde, atletlerin derecesini ölçmek için bir kronometre bile yoktu. Bu, atletizm bayramında atletizmle alay etmekten başka bir şey değildi.

İstanbul'da bu olaylar yaşanırken, Ankara'da da beş Türkiye rekoru kırıldı.

Ankara'da düzenlenen atletizm milli takım seçme müsabakalarında
Sırıklı yüksek atlamada Tayfun Aygün 4.90 metre ile,
Bayanlar 100 metre engellide Ayşe Özkol 15.2 ile,
Bayanlar uzun atlamada Ayşe Özkol 5.61 metre ile,
10 kilometre yürüyüşte İrfan Özdemir 48.42.2 ile,
yeni Türkiye rekorlarının sahipleri oldular.

100 metre erkekler yarışında ise Selim Ergun 10.5 ile Türkiye rekorunu egale etti.

ARJANTİN 78

Jules Rimet ve Dünya Kupasının geçmişi

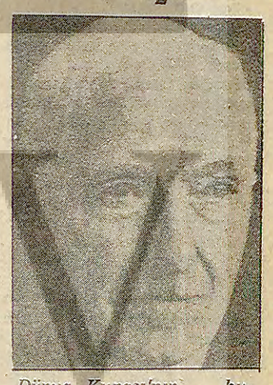

Dünya Kupası'nın kurucusu Jules Rimet

İlk Dünya Kupası 1930'da düzenlendi. Kupanın kurucusu bir Fransız olan Jules Rimet'tir.

1920'de uluslararası futbol federasyonu başkanı olan Jules Rimet, böyle bir kupayı uzun zamandır tasarlıyordu. 1928 yılında Amsterdam konferansında ele alınan bu öneri, büyük bir oy çoğunluğuyla kabul edildi.

Jules Rimet kupası adı verilen Dünya Kupası için bazı kayıtlar kondu. Dünya kupasını kazanan takım, kupayı dört yıl kendi müzesinde saklayacak, dört yıl sonra finallerin oynayacağı ülkeye getirecekti. Diğer bir kayıt ise bu kupayı üç kez kazanan takımın kupanın asıl sahibi olmasıydı.

1930 yılında başlayan Jules Rimet Kupasını önce Uruguay, 1934 ve 1938'de İtalya kazandı. Savaş nedeniyle 12 yıl ara verilen kupaya savaştan sonra devam edildi. 1950'de Uruguay, 1954'de B. Almanya, 1958 ve 1962'de Brezilya 1966 da İngiltere, 1970'de Brezilya kupanın sahibi oldu. Kupayı üç kez kazanan Brezilya, Jules Rimet Kupasını bir daha geri vermemek üzere ülkesine götürdü.

1974 de FİFA Kupası adı verilen kupayı ise B. Almanya kazandı.

TÜRKİYE VE DÜNYA KUPASI

Türkiye Dünya Kupasına bir kez katıldı. 1950'de Suriye'yi yenen takımımız Brezilya'daki şampiyonaya maddi yetersizlikler nedeniyle gidemedi.

1958 yılında ise Asya grubunda gösterilmemiz ve İsrail'le oynamayı reddettiğimiz için maç oynamadan kupadan elendi.

Milli takımımız 1954 yılında İsyanya'yı kura sonucu elemeyi başararak İsviçre'de yapılan finallere katılmaya hak kazandı.

Grubunda B.Almanya'ya 4-1 ve 7-2 lik sonuçlarla yenilen Türkiye, G.Kore'yi 7-0 yenmesine rağmen grubunda başarılı olarak ve finallere katılamadan elendi.

Brezilya'nın bir daha geri vermemek üzere aldığı Jules Rimet Kupası

Gazipaşa Lisesi sınıflararası voleybol karşılaşmaları

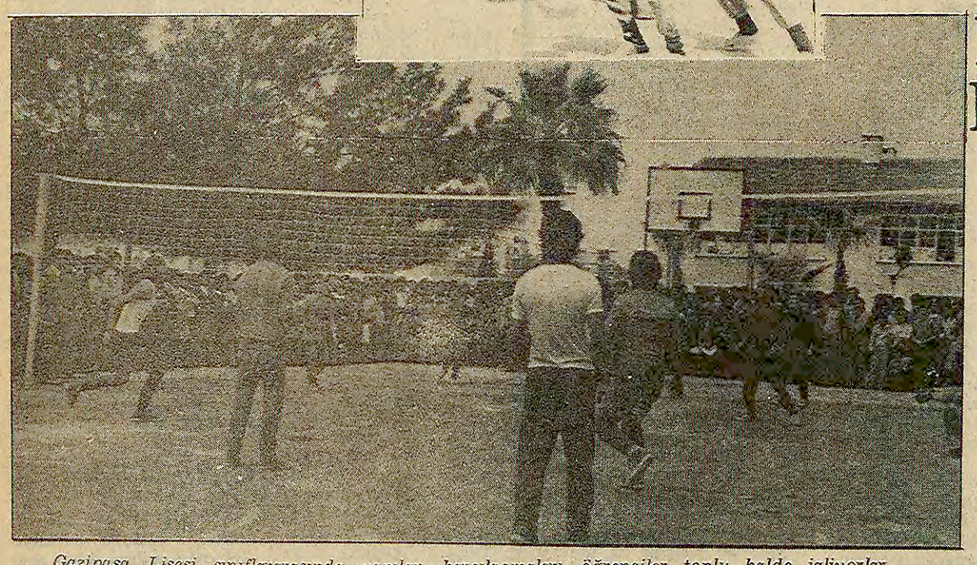

Gazipaşa Lisesi sınıflararasında yapılan karşılaşmaları öğrenciler toplu halde izliyorlar.

GAZİPAŞA(ÖZEL)

Gazipaşa Lisesinde bu yılki sportif faaliyetler, geçen yıla nazaran daha ilgi çekiciydi. Ne var ki saha yetersizliği ve malzeme yokluğu öğretmenlerden öğrencilere kadar herkesin şikayetlerine yol açtı.

Avuç içi kadar yer hem okul sahası hem okul bahçesi durumundaydı. Daha geniş öğrenci kitlesini kucaklayacak, öğrencilerin boş zamanlarını kardeşçe dostça çeşitli spor faaliyetlerini yürütebilecekleri bir saha, okuldaki herkesin özlemi.

Sınıflararası voleybol maçlarını dostça yürüten Gazipaşa Lisesi öğrencileri şu sonuçları aldılar:

6 Fen A (birinci), 4 D (ikinci), 6 Fen B (üçüncü) oldular.

Kuyucak Kaymakamlık Kupası voleybol maçları tamamlandı

NAZİLLİ (ÖZEL)

Kuyucak Kaymakamlık Kupası Voleybol Maçları final karşılaşmaları geçen haftalarda Kuyucak'ta yapıldı. Kupayı Çobanisa köyü voleybol takımını 3-0 yenmeyi başaran Başaran voleybol takımı kazandı.

Maç sonrası bir çok köy ve kasaba takımı arasında yapılan maçlar sonucu kupayı kazanan Başaranlılar, voleybol sahalarının olmadığını, halktan topladıkları bağışlara top alıp ilkokul sahasında oynadıklarını belirttiler. Bütün imkansızlıklara rağmen başarılarının sebebini şöyle açıkladılar: "Halka dayanmak ve halka güvenmek bizi güçlendirdi."

Maçlar çevrede ilgi topluyor

(Fotoğrafta Başaran kasabası voleybol takımı ve taraftarları görülüyor)

Atletizm Federasyonu Genel Sekreterliğine Mehmet Bilir getirildi

ANKARA (AA)

Bir süredir boş bulunan Atletizm Federasyonu Genel Sekreterliğine Mehmet Bilir getirildi. Mehmet Bilir daha önce atletizm sporu yapmıştı.

İstanbul'da otomobilden açılan ateşle...

(Baştarafı 1. Sayfada)

bildirildi.

Türk Ticaret Bankasının İstanbul Kasımpaşa Şubesi, silahlı iki kişi tarafından soyuldu. Soyguncular banka şubesinden 179 bin lira alarak kaçtılar.

Maltepe'de ise, Ülkü Ocakları binasının önünde dün akşam saat 17.30 sıralarında silahlı çatışma çıktı. Olay sırasında Ruhi Ak ayağından yaralandı. Yaralı hastanede tedavi altına alındı.

Öte yandan Boğaziçi Köprüsünde görevli Suat Yılmaz adlı stajyer bir polis memuru Beşiktaş'ta saldırıya uğradı. Saldırganlar polis memurunun tabancasını da aldılar.

İZMİR'DE

Buca Fatih caddesinde bir evde oturan üç komandonun evinde yapılan aramada ikisi çifte biri tabanca olmak üzere üç silah bulundu. Soruşturma sürdürüldüğünden komandoların adlarının bir süre sonra açıklanacağı bildirildi.

Öte yandan adlarının çeşitli olaylara karıştığı iddia edilen üç kişi polis tarafından gözaltına alındı. Daha sonra savcılığa verilen bu kişiler tutuklandılar.

Emniyet Birinci Şube Müdürü Hasan Özen'in verdiği bilgiye göre tutuklanan öğrencilerden biri olan Ege Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Fakültesi öğrencisi Hayrünisa Karasu uzun süreden beri okulunda olan olaylardan dolayı aranıyordu. Tutuklanan diğer iki kişinin ise bir süre önce meydana gelen ve vurucu tim amiri başkomiser Mustafa Can'ın yaralanmasıyla sonuçlanan olaya karıştıkları iddia edildi.

MANİSA'DA ÜZERLERİNDE SİLAH BULUNAN DÖRT KOMANDO TUTUKLANDI

Manisa'daki Demirci Eğitim Enstitüsünde okuyan ve üzerlerinde üç tabanca, bir de sustalı bıçak bulunan dört komandodan ikisi tutuklandı. Raif Eroğlu, Ahmet Demir, Hüseyin Tuncer adlı dört komando, öğrenciler tarafından pusuya düşürülerek öldürülen Aydın Efetürk adlı öğrencinin katilinin yakalandığı açıklandı.

Yenimahalle Cumhuriyet Savcı Yardımcısından alınan bilgiye göre, 21 Nisan 1978 günü öldürülen Fen Fakültesi Kimya bölümü son sınıf öğrencisi Aydın Efetürk'ün katili görgü tanıklarının ifadelerine dayanılarak yapılan araştırma sonunda yakalandı. Adının Arif Görülmez olduğu bildirilen katilin Ankara Ülkü Ocaklarına kayıtlı olduğu ve üç ayrı görgü tanığı tarafından teşhis edildiği bildirildi.

Konuyla ilgili olarak ANKA muhabirine bir açıklama yapan Cumhuriyet Savcı Yardımcısı:

"Yakalanan Arif Görülmez, Ankara Ülkü Ocaklarına kayıtlı olduğunu söyledi. Ayrıca olayda kendisine iki kişinin yardım ettiğini itiraf etti. Fakat bunların isimlerini açıklamadı" dedi.

URFA'DA

Önceki gün gece 01.00 sıralarında, Hürriyet ilkokulu müdürü Osman Ertan'ın, Hürriyet semtindeki evine patlayıcı madde atıldı. Olayda can kaybı olmadı, evde büyük hasar meydana geldi.

Urfa'nın Hilvan ilçesinde, kimliği belirlenemeyen kişiler, Hasan Kevgir'i öldürdü, Hüseyin Bezer ve Mehmet Şimik'i yaraladı. Silah sesleri üzerine olay yerine gelen polisler, yerde kanlar içinde yatan 3 kişi ile karşılaştı. Hasan Kevgir hastaneye kaldırılırken öldü, 2 yaralı tedavi altına alındı. 3 kişinin otomatik tabancayla tarandıkları açıklandı.

MALATYA'DA

Malatya'nın Akçadağ ilçesinde duvarlara MHP sloganlarını yazan iki komandonun üzerinden iki tabanca çıktı.

Jandarma yetkililerinin verdiği bilgiye göre, ilçede MHP'nin sloganlarını yazan Doğan Sarı ve Yusuf Cömertler, devriye gezen jandarmalar tarafından silahlarıyla birlikte yakalandılar.

Malatya'nın Yeşiltepe kasabasında Ali Canbay ve Hayali İnce adlı kişilere ait bakkal dükkanına da patlayıcı madde atıldı. Patlamada önemli ölçüde hasar meydanageldi.

AFYON'DA

Komandolar, Afyon'a bağlı Emirdağ ilçesinde bulunan ve CHP Senatörü Mustafa Çelik'e ait olan eczaneye saldırarak camlarını kırdılar. Olayla ilgili olarak üç komandonun tutuklandığı bildirildi.

MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in Afyon'a gelişini duyurmak için bildiri dağıtan komandoların şehirde bazı insanlara da saldırdıkları, bu saldırılar sırasında, Pınar Emeksiz, Şahin Buzlu, Yaşar Buzlu, Necmettin Nazlı, İlhan Yenilmez, Metin Akın, Hüseyin Yardımcı, Erden Konan, Mesut Özkan, Abdullah Uyar Halil Erenoğlu, Mustafa Karataş, Aykut Helvacı, Selim Çıldır, Selim Kılcal, Hüseyin Yiğiter, ve Kadir Yardımcı adlı komandolar gözaltına alındı. Daha sonra sorguları yapılan komandolardan Kamil Çelik, Şükrü Habeş ve Aykut Helvacı tutuklanarak cezaevine gönderildiler.

Pirinçlik...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ederken, petrol boru hattında da dün sabah grev uygulamasına başlandı.

TPAO'nun Diyarbakır Pirinçlik Boru Hattında bu sabah saat 08.00'de başlatılan greve 18 işçi katılıyor. Grevin İskenderun Dörtyol tesislerinde de 182 işçiyle bu sabah başlatıldığını belirten Petrol-İş Diyarbakır Şubesi Başkanı Nihat Bozacı THA muhabirine yaptığı açıklamada, grev nedeniyle günde 47 bin varil petrolün akıtılma işleminin durduğunu söyledi ve bu sabah başlatılan grevle Türkiye'de akaryakıt sıkıntısının önemli boyutlara ulaşacağını bildirdi.

Boru hattındaki grevin Ataş Rafinerisindeki üretimi önemli ölçüde etkileyeceğini de kaydeden Nihat Bozacı, "Pirinçlik Boru Hattında 18 işçinin bu sabah başlattığı ikinci kademe grev boyunca günde 47 bin varil ham petrolün Dörtyol tesislerine akıtılması ve oradan da Ataş'a ulaştırılması işlemi durmuştur. TPAO'nun Diyarbakır bölgesinde elde ettiği 7 bin varil ham petrole karşılık Shell ve Mobil şirketlerine ait 40 bin varil ham petrolün boru hattı sistemi ile akıtılma işlemi de böylece durdurulmuş oldu. Batman Rafinerisi ile üretim bölgelerinde olduğu gibi, boru hattında da grevimizi tam bir disiplin içinde yürüteceğiz" dedi.

Petrol-İş Sendikasının dün sabah başlayan ikinci kademe grevi nedeniyle TPAO'nun Pirinçlik Boru Hattı Tesisleri ile çevresinde sıkı önlemler alındığı bildiriliyor.

AP yöneticileri ilan dağıtıp, afiş astılar

İSTANBUL(AJANSLAR)

AP Genel Başkan yardımcısı Saadettin Bilgiç, Genel İdare Kurulu üyesi Sabit Osman Avcı, İstanbul Senatörü Vefa Poyraz, İstanbul İl Başkanı Hüsamettin Cindoruk ve bazı AP'li milletvekilleri dün Karaköy'de el ilanları dağıtıp, duvarlara afiş yapıştırdılar.

Yöneticilerinin duyurmak için çabaladıkları AP mitingi 26 Mayıs'ta İstanbulda yapılacak.

Hükümette AET konusunda görüş...

(Baştarafı 1. Sayfada)

DPT'NİN HAZIRLIKLARI

Yeni hükümet kurulduktan sonra Türkiye-AET ilişkileri konusunda hazırlıklar yapılması görevi Devlet Planlama Teşkilatı'na verildi DPT Müsteşarı Doç.Dr. Bilsay Kuruç'un girişimi ile AET konusunu tartışmak üzere uzmanların katıldığı bir toplantı yapıldı. Bu toplantıya Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Mümtaz Zeytinoğlu, Ekonomik Kalkınma Vakfı Başkanı Vural Savaş, Ekonomi Profesörü Ali Sait Yüksel ve Sadun Aren'in yanı sıra DPT yetkilileri ve uzmanları katıldı. Toplantıda AET ile ilişkilerin kesilmesi ve bunun yerine AET üyesi 9 ülke ile ikili anlaşmalar imzalanması görüşü güçlendi. Bu görüş DPT tarafından hazırlanan bir belgede de yer aldı.

YÜKSEK PLANLAMA KURULU

Hazırlanan belge Mayıs ayında toplanan genişletilmiş Yüksek Planlama Kurulu toplantısına da sunuldu. Başbakan Bülent Ecevit'in başkanlığında yapılan toplantıyakatılanlardan Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu ve Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün de planlamanın hazırladığı belge doğrultusunda konuşmalar yaptılar ve Avrupa Ekonomik Topluluğu'ndan çıkılmasını istediler. Bakanlar Türkiye ekonomisinin AET ile uzun vadeli bir birliğin yükünü çekemeyeceğini, böyle bir ilişkinin zaten zayıf olan işsizlik oranını daha da artıracağını belirttiler.

Bakanlar bunun yerine AET üyeleriyle ikili ilişkilerin geliştirilmesini istediler. Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, AET ile mevcut ilişkilerin Türkiye'nin Üçüncü Dünya ile ilişkilerinde olumsuz gelişmelere yol açabileceğini iddia etti.

Öte yandan Hükümette yer alan diğer görüş ise AET ile ilişkilerin siyasi bir nitelik taşıdığını belirterek topluluktan çıkılmaması gerektiğini belirtti.

AET'NİN CEVAP BEKLEYEN ÖNERİLERİ

Türkiye ile AET ilişkilerinde anlaşmazlık konuları üç başlıkta toplanıyor: Avrupa'daki Türk işçilerinin serbest dolaşması, Türkiye'nin tarım ürünlerine uygulanacak gümrük kolaylıkları, AET'den alınacak kredi.

Türkiye ile AET arasında imzalanmış Ankara Anlaşması ve buna ek katma protokol AET üyesi ülkelerde çalışmakta olan Türkiyeli işçilere 1976 Aralık'ından itibaren 10 yıllık bir dönem içinde serbest dolaşım tanınmasını, yani bunların istedikleri ülkelere giderek çalışabilmelerini öngörüyor. ancak başta Federal Almanya olmak üzere bazı AET üyesi ülkeler Türkiyeli işçilere bu hakkın tanınması halinde Türk işçilerinin derhal bu ülkelere gelerek, bu ülkelerde zaten yüksek olan işsizlik oranının daha fazla artmasına yol açabileceğini ileri sürüyorlar. Bu nedenle Federal Almanya 10 yıllık dönemin sonuna doğru uygulanmasını istiyor. Türkiye ise tanınmış bu hakkın derhal uygulamaya konması gerektiğini savunuyor.

TARIM ÜRÜNLERİ

Türkiye AET'ye ihraç etmekte olduğu tarım ürünlerine uygulanmakta olan gümrük indirimlerinin son iki yıllık dönem içinde Türkiye'ye benzer bir ekonomik yapıya sahip bulunan Akdeniz ülkeleriyle AET arasında imzalanmış bir dizi anlaşma uyarınca artık yetersiz kaldığını belirtiyor. Türkiye buna karşılık bu konuda yeni bir düzenlemeye gidilerek kaybedilmiş avantajların kendisine yeniden tanınmasını talep ediyor.

AET ülkelerinden İtalya ve Fransa ise özellikle zeytinyağı, salça ve şarap gibi konularda Türkiye'ye tanınacak belli bir ayrıcalığın kendi ekonomilerini sarsabileceğini belirterek buna karşı çıkıyorlar.

Tarım ürünleri Türkiye'nin AET'ye yaptığı ihracatın en büyük kısmını oluşturuyor.

KREDİLER

Topluluk Türkiye'ye Avrupa Yatırım Bankası aracılığıyla 375 milyon dolar kredi vermeyi öneriyor. Buna karşılık Türkiye AET ile yapılmış anlaşmaların uygulanması halinde Türkiye'nin sanayisinin büyük kayıplara uğrayacağını, bu nedenle de böyle bir durumun önüne geçilebilmesi için Türkiye'ye daha büyük bir kredi verilerek, Türkiye'nin bu gerekli önlemleri almasına olanak sağlanmasını talep ediyor.

ECEVİT'İN TEMASLARI

Bu sabah 07.30'da, Avrupa'ya hareket eden Başbakan Ecevit, yarın AET'nin yürütme organı olan Avrupa Komisyonu Başkanı İngiltere'nin eski Maliye Bakanlarından Roy Cenkinsx'le yapacağı görüşmede bu sorunlar üzerinde duracak. Görüşmede Ecevit'in AET-Türkiye temaslarında karşılaşılan güçlüklerin anlatılacağı, ve AET'nin bu konuda acil bazı önlemler almaması halinde, Türkiye'nin bazı olanakları zorlamak konusunda girişimde bulunacağı ifade ediliyor.

Ecevit bu akşam Brüksel'e varmasından sonra NATO Genel Sekreteri Josef Luns'la da bir görüşme yapacak.

Ecevit yarın akşam da Uluslararası Basın Birliği'nin vereceği bir yemeğe katılacak ve bir basın toplantısı düzenleyecek. Cuma günü Belçika Dışişleri Bakanı Henri Simonet ve Sosyalist Parti yöneticileriyle görüşecek olan Başbakan ayrıca Uluslararası İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Otto Kersten'le de bir görüşme yapacak.

Cumartesi'yi Türk işçileriyle görüşerek geçirecek olan Ecevit, Brüksel'deki son günü, Pazarı NATO Zirvesiyle ilgili hazırlıklarla geçirecek ve Pazartesi günü Washington'a hareket edecek.

ECEVİT'İN BASIN TOPLANTISI

Başbakan Ecevit Brüksel'e hareket etmeden önce dün Başbakanlıkta yaptığı basın toplantısında temasları hakkında şu bilgiyi verdi:

"Yarın uluslararası etkinliği olan bazı televizyon kuruluşları ile görüşmeler yapmak üzere Brüksel'e gidiyorum, bu vesile ile Brüksel'de Ortak Pazar yetkilileri ve NATO yetkilileri ile görüşerek, Türkiye'nin her iki kuruluşla da sorunları üzerinde yararlı olacağını umduğum bazı görüşmeler yapacağım. Bilindiği gibi Avrupa Ekonomik Topluluğu, Ortak Pazar ile Türkiye'nin ilişkileri uzunca bir zamandır büyük aksaklıklar göstermektedir. Hatta bazı bakımlardan donmuş durumudadır. Bu ilişkileri ülkemiz yararına çözmek olanakları üzerinde de durabileceğim. Bu konuda bazı yararlı görüşmeler yapacağımı umuyorum. Daha sonra NATO Grup Toplantısında bulunmak üzere ABD'ye gideceğim. Ayrıca Birleşmiş Milletler'deki silahsızlanma toplantısında da bir konuşma yapacağım.

"ABD'de bulunduğum sırada geniş temaslar ve görüşmeler yapma olanağını bulacağımı sanıyorum. Böylelikle Türkiye'nin son yıllarda ABD ambargosu dolayısıyla haksızlığı ve karşı karşıya bırakıldığı sorunları geniş bir dünya kamuoyu etkisiyle anlatabileceğim.

Ecevit, bir gazetecinin MHP'nin eylemleri ile ilgili bir sorusuna da bu tür akımların etkisiz olduğunu ve bu yüzden kaygı duymadığını söyleyerek cevap verdi. Ecevit, bunların çeşitli tertiplere başvurduklarına değinerek "ancak eylemciler usanacak biz usanmayacağız" dedi. Bülent Ecevit, hükümetin düşmesini bekleyenlerin yanıldıklarını ve devam edeceğini de sözlerine ekledi.

Ecevit...

(Baştarafı 1. Sayfada)

sin diye Türkiye'yi ele-güne muhtaç olmaktan kurtarsın diye kurulmuşlardır. Ama giderek ne yazık ki, Kamu İktisadi Kuruluşları ekonomiyi ezen, ekonomiye yük olan kuruluşlar haline getirilmişlerdir. Kaynak üreten değil, kaynak tüketen kuruluşlar olmuşlardır".

Başbakan Bülent Ecevit 1977 yılında hiç bir yatırım yapmadan sırf işlerini yürütebilmeleri için, Kamu İktisadi Kuruluşlarına 27 milyar liralık ek kaynak sağlanması gerektiğini sırf günlük işlerin yürütülebilmesi için de 21 milyon lira gerektiğini belirtti. Ecevit sözlerini şöyle sürdürdü:

"Bu kuruluşlar tekrar eski görevlerini yapabilecek hale getirilecektir. Başka türlü bu kuruluşlar toplum yararına çalışamazlar".

Ecevit kamu sektöründe yatırımlara ayrılan kaynakların başka amaçlar için kullanılmasının da kesinlikle önlenmesi gerektiğinibelirtti

"Türkiye'nin döviz darboğazında ve enerji darboğazında gerekir diye kilitlenmesinin başlıca etkenlerinden biri yeraltı kaynaklarımızın gereğince değerlendirilemeyişiydi. Bu aksaklığı gidermek üzere, önemli madenleri devlet eliyle işletmek üzere bir yasa meclislere sunulacaktır".

Aliağa...

(Baştarafı 1. Sayfada)

İpraş ve Ataş Rafinerilerine ham petrol getirildi. İzmit'teki İpraş rafinerisine Rauf Bey tankerininLibya'dan getirdiği petrol 85 bin 750 ton. Mayıs ayı sonunda İpraş'a getirilecek petrol miktarı 650 bin tonu bulacaktır.

Yabancı şirketler ise Ataş rafinerisine Irak'tan 82 bin ton ham petrol getirdiler. Yetkililer, şirketlerin Ataş'ın düşük olan kapasitesini yükseltmek için çalıştıklarını ve bunun Ataş'ın millileştirilmesine çok kısa bir süre kaldığı için yapıldığını bildiriyorlar.

PETROL–İŞ BAŞKANI: OLUMSUZ GELİŞMELERDEN HÜKÜMET SORUMLUDUR

Petrol-İş Başkanı Cevdet Selvi,grevin Petrol Boru Hattına da yayılması ile ilgili görüşlerini soran THA muhabirine sendika olarak her an ve her yerde müzakereye oturmaya hazır olduklarını ancak işverenin buna yanaşmadığını belirterek şunları söyledi:

"17.5.1978 tarihinde Batman işyerlerinde başlattığımız ve yaklaşık 3 bin işçiyi kapsayan grev bu sabaha kadar ATAŞ dahil hiç bir işyerini olumsuz yönde etkilememiştir. Grevden önce olduğu gibi grev başladığından bu yana görülen ilgisizlik üzerine bu sabah Dörtyol boru hattına bağlı Pompa istasyonlarında grev başlatılmıştır. Bu sabah 08.00'de başlayan ve disiplinli bir şekilde sürdürülen grev SHELL, MOBİL ve ATAŞ'ı etkileyecek niteliktedir. Bu konuda hükümetin ATAŞ'a tanıdığı bir süre vardı. Grevin ATAŞ'ın durumunu etkilemeyeceği kanısındayız. Çünkü o dış ülkelerden getirilen ham petrol ithalı ile ilgilidir. Ayrıca bizim bu sabah başlattığımız grev eğer ATAŞ'ın durumunu olumsuz yönde etkileseydi. hükümet yetkililerinin ilgilenmelerini gerektirirdi. İlgilenmediklerine göre demekki olmusuz yönde etkilemiyor"

Selvi ayrıca 2-3 güne kadar tüm Türkiye'de petrol sıkıntısının başlayacağını belirterek temaslarının sekiz aydan beri gösterilmeyen ilginin başlatılması yönünde olacağını da sözlerine ekledi.

İZCİ: PETROL–İŞ'İN GREVİ ERTELEMESİNİ İSTEDİ

Türkiye Petrol Ürünleri İşverenleri Sendikası Genel Başkanı Mustafa İzci, hükümetin ATAŞ rafinerisi konusundaki kararını desteklediklerini bildirdi. Petrol-İş grevi konusunda ise grev kararının ATAŞ'ın devletleştirilmesi süreci içinde alınmış olduğunu belirterek, Sendikanın grevi ATAŞ sorununun çözümleneceği son güne kadar ertelemesini istedi.

Mustafa İzci, bugün düzenlediği basın toplantısında ATAŞ ve Petrol-İş grevine ilişkin görüşlerini açıkladı. ATAŞ konusundaki oyunların yine aynı oyunlar olduğunu ifade ederek, "Bunlar ülkemizde yıllardır sergilenip gelmekte olan çok ulusslu şirketlerin çıkar hesaplarıdır" dedi.

"MOBİL ve BP Şirketleri eski bir alışkanlıkla, saygısız bir umursamazlıkla hükümetin cesaretle vermiş olduğu ihtara hiç aldırmadan alacak ve transferlerini bahane ederek bu girişimi hafife almaktadırlar.

İleri sürdükleri istekler daha fazla kâr etmeye yöneliktir. Gerekçeleri tutarsızdır. Ham petrolü getirmeyen bu şirketler madeni yağlar katığını nasıl getiriyorlar bunu sormak gerekir. Tüm söz ve davranışlarında çelişki içinde oldukları açıkça görülmektedir."

İzci, ATAŞ'ın devletleştirilmesi ihtimali ortaya çıktığı sırada Petrol-İş'in grev ilan etmesine karşı çıktı ve grevin ATAŞ sorunu çözümlenene kadar ertelenmesini istedi.

Ankara...

(Baştarafı 1. Sayfada)

çıkmaza girmesi ile Ankara'da başlayan ekmek sıkıntısı sürüyor. Aldıkları ücretleri yetersiz bulan fırın işçileri, sekiz saatin üzerinde çalışmayı kabul etmediler. Bunun sonucu yüzde 30'luk bir üretim düşüklüğü oldu ve Ankara'nın ihtiyacı olan bir milyon 100 bin ekmek yerine 700 bin ekmek üretildi. Bunun üzerine ekmek ihtiyacı çevre illerden ve şehirde pide üreten fırınlardan karşılanmaya başlandı. Buna rağmen ekmek bulamama endişesiyle Ankaralılar ekmek üreten fırınların önünde uzun kuyruklar oluşturdular.

Ekonomik Komisyon Toplantısına katılacak Türk heyeti Finlandiya'ya gitti

ANKARA (ÖZEL)

24-28 Mayıs tarihleri arasında Finlandiya'nın başkenti Helsinki'de yapılacak olan Türk-Fin Karma Ekonomik Komisyon toplantısına katılacak olan Türk heyeti dün hareket etti. Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Ekonomik İşler Yardımcısı Şükrü Elekdağ başkanlığındaki heyette, ilgili dairelerin genel müdürleri, DPT uzmanları, Sınai Kalkınma Bankası ile Maliye Bakanlığından da birer uzman bulunuyor.

7 aydır paralarını alamayan Göztepe Belediyesi işçileri direnişe geçti

İZMİR(ÖZEL)

Geçen yıl Kasım ayından beri maaşlarını alamayan Gültepe Belediyesinde çalışan 350'den fazla işçi dün öğleyin direnişe başladılar. İşçiler 7 aylık maaşlarından başka 1976-77 ve 78 yıllarına ait üç yıllık ikramiyelerini, elbise ve fuar primlerini fazla mesai ücretlerini de alamadıklarını belirttiler. İşçiler 7 aydır başvurmadıkları makamın kalmadığını, daha fazla dayanamayacaklarını direnişten başka çıkış yollarının kalmadığını söylediler.

Ankara'ya para bulmaya giden Belediye Başkanı Aydın Ertem'den dün öğleye kadar telefon bekleyen işçiler, hiç bir olumlu gelişme haberinin gelmemesi üzerine direnişi başlattılar.

Demirel...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Biz, hesap kitap adamıyız ve rakamları konuştururuz. Benim söylediğimin aksini ispat edenin alnını karışlarım. Ama hükümetin başı ispat edemezse kendisi müfteri olur.".

EKKE...

(Baştarafı 1. Sayfada)

keti Sekreteri Mare-Laniaux, İspanya Merkez Demokratik Birliği Üyesi Prof. Luiz Comiz ve Portekiz Komünist Partisi (Marksist-Leninist) Genel Sekreteri Heduino-Comez-Vilar konuştular. Konuşmacıların tümü Avrupa üzerinde dolaşan savaş bulutlarına dikkati çekerek Rus tehdidine karşı Batı Avrupa'nın birliğini savundular. Her üç konuşmacı da, Batı Avrupa'daki Moskova yanlısı komünist partilerinin, üç aşağı beş yukarı Rusya'nın beşinci kolu niteliğinde olduğunu belirterek, "Avrupa komünizmi"nin, halkların uyanıklığını azaltmak için ortaya atılan bir manevra olduğuna dikkati çektiler.

"Avrupa-Afrika İlişkileri, Rus sosyal-emperyalizmi" adını taşıyan günün diğer çalışmalarına çeşitli Afrika ülkelerinden gelen kurtuluş örgütlerinin temsilcileriyle Afrika konusunda sorumlu uzmanları katıldılar.

İlk konuşmayı Kübalı paralı askerlere karşı mücadele veren UNİTA adına Jave Eremia Shitunda yaptı. Shitunda, çeşitli örnekler vererek Rusya'nın Angola'nın siyasi ve ekonomik bağımsızlığını tamamen ortadan kaldırdığını anlattı. Angola ekonomisinin büyük bir çıkmaz içinde bulunduğunu, ülkedeki zenginliklerin ve hammadde kaynaklarının Sovyet ve Kübalıların denetimi altına girdiğini belirtti. Angola halkının yeni-sömürgecilere karşı mücadelesinden canlı örnekler verdi.

Gabon Temsilcisi Jean Paul Neeye Anyinele'nin konuşmasından sonra, tanınmış Amerikalı zenci yazar Richrd Nilson, Afrika'daki Sovyet müdahalesini ve Kübalı paralı askerler sorununa değindi. Küba'nın, kendi halkı içinde bulunan zencileri Afrika halklarını aldatmak ve onlara kardeş gibi görünmek için kullandığını, oysa Havana hükümetinin bugün Rusya'nın tam bir maşası olduğunu söyledi.

Alman gazetecisi Wolfgang Hötcer konuşmasında, Afrika'daki Sovyet yayılmacılığını ayrıntılı bir şekilde ele aldı. Son konuşmayı Angola FNLA Hareketi Sözcüsü Maal Neto yaptı. FNLA Sözcüsü Angola'daki Rus saldırısına değinerek bugün Kübalılarla birlikte Zaire'ye saldıran Katanga jandarmalarının MPLA'nın hizmetine girmeden önce de Portekiz sömürge ordusu hesabına çalıştığını söyledi.

Akarsuya kilit

(Baştarafı 1. Sayfada)

Halka sırtını dönmüş ve kafası donmuş bazı bürokratlar, sendika ağaları, yorulmuş eski cuntacılar vb. olmasa, Brejnev'in Türkiye'de beşinci kol örgütleyebilmesine imkan var mıdır?

Revizyonizm, burjuva ideolojisidir. Burjuvazinin her türlü pisliği, revizyonizm için iyi bir gübrelik olmaktadır. Beyni sıkışmış aydınların kafalarını değiştirmek, her şeyden önce bir ideolojik mücadele meselesidir. Her şey gibi bu aydınlar da değişebilirler ve değişeceklerdir.

Büyük Yunan filozofu Heraklit, "bir nehirde iki defa yıkanılamayacağını" söylerken, hayatın kanununu çok özlü bir şekilde dile getirmişti. Bir saniye önce yıkandığın nehir, artık o eski nehir değildir, her şey değişmekte, hareket etmektedir.

Nazım Hikmet'in diliyle seslenirsek:

"Heraklit Heraklit!
Akarsuya kabil mi vurmak kilit"

Hele Yunan düşmanlığı modasının çıkmasından beri, kimi aydınlar Heraklit'in sesini bile duymak istemiyor. Ama halk onlara duyuracaktır, hayatın değiştiğini ve bu ülkenin zincire vurulamayacağını!

Revizyonizm, halkın devrimci seline kilit vuramayacaktır.

"Durduramayacaklar halkın coşkun akan selini".

Baykara: "Dış tehlikenin nereden geldiğini teşhiste yanılmayalım"

HABER MERKEZİ

Kontenjan Grubu Başkanı Zeyyad Baykara dün Senato'da gündem dışı bir konuşma yaparak "Türkiye'yi Batıdan ve onun örgütlerinden tamamen koparacak bir yolu asla tercih etmemek gerektiğini" ve savunma ihtiyaçları için alternatif ararken tehlikenin nereden geldiğine dikkat edilmesi gerektiğini söyledi. Zeyyad Baykara ülkenin karşılaştığı tehlikelerin bertaraf edilmesi için siyasi partilerin yetkililerini bir araya gelerek, önlemler almaya çağırdı.

Zeyyad Baykara, Türkiye'nin dış siyasetiyle ilgili olarak görüşlerini şöyle belirtti.

"Ambargonun uzun süre yürürlükte kalmasının ortaya çıkardığı ve çıkaracağı savunma zaafı, hükümetimizi haklı olarak başka ikmal alternatifleri aramaya itmiştir. Ancak burada önemle gözönünde tutulması gereken bir nokta olduğu kanısındayız: Şimdi siz Türkiye'nin savunma gücünü zayıflatmak için bütün olanaklarınızı kullanacaksınız, ama bu tür bir politikanın seçiminde ve uygulanmasında dış tehlikenin hangi yandan gelebileceğini teşhis etmekte yanılmamak ve bizi Batı ülkelerinden ve onun örgütlerinden tamamiyle koparacak bir yolu asla tercih etmemek gerekir."

Tehlikelere karşı milli düzeyde el birliği yapılması geretiğini belirten Baykara, Kontenjan Grubu olarak ülkenin halen tehlikeli ve ciddi durumla karşı karşıya bulunduğu kanısında olduklarını bildirdi. Baykara şöyle dedi:

"Bu nedenle şimdi iktidar muhalefet ayırımı yapmaksızın tüm yetkilileri tarihi bir göreve çağırıyoruz. Bütün siyasi parti yetkilileri karşılıklı çekişmeleri bir yana bırakarak parlamenterlerimizin de desteği ile milli beraberlik ruhu içinde bir araya gelerek yurdumuzun ve milletimizin bütünlüğünü tehdit eden tehlikelerin nitelik ve niceliği üzerinde bir teşhis birliğine vardıktan sonra, bu tehlikelerin bertaraf edilmesini sağlayacak önlem ve yöntemleri tespit etmelidirler."

Baykara, iç ve dış tehlikelerden bahsederken, "etnik kışkırtmalara ve mezhep ayrılıkları" körükleyenlere karşı da uyanık olunmasını istedi. Baykara konuşmasında DİSK'in Taksim mitinginde, taşınan pankartlara ve bağrılan sloganlara karşı çıktı.

Portekiz...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve mücadele rüzgarı, Brejnev'in "yumuşama" rüzgarını altetti. Rus taraftarlarının Portekiz'de, başarısızlıkla sonuçlanan 15 Kasım darbesinden sonra da böyle olmuştu.

Konferansa 12 Avrupa, beş Afrika, bir Asya, bir de Amerika kıtasından temsilci katılıyor. Delegeler birbirleriyle çok güzel kaynaştı. Dil sorunu da herhangi bir soruna yol açmıyor. Herkes her dilden konuşuyor, konuşmaya çalışıyor, sonunda da meramını anlatıyor. Tabii herkesin üzerinde durduğu konu, Rus tehlikesine karşı nasıl birleşilmesi. Çeşitli ülkelerin temsilcileri birbirlerine, ülkelerindeki Sovyet yayılmacılığın şekil ve ayrıntılarını soruyor. Bir leşilen önemli nokta, ön kapıdan kovulan kurdun, bacadan içeri girmesi.

Portekiz radyo ve televizyonu, gazeteler, konferansa büyük önem veriyor. Radyo ve televizyon ekipleri, toplantıyı sürekli olarak izliyorlar. Portekiz gazeteleri, konferans çalışmalarını her gün birinci sayfalarından veriyorlar. Moskova yanlısı Cunhal'ın Portekiz Komünist Partisi bütün provokasyonlarına rağmen konferansı önleyemediği için, konferansa küfürler yağdırmakta. Moskovacı Partinin gazeteci O-Diario bu sabahki haberinde, konferansa katılanlara "faşistler" diyerek onları karalamaya çalıştı.

Christian Science Monitor gazetesi: ABD Kongresi, Sovyetler'in Afrika ve Orta Doğudaki çabalarına göz yumuyor

WASHİNGTON (ANKA)

ABD'de yayınlanmakta olan "Christian Sience Monitor" gazetesi Türkiye'ye uygulanmakta olan silah ambargosuna son verilmesini istedi. Gazetede "Carter ve Türkier" başlığıyla yayınlanan yorumda şöyle deniyor:

"Başkan Carter, bugünlerde yığınla dış politika sorunlarıyla dolu, ama bunlardan hiç biri Türkiye'nin NATO'ya olan katkısını azaltması kadar önemli değil. Onun için artık elinden gelen herşeyi yapmalı ve Kongre'nin Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunu kaldırmasını sağlamalıdır. Gittikçe büyüyen Sovyet etkinliğini önlemek ve Batı ittifakının birliğini ve gücünü muhafaza etmek için bunu yapmalıdır.

"Sovyetlerin Afrika, Orta Doğu ve Afganistan'da fırsatları kaçırmamak için gösterdiği gayrete Amerika Birleşik Devletleri Kongresi hayret edilecek bir şekilde sanki yardım etmektedir. Washington'un Avrupalı müttefikleri, eğer Türkiye'nin bozuk savunmasına kısa zamanda yardım edilmemesi halinde NATO'nun tüm Güney Doğu kanadının -ki şu anda Akdeniz Sovyetler Birliği ile Orta Doğu ve Batı ile Doğu arasında bir tampon bölgedir- çökeceğini anlamışlardır. Üstelik Amerika Birleşik Devletleri bir de Türkiye'deki askeri tesislerinin kapatılmasına da neden olmuştur.

"Türkiye Başbakanı Bülent Ecevit, Türkiye'nin ittifaktan çıkmasını önerecek kadar ileriye gitmiyor. Ama içerden gelen baskı karşısında ve Amerika Birleşik Devletleri Kongresinin silah ambargosunu kaldırmaması halinde, başka olanaklar aramak zorunda kalabilir. Ecevit NATO'nun geleceği konusunda yakında Washington'da yapılacak zirve toplantısında önerilecek ortak bildiriyi Ankara'nın imzalamayacağını Carter'e söylemiştir. Ecevit aynı zamanda Türk Silahlı Kuvvetlerinin (şu anda NATO'nun ikinci büyük ordusudur) sayısında azaltma yapılacağını ima etmiştir."

Türklerin Kıbrıs konusunda makul öneriler getirdikleri kanısında oldukları görüşünün yer aldığı yorum-

TELEVİZYON

19.30 HAYVANLARI TANIYALIM (Kaplumbağa)
19.40 ÇOCUKLARIN TELEVİZYONU
Okul öncesi çocuklara yönelik olan programda, Tonton Ailesi'nin iki serüvenini yansıtan iki küçük çizgi film ve Idık ile Bıdık adlı kukla oyunu yer alıyor. Oyunda telgrafın tanımı yapılıyor.
20.05 TÜRK HALK MÜZİĞİ (Kemal Koldaş)
20.30 HABERLER
21.05 BEŞ DAKİKA (Trafik)
Bugünkü programda, trafik sorunlarından, geceleri kazalara yol açan far ve far kullanımı üzerinde duruyor. Sunan: Cahit Şaher. Yapım: Yavuz Tarakçıoğlu. Yönetim: Gürkan Elci.
21.10 YUNUS EMRE
İzmir Televizyonunun hazırladığı proğramda, ünlü halk ozanı Yunus Emre ve sanatı tanıtılıyor.
21.40 ACEMİLER
Dizi filmin "Mezbahadaki Kuzu" adlı bölümü yayınlanacak.
22.25 KLASİK MÜZİK
Vivaldi'nin La Minör iki keman konçertosunu Gürer Aykal yönetimindeki Ankara Oda Orkestrası seslendiriyor.
23.10 GÜNE BAKIŞ

RADYO

TRT1

05.05	Türküler, Oyun Havaları	16.05	Hafif Batı Müziği
06.02	Bölgesel Günaydın	16.15	Beraber, Solo Şar.
07.02	Köye Haberler	16.45	Türküler
07.30	HABERLER	17.02	Akşama Doğru
07.40	Sabahtan Sabaha	18.02	Çocuk Bahçesi
09.02	Kadın Dünyası	19.00	HABERLER
10.01	Arkası Yarın (Bir Kadın B.Daneila)	19.30	Bölgesel Yayın
		20.15	Köy Dağarcığı
11.02	Hafif Müzik	20.40	Türküler Geçidi
11.15	Solistler Geçidi	21.02	Konuların İçinden
11.45	Türküler	21.30	Şarkılar (N.Demirçay)
12.00	Bölge Haberleri	21.45	Türküler
12.10	Öğle Üzeri	22.02	Bölgesel Yayın
13.00	HABERLER	23.00	HABERLER
13.15	Oyun Havaları

RÖPORTAJ:
Hüseyin Erdayandı, Süleyman Akman

KONYA' DA CıVA MADENİ ÖLÜM SAÇIYOR!

Şu anda 8-10 kişi ölümü bekliyor

259 haneli Sızma köyünden şimdiye kadar 159 kişi öldü

İşçiler canı pahasına madene gidiyor. Yerin derinliklerine inerken gözleri arkada, adımları isteksiz. "150 yi geçti sadece Sızma'da ölen. Bu acı 150 sene çıkmaz içimizden. Bir arkadaşımız var. 'İşten çıkaracak olursanız bunu, bir ay içinde ölür' diyor Doktor Ahmet Belen. Çoğumuz da işi bırakır bırakmaz öleceğimizi biliyoruz. Bile bile zehire gidiyoruz. Mecburuz arazi yok. Dağlık köyümüz."

Etibank Sızma Cıva işçileri:

"Çürümeden madenden çıkamıyoruz. Yok mu uğraşanımız, bakanımız?"

"Evvelden kabristanımız yarı değildi. Şimdi tamamı doldu. Ölülerimizi gömecek yer bulamıyoruz"

Ahmet Oral Cıva Madeninden "çalışamaz" raporuyla ayrılan eski bir işçi, Slikoz ilk onda tespit edilmiş. O zamana kadar teşhis bile konmamış. Hep verem denip geçilmiş. Ahmet Oral yürüyemiyor. 50 metre gidince çöküyor yere. Terliyor. "Çok iri ve sağlam yapılıydık tümümüz. Askerde hep çavuş, onbaşı olurduk" diyor.

Güneş tepemize dikiliyor. Rüzgar azgın. Ana yoldan ayrılalı hemen hemen bir saat oldu. 5 km ya yürüdük, ya yürümedik, kapısında "Resmi hizmete mahsustur." yazılı bir kamyonet yanımızdan hızlıca geçip, ilerde duruyor. Arabadan inenler bayır aşağı gittiler. Öğrendik ki, gidenler arazi ölçen işçilermiş. Yolun geriye kalanını gitmek için arabaya biniyoruz. Sızma'ya doğru yollanıyoruz.

Mezarlık kara bir leke gibi duruyor

Köy ıssız. Yaşayan yok sanki. Sızma'nın girişinde mezarlık kara bir leke gibi duruyor. Dar sokaklardan geçiyoruz. Karşılaştığımız ilk canlılar başıboş eşeklerle tavuklar oluyor. Arabamız Sızmalı Kalkınma Kooperatifinin önünde duruyor. Ellerimizi ilk sıkan iki kuru elin sahibi Ahmet Uslu ve Ahmet Oral. Donuk bakışlı, solgun yüzlü iki emekli işçi. Etibank Cıva İşletmelerinden zorunlu emekliye sevkedilenlerden. Köyde cıvadan zehirlenipte ölümü bekleyen on kişiden ikisi. Gazeteciyiz diyoruz. Röportaj yapmaya geldik. Seviniyorlar. Birlikte odaya gidiyoruz ve Ahmet Uslu, bize, Sızma'nın kızlarını babasız, ocakları direksiz bırakan Cıva Ocaklarını anlatıyor:

— "Vaktinde, yani milli mücadele yılları öncesinde cıva madenlerini İtalyan Kumpanyasına ait Vital (Del Moniko) adında bir firma yedi yıl çalıştırmış. Burnın cıvası çok eskiden bilinirmiş. Bizede anlattıklarına göre, Romalılar da işletmişler bu madenleri. Daha ötesini pek bilmiyorum." Yakın zamandan söz et bize diyoruz. Derin bir nefes alıyor bildiklerini, daha doğrusu yaşadıklarını kesik kesik anlatmaya çalışıyor.

Celal Çığır 5 haftadır yatakta ölümü bekliyor. Teşhis: Slikoz. Konuşurken terliyor. "Sırtım, göğüslerim ağrıyor. Doktorlar çare bulamadı. İlaç veriyorlar, faydasız." derken 6 yavrusunun en küçüğü Fadimana'sını bağrına basıyor. Fadimana şaşkın. Celal şaşmıyor. Köylülerde şaşmıyor bu hale. Onlar biliyorlar bu bekleyişin ölümle son bulacağını.

— "Demokrat ortaya çıktığında (Demokrat Parti zamanı—1950) madenler serbest edildi. İsteyene maden işletme yetkisi verildi. Mehmet Kirişçi de bunlardan. Nasıl bilelim, bu bölgedeki madenlere göz dikmiş herif. İşletmeye başladı. Bu işlerden anlayan Necmi Bey diye İstanbul'dan birini getirtti. Madeni çıkarmaya başladılar. biz de boş olunca gündeliğe gittik. 1949-1950 yıllarıydı. İlk başta 10-15 kişiydik çalışan. Kirişçi'nin beş parası yoktu. Ağaya parayı biz veriyorduk. Cıva çıkarmak için ne lazımsa kendi paramızla alıyorduk. Demiri de, kömürü de, odunu da, karpiti de biz aldık. Üstelik cıva elde ettiğimiz madeni de dağlardan sırtımızda torbalarla taşıdık. Madeni kazan, çıkaran, eriten bizdik. Saf cıva ise ağanındı. Kilosunu 5-10 liradan bizim elimizden kapar, piyasada kaçak olarak 500-600 liradan satardı. Hâlâ bize borcunu da ödemiş değil."

"1956 da sigorta geldi. İyi dedik, sevindik. Umduğumuz gibi olmadı. Kirişçi Ağa sigorta paralarını ödemek için, bizi ayda iki üç gün, yılda da bir-kaç ay çalıştı göstermiş. Tabii bizim haberimiz yok" diyorlar. Ahmet Oral'dan dinliyoruz gerisini "Kirişçi, meğer iki defter tutarmış. Biri namussuz olanından diğeri hakikisinden. Bize hakikisini gösterirdi. Namussuz olanını da devlete."

Cıva işletmelerinin Etibanka devredilmesi 1966'da gerçekleşir. Daha önce işletmeyi 16 yıl Mehmet Kirişçi adında bir şahıs işletir. Genellikle cıva zehirlenmelerinden ölümler bu dönemde ortaya çıkar. Hâlâ zehirlenmeler durmuş değil. Etibank işletmesi kısmi de olsa tedbir almaya çalışıyor. Bu tedbirlerin zehirlenmeleri önlemeyeceği de ayrı bir gerçek.

"Eskiden bizim buralardan gürbüz delikanlılar çıkardı"

"Ankara'dan 1962'de bir müfettiş geldiydi" diyor Ahmet Oral. "Bizleri muayene etti. 'Sizde hastalık yok' diye kestirip attı. Biz hastayız diyorduk, onlar hiç bir şeyiniz yok, sapasağlamsınız deyip geçiyorlardı. Eskiden bizim buralardan gürbüz, yiğit delikanlılar çıkardı. Çok iri, güçlü kuvvetli. İnanın bana askere gidenler hep çavuş onbaşı, olarak dönerlerdi. Ne varki eritti bizi bu maden. Mahvetti. "Bunları söylerken zor nefes alıp veriyor, göğsü körük gibi kalkıp iniyordu.

Ahmet Oral sözüm bitmedi daha diyor. "Geçen yıl Göğüs Hastahanesine gittim. Verdikleri ilaçlar aksi tesir yaptı. Beni veremli diye tedavi etmeye kalktılar. Kaçtım geldim. Köyde insanlarımızla birlikte hayvanlarımızda ölüyordu. İlk başta bunu anlayamadık. Bir koyun kesip ciğerlerini çıkardık. Ciğerleri ümüğünden (nefes borusu) balon gibi şişirdik. Cıvanın deldiği akciğer şişmiyordu. O zaman anladık, ölenlerin niye öldüğünü."

Sızma'nın ölüleri üzerine yükselen civa apartmanı

Kirişçi'nin aleyhine tüm köylünün davası yıllardır sürüyor. Ne yazık ki mahkemelerden bir türlü karar çıkmıyor. "Kirişçi kurnaz. Kirişçi şeytan. Kirişçi şirketi iflas etti gösteriyor. Hisselerini akrabalarının üzerine yaptırmış. Kendi hissesi % 10 gözüküyor" diyen köylüler onun apartmanlarından, arsalarından da söz ediyorlar. "Konya'da Zafer Meydanında Cıva Apartmanı, İstanbul'da bir katı ve Sirkeci'de de büyük bir işhanı var. Yine Konya'da karayolları şantiyesinin yanındaki on milyonluk bahçeside cabası. Bir de Atlas Copeo'nun baş bayiliğini yapıyor. Bunları kimin sırtından kazandı. Şu anda Etibanka ait işletmedeki cıva üretiminin % 10 unu alıyor. (Redüvans deniyor.) Kâra da zarara da karışmıyor. Köyümüzün sınırları içerisindeki madenlerin sahipliğini yapıyor. Belediyelik olmadığı için Etibank hiç bir kamu hizmeti vermiyor köyümüze. Kirişçi namussuzu bizi çalıştırdığında ödemediği sigorta primleri 6 milyon 600 bin lira tutmuş. SSK tabi bunları aldı. Biz ise hiç bir şey alamadık, sürünüyoruz."

Madende çalışan bir işçi "ismimi açıklamayın" diyerek anlatıyor: "Bu cıvanın zararı yalnız Sızma köyüne değil, Kurşunlu köyüne de. Cıvanın curufu (tozu-dumanı, artık maddesi) Kurşunlu'yu tümden zehirleyecek. Kitle katliamlarına yol açacak. Gidin curuftan akan suya bakın. Geçtiği yerlerdeki kavak ağaçlarının hepsi kurumuş. Ya bu curuf insanları ne yapar?"

Zeynel Kuş: "2 seneyi sandalyede otururak geçer dense, geçiremem bu kadar zamanı. Şu yazda paltoyla dolaşıyorum. Ciğerim çürük. Halsizim dermansızım."

Halid "babalarımız ölmesin" diyor

Halit içeri girip, tektek elimizi öpüyor. 11 yaşında, ilkokul ikinci sınıfa gidiyor Halit. Koyunları güdecek kimse olmadığı için okula geç göndermişler. Ablası var 14 yaşında. Üç yıldır halı tezgahının başında ilmik atıyor, tarak sallıyor.

Hep Halit gütmüş kuzuları. Bu yüzden geç kalmış okumakta yazmakta akranlarından. Halit'in babası hasta. Cıva zehirlemiş onu da diğerleri gibi. Neye böyle, neden ölür babalarımız Halit diyoruz. Omuz silkiyor." Babalarımız ölmesin" deyip susuyor, çok şeyi anlamışcasına.

Halit'in amcası yanımızda: "Çıkın şuradan ev ev sorun. Kadınlara kocanız, çocuklara babanız var mı diye. % 60'ı yok diyecektir size." diyor.

Halı tezgahlarını dolaşıyoruz. Gencecik çocuklar tezgah başında. 10-16 yaş arası. Çoğunun babası yok. 45'ine varmadan cıva zehirlenmesinden ölmüşler. 2 bin nüfuslu Sızma 295 haneden 159 ölü vermiş cıva madenine.

Ölümü bekleyenler

8-10 kişi ölümü bekliyor dediler. Yataklarında görün, resimlerini çekin, duyurun cıvanın sızısını, ettiklerini. İlgilensinler yetkililer, bulsunlar çaresini silikozun, alsınlar tedbiri dediler.

İki kanatlı bir kapıdan girdiğimiz genişçe avluyu geçip tahta merdivenlerden yukarı çıkıyoruz. Ap-ak badanalı duvarlar, temiz bir sundurma, az sonra içerde eriyen babasının yanında göreceğimiz Fadimana'nın anası kapıda, hüzünlü. Sessizlik içinde hastanın odası. Hasta temiz çarşaflar içinde. Yarı doğrulmuş.

Adı: Celal
Soyadı: Çığır
Köyü: Sızma
İlçesi: Sarayönü
İli: Konya
Çocuk Sayısı: Altı
Doğ.Tar: 1939
Sağlık Durumu: Silikoz tespit edildi.
Rapor: Hiç bir işte çalışamaz. Dört ay istirahatli.

Celal 1975'den beri hasta. Gün gün eriyor. Kastamonu Ballıdağı Sanatoryumundan daha yeni dönmüş. Konuşurken terliyor. "Sırtım, göğüslerim ağrıyor. Doktorlar çare bulamadı. İlaç veriyorlar, faydasız" derken Fadimanasını bağrına basıyor, Celal. Celal beş haftadır ölümü bekliyor, yatakta. Fadimana şaşkın. Celal şaşmıyor. Köylülerde şaşmıyor bu hale. Onlar bekliyorlar bu bekleyişin ölümle son bulacağını. Dört ay istirahatin ne anlama geldiğini bizde biliyoruz, artık. Hiç kimse yadırgamıyor bile

Tekrar geçmiş olsun diyor, çıkıyoruz. Ama ne fayda. Belliki Celal ölecek. Belkide bu yazı daha baskıya girmeden. Sırada olanlar var. Şimdi ayaktalar. Yarın yatağa düşecekler. Öbür gün... "Mezarlığım tamamı doldu. 15 yıl önce yarı değildi. Şimdi ölülerimizi gömecek yer bulamıyoruz." diyor Sızmalılar.

"Madenden ciğerimizi almadan çıkarmıyo.'lar"

Aşağıdan homurdanarak kamyonetten bozma sözde servis arabası, tozu-dumana katarak geliyor. Saat 5'deki vardiyaya işçi götürecek. Etibank Cıva İşletmesinde dört vardiya çalışıyor işçiler. Biz de biniyoruz. Köylüler servis arabasının arkasından "çektirdiğimiz hatıra resimlerini unutmayın" diye bağırıyorlar.

Yarlar dik, virajlar keskin. Bir adım ötemiz uçurum. Madene gidiyoruz.

Servis arabasında 20'ye yakın işçi var. Röportaja devam ediyoruz. Sırayla anlatıyorlar. Ben Zeynel Kuş: "Çıkmak istiyorum işten, bırakmıyorlar. İki senen daha var diyorlar." "Biz yer altında çalışanlar yer üstüne çıktık mı altı ay ya yaşıyor ya yaşamıyoruz". İbrahim Çığır "Beni de yazın. Sızma'dan cıvada çalışan 165 kişiydik. Bu gün 30 kışı kalmadık. Hepsi öldü. Hasta hasta on yıldır çalışıyorum. Doktor diyor ki 'sizi işten ayırtsam yaşayamaz ölürsünüz'. Birde bu halde benden üç bin lira vergi alıyorlar." Hüseyin Demir sigara uzatıyor. Yakıyoruz birer tane. "Biz zehirlenip, armut gibi düşerken sütü yoğurdu görmedik." "Bizim ölümümüzü bekliyorlar" diyordu başka biri. "Ölmeden para vermiyorlar. Ölen arkadaşlarımızın çocuklarına üç ayda sus payı üç-beş kuruş verirler. Reva mı bu bize." derkende ağlıyordu.

Gülmeyi unutmuş Sızma'nın insanı. Can pahası madene gidiyorlar. Madene değilde sessiz, ürkek ve umutsuzca ölüme gidiyorlar. Ayrılırken elleri kalkıyor, isteksiz. Gözleri arkada madene iniyorlar.

48

Sokullu veziri Nizamülmülk'ün Siyasetname Kitabından yararlanarak
Yazan: RÜSTEM ALADAĞLI
Çizen: SEVİNÇ ALTAN

BABEK
Bir halk isyancısının destanı

1550 sene önce Babek önderliğinde halk, Abbasi Sultanlarına karşı isyan eder. Sultan, Babek'in üzerine ordular gönderir. Halk kendini savunur. Orduları bozguna uğratırlar. Sultan Afşin'in komutasında yeni bir ordu kurar. Afşin, Babek'in üzerine saldırır. Savaş sırasında Ali Maziyar ölür.

Babek ve tutsak yoldaşları günlerce kızgın güneşin altında yol aldılar. Afşin'in gözlerinin önünde yakıp yıktığı yoksul köylerin, kırdığı köylüler ve çobanların acıları yüreklerine oturdu. Ama her damla acı yüreklerinde inanç oldu. Zulme karşı isyan oldu. Direnme oldu.

Yürüyen bir tutsaklar kafilesi değildi. Düşmanlarıyla son defa hesaplaşmak için ilerleyen bir ordu gibiydiler. Onlar için mücadele bitmemişti. Son nefeslerine kadar da bitmeyecekti. Kollar zincirliydi ama başlar dimdikti. Sultanın kamçılı askerlerinin arasındaydılar ama gözleri pırıl pırıldı. Tutsaktılar ama köle değildiler. Haklı bir davanın erleriydi onlar. Yenilen ama başeğmeyen. Çöllerde susuz kaldılar kimse "su" diye yakınmadı. Günlerce aç kaldılar kimse "ekmek" istemedi. Günlerce eziyet çektiler kimse "ah" bile demedi.

Bir gün uzaktan Samarra göründü. Sultanın zevk ve sefa için yaptırdığı şehir Samarra... Nice güzelliklerin, çiçeklerin, asmaların, şırıl şırıl suların, sarayların, bahçelerin süslediği şehir Samarra... Sultanın bütün dünyadan topladığı güzelliklere bezenmiş şehir... Bütün bu güzellikler, tutsak kafilesinin inançlı erlerinin yüzlerindeki güzelliğin, gözlerindeki pırıltıların, yırtılmış elbiselerinin ve tutsaklık zincirlerinin yanında sönük kaldı.

Babek tutsak kafilesi önünde Samarra'ya yaklaşınca şehrin kapısının önünde dara çekilmiş yoldaşları Azin'i, Ali Maziyar'ı ve Nevet'i gördü. Dört yoldaş yine buluşmuştu. Babek, Azin, Ali Maziyar ve Nevet hep beraber yürüyorlardı. Kılınçlardan örülmüş duvarları aşıyor, özgürlük sarayına doğru ilerliyorlardı. Bütün kafileyi mücadeleye atıldıkları ilk günlerin heyecanı sarmıştı. Hepsinin kulaklarında Babek'in "Artık vakit geldi. Davrandım yoldaşlar" sözleri çınlıyordu. Kafile birden canlandı, bir dalgalanma oldu. Bir türkü yükseldi. Bir zafer türküsü... Tutsak kafilesi sanki zafer şöleni yapar gibi girdi Samarra'nın kapılarından.

Sultan Afşin'e görkemli bir tören hazırlamıştı. Davullar, ziller vuruluyordu. Ama tutsak kafilesinden yükselen özgürlük türküsü bütün davul seslerini bastırdı. Sultan sarayının önünde bir tahta kurulmuş Babek'in getirilmesini bekliyordu.

Tutsak kafilesinden önce türküleri ulaştı Sultanın yanına. Zafer ve özgürlük türküleri doldurdu Sultanın kulaklarını. Bütün saray ve Sultan şaşkındı. Askerler, komutanlar sağa sola koşuşmaya başladı. Sultan hırsla yanındakilere emirler yağdırıyordu. Kamçı sesleri havayı deliyor, tutsakların sırtında zehir gibi bir acıyla susuyordu. Ama türküler susmuyordu. Zulüm, özgürlük türkülerini susturamıyordu.

Babek ve yoldaşları zincirlerini sallayarak, tutsaklık zincirlerinin seslerini özgürlük türkülerine katarak geçtiler Sultanın önünden. En başta filin üstüne sımsıkı bağlı, ama dimdik Babek... Onun ardında ölüme bile gülerek gitmesini bilen nice zulümlerden geçmiş, nice zehir gibi acılardan süzülmüş halk yürüyordu. Sultan daha fazla dayanamadı. Hırsından kudurdu. Ağzından köpükler saçarak sarayına kaçtı. Babek başını çevirip bir kez olsun bakmadı bile Sultana...

(DEVAMI YARIN)